

Indicele de impact ESG în învățământul superior

Co-funded by
the European Union

Finanțat de Uniunea Europeană. Cu toate acestea, punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă în mod necesar cele ale Uniunii Europene sau ale Agenției Executive pentru Educație și Cultură a Uniunii Europene (EACEA). Nici Uniunea Europeană și nici EACEA nu pot fi trase la răspundere pentru acestea.

Index

Cuprins

Introducere.....	6
Scopul și obiectivele strategiei ESG.....	6
Definiția și utilitatea strategiei ESG.....	8
MEDIUL.....	8
SOCIAL.....	8
GUVERNANȚĂ.....	9
Capitolul 1: Evaluarea materialității, scopuri și obiective ESG.....	11
1.1 Definiția și importanța evaluării materialității în contextul ESG.....	11
1.2 Procesul de realizare a unei evaluări a materialității în instituțiile de învățământ superior.....	12
1.3 Identificarea aspectelor ESG cheie și a grupurilor de părți interesate pe baza evaluării materialității.....	13
1.4 Stabilirea de scopuri și obiective ESG care sunt alinate la valorile instituției și la așteptările părților interesate.....	17
Capitolul 2: Strategia de implicare a părților interesate.....	20
Introducere.....	20
2.1. Identificarea principalelor părți interesate.....	21
2.2. Scopul, scopurile și obiectivele implicării.....	24
2.3. Metode și instrumente care urmează să fie utilizate pentru implicarea fiecărui grup de părți interesate.....	27
2.4. Canale de comunicare pentru fiecare grup de părți interesate.....	30
2.5. Promovarea colaborării și a parteneriatelor.....	31

2.6. Încurajarea participării și a feedback-ului pentru fiecare dimensiune ESG.....	32
2.7. Menținerea angajamentului și a participării continue	33
Bibliografie:.....	36
Referințe.....	37
Capitolul 3: Politici și practici ESG.....	38
3.1 Prezentare generală a politicii europene.....	38
Introducere	38
Principalele cadre și politici ESG ale UE	38
Provocări pentru instituțiile de învățământ superior	41
Referințe	41
3.2 3.2. Harta politicilor și practicilor ESG.....	44
3.2.1. Cele mai bune practici din studiile de caz (a se vedea 3.3.)	44
3.2.2. Concluzii	47
3.3 Studii de caz.....	47
Universitatea Metropolitană Belgrad, Serbia	47
Universitatea Linnaeus, Suedia.....	55
Universitatea din Almeria, Spania	62
Universitatea din Lodz, Polonia.....	68
Capitolul 4: Inițiative de conștientizare a ESG.....	78
Universitatea Metropolitană din Belgrad, Serbia	78
Universitatea Linnaeus, Suedia.....	79
Universitatea din Almeria, Spania	80
Unviersitatea din Lodz, Polonia.....	82
ImpactSci, Portugalia	83

4.1 Inițiative privind programele de formare și educație ESG	85
Universitatea Metropolitană din Belgrad, Serbia	85
Universitatea Linnaeus, Suedia	87
Universitatea din Almeria, Spania	91
Unviersitatea din Lodz, Polonia.....	93
ImpactSci, Portugalia	96
4.2 Inițiative privind campaniile de sensibilizare a publicului și evenimentele de informare a comunității	99
Universitatea Metropolitană din Belgrad, Serbia	99
Universitatea Linnaeus, Suedia.....	101
Universitatea din Almeria, Spania	104
Unviersitatea din Lodz, Polonia.....	107
ImpactSci, Portugalia	109
4.3 Parteneriate cu părțile interesate	112
Universitatea Metropolitană din Belgrad, Serbia	112
Universitatea Linnaeus, Suedia.....	115
Universitatea din Almeria, Spania	118
Unviersitatea din Lodz, Polonia.....	120
ImpactSci, Portugalia	123
4.4 Angajamentul cu factorii de decizie politică	125
Universitatea Metropolitană din Belgrad, Serbia	125
Universitatea Linnaeus, Suedia.....	128
Universitatea din Almeria, Spania	132
Unviersitatea din Lodz, Polonia.....	134
ImpactSci, Portugalia	138

Capitolul 5: Monitorizarea și raportarea performanței ESG.....	141
5.1 Determinarea parametrilor de măsurare a progreselor înregistrate în atingerea scopurilor și obiectivelor ESG.....	141
5.2 Integrarea scopurilor și obiectivelor ESG în politicile și practicile instituționale	143
5.3. Monitorizarea și raportarea performanței ESG	146
Concluzie.....	190
Referințe.....	191

Introducere

WP2 - Strategia de mediu, socială și de guvernanță (ESG) are ca scop stabilirea fundamentelor pe care se vor baza următoarele pachete de lucru. Acesta poate fi considerat etapa de cercetare, în care vor fi analizate politicile și procedurile existente și va fi dezvoltată **abordarea SHIFT**. Obiectivul principal este de a furniza un **ghid** cu o **abordare sistematică și holistică**, care poate servi drept instrument pentru **instituțiile de învățământ superior (IIS)** pentru a se adapta la nevoile lor în eforturile lor de a stabili și de a atinge **obiectivele ESG**. (*Erasmus+*, 2023, p. 58).

6

Scopul și obiectivele strategiei ESG

Strategia ESG este un plan pe termen lung pe care o instituție de învățământ superior îl dezvoltă pentru a funcționa cu succes. Aceasta servește drept foaie de parcurs pentru abordarea principalelor probleme ESG din cadrul instituției (Blocher et al., 2024). Strategia ESG servește mai multor scopuri (Friede, 2019). Scopul său principal este de a lua în considerare impactul asupra mediului, responsabilitatea socială și practicile de guvernanță în operațiunile instituțiilor de învățământ superior. Aceasta urmărește să sporească valoarea părților interesate prin abordarea preocupărilor și așteptărilor diferitelor părți interesate, inclusiv ale partenerilor, clienților, angajaților, comunităților și autorităților de reglementare (Deegan, 2023). De asemenea, urmărește să identifice și să gestioneze riscurile ESG, valorificând în același timp oportunitățile asociate cu practicile durabile. În plus, strategia ESG contribuie la consolidarea rezilienței și la asigurarea succesului și competitivității pe termen lung a organizației prin integrarea principiilor sustenabilității în planificarea strategică și în procesul decizional. În cele din urmă, aceasta conduce la crearea de valoare pe termen lung pentru părți interesate și la un impact pozitiv intern și extern asupra instituțiilor de învățământ superior.

Strategia ESG are mai multe obiective. Acestea pot include integrarea considerațiilor ESG în procesele decizionale, implicarea părților interesate și

îmbunătățirea transparenței și a comunicării privind inițiativele și proiectele legate de ESG (Deegan, 2023). Obiectivele legate de durabilitatea mediului pot implica reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, minimizarea consumului de resurse, promovarea energiei regenerabile și implementarea practicilor durabile de gestionare a deșeurilor (Bebbington & Thomson, 2013). Obiectivele sociale se concentrează pe promovarea responsabilității și a incluziunii, cum ar fi încurajarea diversității și a incluziunii, asigurarea unor practici de muncă echitabile, sprijinirea dezvoltării comunității și creșterea bunăstării (Lueg & Radlach, 2016).

7

Strategia ESG pune, de asemenea, accentul pe guvernanta corporativă, cu scopul de a consolida transparența, responsabilitatea și comportamentul etic. Obiectivele pot include îmbunătățirea diversității în conducere, asigurarea gestionării eficiente a riscurilor și a conformității, consolidarea implicării părților interesate și promovarea conducerii etice și a culturii organizaționale (Crutzen & Herzig, 2013). Obiectivele financiare sunt concepute pentru a stimula performanța financiară durabilă și crearea de valoare pe termen lung (Blocher et al., 2024), cum ar fi reducerea costurilor prin eficiență, accesarea de noi piețe, consolidarea reputației și loialității, precum și atragerea și păstrarea talentelor de top (Edmans, 2023).

Strategia ESG include, de asemenea, obiective de raportare și transparență pentru a se asigura că părțile interesate au acces la informații relevante privind performanța ESG a instituției de învățământ superior. Acest lucru poate implica divulgarea parametrilor, obiectivelor, progreselor și impactului ESG prin intermediul rapoartelor de durabilitate și al altor canale de comunicare (Deegan, 2023).

În general, scopurile și obiectivele unei strategii ESG se aliniază la angajamentul unei instituții de învățământ superior față de durabilitate, practici responsabile și crearea de valoare pentru părțile interesate, contribuind în același timp la obiective societale și de mediu mai largi. Prin punerea în aplicare a unei strategii ESG specifice, instituțiile de învățământ superior pot contribui la **Obiectivele de dezvoltare durabilă (ODD)**.

De exemplu, **Universitatea Stanford** a lansat programe ESG axate pe diversitate, echitate și incluziune, inclusiv recrutarea și menținerea grupurilor subreprezentate și programe educaționale privind diversitatea. **Massachusetts Institute of Technology (MIT)** a înființat centre de cercetare și inițiative care abordează provocările legate de durabilitate, cum ar fi schimbările climatice, energia regenerabilă și conservarea mediului. **Universitatea din California, Berkeley**, menține un program solid de sustenabilitate cu inițiative precum obiective de zero deșeuri, măsuri de eficiență energetică, opțiuni de transport sustenabile și standarde de construcție ecologică.

Definiția și utilitatea strategiei ESG

Strategia ESG este un cadru care integrează factorii ESG în operațiunile și procesele decizionale ale HEI. Cadrul acțiunilor ESG include următoarele dimensiuni (ESG), domenii și subiecte (Erasmus+, 2023):

MEDIU

- **Funcționarea campusurilor** (gestionarea energiei; reducerea emisiilor; conservarea apei; reducerea deșeurilor; utilizarea energiei regenerabile; utilizarea durabilă a terenurilor și conservarea biodiversității);
- **Cercetare și inovare** (evaluări ale impactului cercetării asupra mediului; curriculum axat pe durabilitate și inițiative de cercetare);
- **Achiziții** (politici și practici de achiziții durabile; gestionarea ecologică a lanțului de aprovizionare; strategii de adaptare la schimbările climatice).

SOCIAL

- **Echitate și acces** (politici și practici privind diversitatea, echitatea și incluziunea; acces și sprijin pentru studenții din comunitățile marginalizate; echitate socioeconomică și inițiative de accesibilitate; principii de proiectare

universală pentru accesibilitate și incluziune; servicii de îngrijire a copiilor și de sprijin pentru familii);

- **Bunăstarea** (servicii de sprijin pentru sănătatea mintală și bunăstare; măsuri de siguranță și securitate în campus);
- **Cercetare și inovare** (evaluări ale impactului social al cercetării; inovare pentru binele social; implicarea comunității în cercetare pentru abordarea problemelor sociale).

GUVERNANȚĂ

- **Management și responsabilitate** (procese decizionale transparente și responsabile; diversitate în rândul conducerii universității; conformitate cu legile și reglementările UE aplicabile; imparțialitatea și independența cercetării academice).
- **Etică și integritate** (politici și practici anticorupție; gestionarea riscurilor și conduita etică; politici și practici de denunțare a neregulilor; formare în domeniul eticii și integrității pentru personal și studenți).
- **Pregătire digitală și securitate** (pregătire digitală și securitate cibernetică; confidențialitatea datelor și politici și practici de securitate; formare digitală pentru personal)
- **Implicarea și comunicarea părților interesate** (implicarea părților interesate și procesele de consultare; comunicarea publică și transparența).

Strategia ESG ajută instituțiile de învățământ superior să identifice și să atenueze riscurile ESG care ar putea afecta **durabilitatea și performanța lor pe termen lung**. Prin abordarea proactivă a acestor riscuri, instituțiile de învățământ superior își pot spori **reziliența** și minimiza potențialele efecte negative (Crutzen & Herzig, 2013). Adoptarea unei strategii ESG poate crea valoare pe termen lung pentru instituțiile de învățământ superior prin încurajarea **inovării**, îmbunătățirea **eficienței**, sporirea **reputației** și obținerea unui **avantaj în sector** (Guenster et al., 2011). Strategiile ESG permit instituțiilor de învățământ superior să se implice mai eficient în relația cu

părțile interesate prin abordarea preocupărilor acestora, consolidarea **încrederii** și demonstrarea angajamentului față de **practicile responsabile** (Deegan, 2023). Prin prioritizarea intereselor părților interesate, instituțiile de învățământ superior își pot îmbunătăți relațiile, își pot consolida **autorizația socială de funcționare** și pot promova o **reputație pozitivă**. Având în vedere creșterea cerințelor de reglementare și intensificarea controlului public asupra comportamentului organizațional, adoptarea unei strategii ESG poate ajuta instituțiile de învățământ superior să respecte **legile și reglementările aplicabile**, să **reducă riscurile de conformitate** și să **evite daunele de reputație** asociate preocupărilor etice sau incidentelor de mediu (Reid & Toffel, 2009).

10

În rezumat, strategia ESG este un **cadru valoros** care permite organizațiilor să integreze considerațiile ESG în **operațiunile, deciziile și angajamentele părților interesate**. Prin prioritizarea **sustenabilității**, a **practicilor responsabile** și a **creării de valoare pe termen lung**, instituțiile de învățământ superior pot crea **valoare comună**, pot promova un **viitor mai sustenabil și mai echitabil** și își pot spori **reziliența** și **impactul social** într-o economie globală din ce în ce mai complexă și interconectată. Strategia ESG este **extrem de valoroasă** pentru IIS care doresc să creeze un **impact pozitiv** și valoare pentru părțile interesate. Prin luarea în considerare a factorilor de mediu, cum ar fi schimbările climatice și gestionarea resurselor, a **factorilor sociali**, cum ar fi practicile de muncă și angajamentul față de comunitate, și a **factorilor de guvernare**, cum ar fi transparența și responsabilitatea, instituțiile de învățământ superior pot înțelege mai bine și gestiona eficient **riscurile și oportunitățile** asociate activităților lor. Această **abordare holistică** nu numai că ajută instituțiile de învățământ superior să reducă riscurile și să **își îmbunătățească reziliența**, dar le și îmbunătățește **reputația**, atrage parteneri etici și favorizează **creșterea și competitivitatea pe termen lung**.

Capitolul 1: Evaluarea materialității, scopuri și obiective ESG

1.1 Definiția și importanța evaluării materialității în contextul ESG

Evaluarea materialității este un pas esențial în evaluarea factorilor de mediu, sociali și de guvernanță (ESG) în cadrul IIS. Înțelegerea a ceea ce este material permite IIS să prioritizeze și să se concentreze în mod eficient asupra celor mai semnificative aspecte care pot avea un impact asupra **performanței** lor în materie de **sustenabilitate** (Raith, 2023). Evaluarea materialității ajută IIS să identifice principalele riscuri și oportunități care sunt relevante pentru activitățile lor și pentru părțile interesate (Jørgensen et al., 2022). Prin evaluarea a ceea ce este material, instituțiile de învățământ superior își pot îmbunătăți procesele decizionale și se pot asigura că abordează cele mai importante aspecte într-un mod strategic și sistematic.

O evaluare a materialității în contextul aspectelor ESG se referă la procesul de determinare a factorilor ESG care sunt cei mai relevanți și semnificativi pentru activitățile, performanța și părțile interesate ale unei instituții de învățământ superior (Calabrese et al., 2016). Aceasta implică identificarea și prioritizarea aspectelor ESG care au potențialul de a afecta valoarea, **reputația** și **sustenabilitatea pe termen lung** a instituțiilor de învățământ superior pentru părțile interesate. Evaluarea materialității ajută instituțiile de învățământ superior să își concentreze eforturile ESG asupra domeniilor care sunt cele mai importante pentru părțile interesate și obiectivele acestora.

Problemele materiale sunt definite ca fiind cele care reprezintă cele mai semnificative impacturi ESG ale IIS (GRI1, 2021). Instituțiile de învățământ superior pot identifica multe subiecte ESG, dar prioritizează acele subiecte care reprezintă cele mai

semnificative impacturi ale lor în strategia lor ESG. Impacturile ESG sunt grupate în subiecte pentru a ajuta IES să dezvolte strategia ESG (GRI1, 2021). Impacturile pot fi grupate în subiecte în funcție de categoriile generale care reprezintă o activitate a IIS sau o relație, categoriile de părți interesate sau **cadrul acțiunilor ESG**.

1.2 Procesul de efectuare a unei evaluări a materialității în instituțiile de învățământ superior

12

Ghidul pas cu pas prezintă procesul de realizare a unei **evaluări a materialității** în instituțiile de învățământ superior. Procesul urmărește să **identifice impacturile, să le evalueze importanța** și să le **prioritizeze** pentru **strategia ESG**. Ghidul ajută instituțiile de învățământ superior să se concentreze asupra domeniilor în care acestea au un impact real sau potențial, pozitiv sau negativ. Ghidul include o **abordare în patru etape** (GRI3, 2021).

Pasul 1 este **înțelegerea contextului**. **Etapa 2** constă în **identificarea impactului real și potențial**. **Etapa 3** constă în **evaluarea semnificației impacturilor**. **Etapa 4** constă în **prioritizarea celor mai semnificative impacturi** pentru strategia ESG. Etapele 1, 2 și 3 **se referă la identificarea și evaluarea impactului**. Aceste etape pot fi efectuate în mod continuu. Etapele 2 și 3 se referă la **colaborarea cu părțile interesate și experții relevanți**. Etapele 1, 2 și 3 contribuie la etapa 4, în cadrul căreia HEI prioritizează cele mai semnificative impacturi și stabilește **subiectele materiale**. Etapa 4 se referă la **testarea subiectelor importante** cu experți și utilizatori ai strategiei ESG.

Schimbările în activități sau în contextul operațional sau în relațiile cu partenerii pot conduce la **noi impacturi** care trebuie identificate și abordate (Canning et al., 2019). Aceasta înseamnă că IES **iși** poate **revizui temele materiale** din perioada anterioară pentru a ține cont de schimbările în impacturi. Se așteaptă ca subiectele materiale să fie **revizuite periodic**. O revizuire continuă a subiectelor materiale garantează că acestea reprezintă cele **mai semnificative impacturi** (Farooq et al.,

2021). Instituția de învățământ superior ar trebui să prezinte **procesul pe** care îl utilizează pentru a determina subiectele materiale. Procesul poate depinde de **circumstanțele** specifice ale HEI. De exemplu, **contextul geografic și juridic** în care există HEI poate afecta expunerea la **riscuri și impacturi negative**. **Cel mai înalt organism de guvernare** al IES ar trebui să aprobe subiectele materiale și strategia ESG (GRI3, 2021).

1.3 Identificarea aspectelor ESG cheie și a grupurilor de părți interesate pe baza evaluării materialității

Primul pas în identificarea **aspectelor ESG esențiale și a grupurilor de părți interesate** este **înțelegerea contextului** în care funcționează HEI (GRI3, 2021). Înțelegerea contextului înseamnă o **evaluare critică** a activităților, a relațiilor de afaceri, a **contextului durabilității** și a părților interesate. Pentru a înțelege activitățile, HEI ar trebui să-și prezinte **scopul, valoarea, declarațiile de misiune, modelul organizațional și strategiile**. IES ar trebui să examineze în continuare tipurile de activități, serviciile sau produsele și piețele. HEI ar trebui să includă **locația geografică** a locului în care se desfășoară activitățile educaționale, deoarece contextul local poate juca un rol important în furnizarea unei imagini mai complete a **impactului ESG**.

În plus, IES ar trebui să ia în considerare **sectorul educațional** în care activează IES și **caracteristicile acestuia**. De exemplu, caracteristicile-cheie ale sectorului educațional includ instituții diverse, învățarea pe parcursul ciclului de viață, elaborarea de programe, metode pedagogice și certificare.

În plus, instituțiile de învățământ superior ar trebui să evalueze **relațiile de afaceri**. Relațiile de afaceri includ partenerii de afaceri și alte organizații care sunt direct legate de instituțiile de învățământ superior prin operațiuni, servicii și produse. IES ar trebui să ia în considerare tipurile de relații care pot include furnizorii cu care IES lucrează. HEI ar trebui să examineze **natura relației**, care poate include dacă relația se bazează pe un **contract pe termen lung** sau **scurt** sau dacă se bazează pe un anumit

proiect sau eveniment. HEI ar trebui să includă, de asemenea, o prezentare generală a **locației geografice** în care au loc activitățile din cadrul relațiilor de afaceri.

În plus, înțelegerea contextului în care își desfășoară activitatea instituțiile de învățământ superior include și **contextul sustenabilității**. HEI ar trebui să ia în considerare **provocările legate de durabilitate** la nivel local, regional și global, legate de sectorul educației și de localizarea geografică a activităților și relațiilor sale de afaceri. HEI ar trebui să își evalueze conformitatea cu **instrumentele de politică obligatorii și voluntare**, inclusiv cu legile și reglementările. Instituția de învățământ superior ar trebui să identifice **părțile** interesate în cadrul activităților și relațiilor sale de afaceri. Aceasta ar trebui să colaboreze cu părțile interesate pentru a identifica impactul ESG. ESI ar trebui să întocmească o listă completă a persoanelor și grupurilor ale căror interese sunt afectate sau ar putea fi afectate de activitățile ESI. Părțile interesate comune sunt **furnizorii, organizațiile societății civile, studenții, angajații, guvernele, comunitatea locală** și altele. Listele părților interesate pot fi întocmite în funcție de activitate, proiect, serviciu sau produs, sau altă clasificare.

Al doilea pas în identificarea aspectelor ESG cheie și a grupurilor de părți interesate este **identificarea impactului real și potențial în** cadrul activităților și al relațiilor de afaceri (GRI3, 2021). Impacturile ESG sunt clasificate în următoarele categorii:

- Impacturi reale și potențiale;
- Impacturi pozitive și negative;
- Impacturi pe termen scurt și pe termen lung;
- Impacturi intenționate și impacturi neintenționate.

Impacturile reale au avut deja loc sau au loc în prezent. **Impacturile potențiale** nu au avut loc încă, dar ar putea avea loc în viitor. Este important să se ia în considerare **efectele reale și potențiale** pentru a aborda efectele actuale și pentru a preveni efectele viitoare. **Impacturile pozitive** contribuie la dezvoltarea durabilă, iar impacturile negative sunt în detrimentul dezvoltării durabile. **Impactul pe termen**

scurt are loc pe o perioadă relativ scurtă de timp (de exemplu, 1-3 ani). **Impactul pe termen lung** are loc pe o perioadă relativ lungă de timp (de exemplu, 3-5 ani). **Impacturile intenționate** sunt legate de o acțiune intenționată care este anticipată sau prevăzută. **Impacturile neintenționate** sunt legate de o acțiune intenționată care nu este anticipată sau prevăzută (GRI3, 2021).

HEI poate utiliza informații din diferite surse pentru a identifica **impactul** sau problemele **ESG**. HEI poate utiliza propriile **evaluări** și **expertiză** sau **evaluări** ale impactului de către **terți**. HEI poate utiliza informații din **revizuri juridice, audituri financiare, inspecții privind sănătatea și siguranța la locul de muncă** din cadrul HEI sau **inițiative ale mai multor părți interesate**. În plus, HEI poate încerca să înțeleagă preocupările **părților interesate** și să contacteze **experți externi și interni**, precum organizațiile societății civile, sindicatele și cadrele universitare. HEI ar trebui să evalueze impactul înainte de a începe o **nouă activitate** sau **relație de afaceri** și înainte de a face schimbări substanțiale **în activitățile și operațiunile** sale. Instituțiile de învățământ superior ar trebui să identifice mai întâi **impactul negativ**, înainte de a identifica **impactul pozitiv**.

Al treilea pas în identificarea aspectelor ESG esențiale și a grupurilor de părți interesate este **evaluarea importanței impactului** (GRI3, 2021). Semnificația **impacturilor negative reale** este determinată de **gravitatea** impactului. Semnificația **impacturilor negative potențiale** este determinată de **gravitatea** și **probabilitatea** impactului. Evaluarea **semnificației impacturilor** poate fi inclusă în **sistemele de gestionare a riscurilor** și ar trebui să ia în considerare perspectivele **părților interesate afectate**. Evaluarea **gravității** și **semnificației** impacturilor ar trebui testată prin **consultări cu părțile interesate**. **Gravitatea unui impact** ar trebui evaluată în raport cu alte **impacturi ale ESI**. Gravitatea unui impact este determinată de **amplimea** și **domeniul de aplicare**. **Scara unui impact** se referă la gravitatea impactului. **Domeniul de aplicare** se referă la cât de răspândit este impactul. Amplimea unui **impact negativ** poate depinde de faptul dacă impactul conduce la nerespectarea **legilor și regulamentelor** sau a altor **instrumente de politică** pe care

IES trebuie să le respecte. De exemplu, dacă un impact negativ conduce la o încălcare a **drepturilor fundamentale la muncă**, amploarea acestui impact poate fi considerată mai mare. Dimensiunea unui impact negativ poate depinde de **contextul** în care are loc impactul. De exemplu, amploarea impactului **retragerii apei** poate depinde de zona din care se extrage apa. **Probabilitatea unui potențial impact negativ** se referă la **șansa** ca impactul să se producă. Probabilitatea unui impact poate fi determinată **calitativ** sau **cantitativ**. De exemplu, HEI poate utiliza termeni precum **probabil** și **foarte probabil** sau matematic utilizând **probabilitatea** sau **frecvența**. La prioritizarea **impacturilor negative potențiale**, HEI poate prioritiza **impacturile negative** foarte **grave** care pot fi mai puțin probabile să se producă.

16

Semnificația unui **impact pozitiv real** este determinată de **amplarea și domeniul de aplicare** al impactului. Importanța unui **impact pozitiv potențial** este determinată de **amplarea, domeniul de aplicare și probabilitatea** impactului. **Dimensiunea unui impact pozitiv** se referă la cât de **benefic** este sau ar putea fi impactul. **Domeniul de aplicare al unui impact pozitiv** se referă la amploarea pe care o are sau ar putea avea impactul, de exemplu, numărul de **persoane** sau amploarea **resurselor de mediu** care sunt sau ar putea fi afectate în mod pozitiv. **Probabilitatea unui impact pozitiv potențial** se referă la **șansa** ca impactul să se producă. Probabilitatea poate fi definită folosind **termeni generali, probabilitate** sau **frecvență**.

Al patrulea pas în identificarea aspectelor ESG cheie și a grupurilor de părți interesate este **prioritizarea celor mai semnificative impacturi** pentru **strategia ESG** (GRI3, 2021). Pentru a facilita prioritizarea, HEI ar trebui să **grupeze impacturile/problemele în subiecte**. **Gruparea impacturilor în subiecte** ajută IES să raporteze într-un mod coerent despre impacturile multiple care se referă la același subiect. HEI poate grupa impacturile în funcție de **cadrul acțiunilor ESG** care se referă la o **activitate**, o **categorie de părți interesate**, un **tip de relații de afaceri** sau o **resursă economică** sau **de mediu**. După gruparea impacturilor pe subiecte, HEI ar trebui să **aranjeze impacturile de la cele mai semnificative la cele mai puțin semnificative** și să definească un **prag** pentru a determina pe care dintre impacturi

își va concentra **strategia**. HEI definește unde să stabilească **pragul** care va determina **subiectele materiale**. **Semnificația** este singurul criteriu care determină dacă un subiect este **important**. HEI ar trebui să prioritizeze **impacturile negative** separat de **impacturile pozitive**. HEI ar trebui să **testeze selecția subiectelor materiale** cu potențiali **utilizatori ai strategiei ESG** și **cu experți** care înțeleg HEI și au o perspectivă asupra **subiectelor materiale**. Exemple de experți sunt cadrele **universitare, consultanții, avocații, instituțiile naționale** sau **organizațiile neguvernamentale**. **Consiliul universității** ar trebui să **revizuiască și să aprobe** lista de **subiecte materiale**.

1.4 Stabilirea unor scopuri și obiective ESG care sunt aliniate la valorile instituției și la așteptările părților interesate.

IES își poate modela **scopurile și obiectivele ESG** într-un mod care să conecteze **aspectele ESG materiale** cu contribuția lor la **ODD** (GRII, 2021). Instituțiile de învățământ superior ar trebui să utilizeze rezultatele **evaluării materialității** ca o contribuție valoroasă la identificarea și stabilirea ulterioară a scopurilor și obiectivelor ESG care sunt în conformitate cu obiectivele și țintele ODD din **Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă**. **Subiectele/problemele ESG materiale** pot fi utilizate pentru a identifica impacturile care intră sub incidența ODD-urilor și țintelor. Acestea sunt importante, deoarece subiectele/problemele materiale pot consolida **strategia ESG**, determinând-o să cuprindă ODD-urile și subiectele materiale pe care HEI le-a identificat și, astfel, să dezvolte o strategie mai cuprinzătoare. Prin urmare, scopurile și obiectivele ESG sunt aliniate cu ODD-urile și țintele și abordează **aspectele ESG materiale** identificate. **Obiectivele ESG** pentru abordarea țintelor SDG prioritizate pe baza subiectelor/problemelor ESG materiale ar trebui să meargă dincolo de evitarea daunelor și să găsească oportunități de **maximizare a rezultatelor pozitive**. HEI ar trebui să consulte **părțile interesate** atunci când stabilește obiective pentru a contribui la țintele prioritare ale ODD. Instituția de învățământ superior ar trebui să

dispună de o listă de obiective ESG pentru a contribui la țintele prioritare ale ODD aliniate la **ODD, durabilitate** și **strategia ESG**.

Problemele ESG materiale identificate și prioritizate pe baza contribuției părților interesate includ următoarele:

1. Lipsa conștientizării și a educației ecologice;
2. Lipsa sprijinului instituțional și sistemic;
3. Ineficiențe în digitalizarea și operaționalizarea ODD-urilor;
4. Infrastructura și utilizarea resurselor energetice;
5. Lipsa conexiunii și a coordonării în punerea în aplicare a ODD și a ESG;
6. Limitări în materie de guvernanta și participare;
7. Restricții bugetare și luarea deciziilor pe termen scurt;
8. Deficiențe în formare și comunicare internă;
9. Comunicarea și condițiile de muncă nefavorabile;
10. Inegalitatea și diversitatea de gen;
11. Lipsa spațiilor adecvate;
12. Accesul echitabil la educație și resurse.

18

Scopurile și obiectivele ESG sunt aliniate cu Obiectivele de Dezvoltare Durabilă ale Organizației Națiunilor Unite.

ODD 4 - Educație de calitate

ODD 5 - Egalitatea de gen

ODD 7 - Energie accesibilă și curată

ODD 8 - Muncă decentă și creștere economică

ODD 9 - Industrie, inovare și infrastructură

ODD 10 - Reducerea inegalităților

ODD 11 - Orașe și comunități durabile

OSD 12 - Producție și consum responsabile

SGD 13 - Acțiuni climatice

SDG 16 - Pace, justiție și instituții puternice

OSD 17 - Parteneriate pentru obiective

Capitolul 2: Strategia de implicare a părților interesate

Introducere

După cum afirmă Comisia Europeană, **principiile-cheie ale cercetării și inovării** sunt :¹

20

- co-crearea, lucrul și acțiunea în comun pentru o societate mai bună;
- difuzarea, împărtășirea cunoștințelor în cadrul societății, teritoriilor și oamenilor;
- absorbția, transformarea cercetării în soluții durabile cu valoare socială și economică;
- transformare, schimbarea modului în care consumăm și producem; și
- direcționalitatea, cu cercetarea și inovarea deschizătoare de drumuri.

În timp **ce co-crearea** este considerată extrem de importantă, întrebarea este cum implică universitățile actorii societali: cetățeni, organizații neguvernamentale, autorități publice și alții în activitățile lor? Răspunsul este un prim pas în găsirea unei înțelegeri comune a motivelor pentru care implicarea părților interesate poate fi benefică atât pentru comunitatea științifică, cât și pentru societate.

¹ Performanța UE 2020 în materie de știință, cercetare și inovare" (SRIP 2020)

<https://ec.europa.eu/assets/rtd/srip/index.html>;

https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/srip/2020/ec_rtd_srip-2020-report.pdf

2.1. Identificarea principalelor părți interesate

O **parte interesată** a unei **organizații** este definită ca un **individ** sau un **grup** care este **influențat** de o **activitate sau care poate influența o activitate a organizației**.

Există diferite posibilități de clasificare sistematică a părților interesate. **Una dintre posibilități** ia în considerare **natura** părților interesate:

- **Cetățeni** (ca indivizi).
- **Organizații** (ca organisme colective). Modelul quadruple helix ia în considerare următoarele tipuri de organizații:
 - Organizațiile societății civile (în sensul de cetățeni organizați). Aceasta include organizațiile neguvernamentale sau grupurile profesionale (de exemplu, pescarii, fermierii).
 - Companii (organizații cu scop lucrativ).
 - Universități.
 - Instituții publice precum guverne, ministere etc.

O **altă posibilitate** este de a clasifica părțile interesate pe baza unui **nivel geografic**:

- părți interesate **locale** (de exemplu, un oraș)
- părți interesate **regionale** (de exemplu, o regiune)
- părți interesate **naționale** (de exemplu, o țară)
- părți interesate **internaționale** (de exemplu, Uniunea Europeană).

O **a treia posibilitate** este de a clasifica părțile interesate în funcție de **natura problemei luate în considerare**. În acest sens, o problemă importantă se referă la o chestiune care este susceptibilă să influențeze deciziile, acțiunile și comportamentul părților interesate și/sau al universității.

- **Parte interesată semnificativă** se referă la o parte interesată, persoană sau grup de persoane, care are un interes în universitate și care poate influența rezultatul unei probleme semnificative și succesul pe termen lung al universității. Exemple de grupuri de părți interesate materiale în acest context

vor include conducerea universității, profesorii, personalul, studenții, absolvenții, donatorii, viitorii studenți, angajatorii studenților, comunitatea de afaceri, furnizorii de servicii, guvernul, comunitățile și multe altele care pot afecta sau pot fi afectate de activitățile universității.

- O **parte interesată nelegitimă** se referă la o parte interesată care ar putea să nu aibă nicio legătură cu universitatea și ale cărei puncte de vedere ar putea să nu fie luate în considerare de conducere atunci când se iau decizii, în special dacă acestea ridică probleme nemateriale.

22

Părțile interesate care vor fi afectate sau care pot afecta decizia sau activitatea universității trebuie identificate și, ținând seama de scopul angajamentului, de domeniul de aplicare și de aspectele importante identificate. Problema materială identificată ar putea impune universității să se angajeze cu mai multe părți interesate cu interese și preocupări diverse și contradictorii. În acest caz, este util să se urmeze o metodă sistematică de identificare a părților interesate, luând în considerare domeniul de aplicare al angajamentului și ghidându-se după atributele părților interesate, cum ar fi următoarele:

- **Dependență** - grupuri de părți interesate care depind direct sau indirect de activitățile de bază ale universității, cum ar fi predarea și învățarea, cercetarea și implicarea în comunitate.
- **Responsabilitate** - grupuri de părți interesate față de care universitatea are o responsabilitate juridică, etică sau operațională, în prezent sau în viitor. Acestea pot fi studenții potențiali care au aplicat la universitate.
- **Tensiune** - grupuri de părți interesate sau persoane de care universitatea trebuie să se ocupe imediat din diferite motive care pot include probleme operaționale, financiare, socio-economice sau de mediu.
- **Influență** - grupuri de părți interesate sau persoane care pot avea o influență și un impact asupra diferitelor domenii ale universității, inclusiv aspecte strategice sau operaționale.
- **Perspective diverse** - grupuri de părți interesate sau persoane care pot prezenta puncte de vedere diferite care pot adăuga valoare și pot conduce la o

nouă înțelegere a problemelor și la identificarea unor soluții posibile și inovatoare.

De asemenea, universitatea trebuie să fie conștientă și să răspundă în consecință părților interesate nelegitime care pot pretinde că reprezintă un grup de părți interesate și care, cu toate acestea, pot afecta activitățile universității.

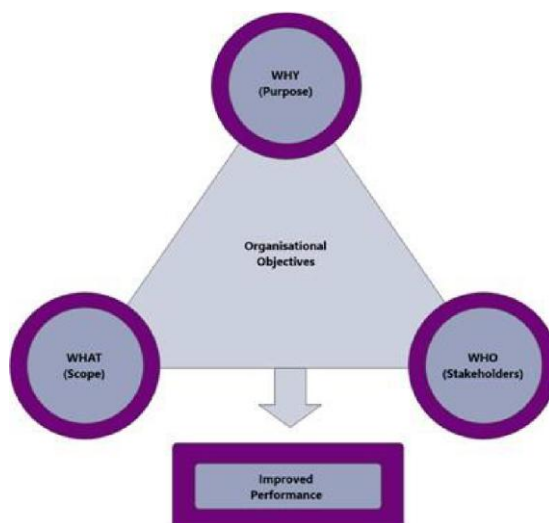

Figura 1: Scopul, domeniul de aplicare și părțile interesate care urmează să fie implicate

În scopul responsabilizării, o **inițiativă de implicare** trebuie să aibă un **proprietar (proprietari) care** să stabilească scopul, domeniul de aplicare, să identifice părțile interesate care urmează să fie implicate și implicate și să supravegheze punerea în aplicare a implicării. **Proprietarul procesului** sau **proprietarul implicării** se referă la orice funcționar al universității sau persoană delegată care are sarcina de a planifica și/sau de a pune în aplicare o activitate de implicare a părților interesate.

Proprietarul procesului trebuie să prezinte profilul și să cartografieze părțile interesate la nivel individual și organizațional. Scopul trebuie să fie o mai bună înțelegere a **părților interesate**, inclusiv a următoarelor elemente - căror părți interesate ar trebui să li se acorde prioritate și cum, și de ce ar trebui să fie implicate sau de ce vor dori să se implice în relația cu universitatea. Toate acestea trebuie făcute ținând cont de scopul și domeniul de aplicare al angajamentului. **Titularul**

angajamentului trebuie să cartografieze părțile interesate în diferite moduri, inclusiv prin determinarea nivelului lor de influență și de interes în activitatea universității și a cunoștințelor despre problemele materiale.

Următorul este un exemplu de **matrice a angajamentului părților interesate** care include evaluarea puterii și a interesului. C vine de la actual și D de la dorit. **Matricea** este un instrument util pentru a evalua nivelurile actuale și dorite de implicare a **părților interesate**, precum și lacunele care ar putea exista și care ar trebui eliminate.

Tabelul 1. Exemplu de matrice de implicare a părților interesate

Numele părții interesate sau grup	Putere/ Interes	Observare	Urmărire	Susținere	Contribuție	Deținerea	Conducerea
Parte interesată 1	Înalt/jos	C			D		
Partea interesată 2	Ridicat/mediu			C		D	

2.2. Scopul, scopurile și obiectivele angajamentului

Există un **efort de lungă durată** de analiză a relației dintre **știință** și **societate** și a modului în care aceasta abordează două întrebări fundamentale: ce este **cunoașterea (ontologie)** și cum este **creată cunoașterea (epistemologie)**? Aceste întrebări teoretice devin concrete într-o situație în care **partenerii universitari** lucrează împreună cu **experți din afara universităților**.

Aceasta se numește **cercetare transdisciplinară**, iar Pohl et al. (2017) prezintă două elemente-cheie ale cercetării transdisciplinare:

1. Pluralitatea de informații. Informațiile privind o problemă pot proveni din surse diferite și pot exista perspective diferite asupra aceleiași probleme.
2. Știința contribuie la rezolvarea problemelor din lumea reală.

Din acest punct de vedere, știința caută "să înțeleagă complexitatea relevantă a problemelor, luând în considerare diversitatea percepției cotidiene și academice a problemelor".

Faptul este că majoritatea **universităților** iau în considerare, cel puțin într-un fel, implicarea sau cooperarea cu **părțile interesate**. Foarte evident este accentul pus pe cooperarea cu întreprinderile: toate universitățile au activități specifice în domeniul transferului de tehnologie și reglementări clare pentru cooperarea cu întreprinderile, iar această cooperare orientată spre comerț ("valorificarea științei") este susținută fie de propriile instituții, fie ca parte a unei rețele regionale. Întreprinderile și părțile interesate din sectorul comercial sunt actori importanți în societatea noastră, iar cercetarea din universități contribuie la crearea de noi produse sau tehnologii. Pe de o parte, întreprinderile pot beneficia de cercetarea academică, inclusiv prin cooperarea în domeniul cercetării. Pe de altă parte, există un sprijin politic semnificativ pentru a facilita dezvoltarea afacerilor din partea grupurilor de lucru academice, cum ar fi sprijinirea întreprinderilor spin-off.

Pe de altă parte, părțile interesate, altele decât părțile interesate din mediul de afaceri, nu sunt evidențiate în mod deosebit în strategiile sau documentele de poziție ale universităților, cu excepția reglementărilor etice generale care impun anumite principii generale (de exemplu, să nu se facă rău, să se respecte **integritatea** și demnitatea persoanelor).

De asemenea, ar trebui menționat faptul că nu există reglementări naționale privind implicarea părților interesate în ceea ce privește cooperarea cu parteneri necomerciali, cum ar fi cetățenii sau ONG-urile, în timp ce cooperarea cu parteneri comerciali sau companii, în sensul transferului de tehnologie și al altor activități legate de afaceri, sunt adesea reglementate în diferite țări. Deși lipsa de reglementare poate fi văzută ca un maxim de flexibilitate, aceasta poate duce și la o lipsă de sprijin. Unele țări europene, cum ar fi Irlanda și Regatul Unit, dispun de rețele naționale care sprijină acest tip de angajament.

O întrebare relevantă pentru această discuție este: **de ce să implicăm părțile interesate?**

Principalele argumente în favoarea implicării părților interesate în activitatea științifică a universităților sunt

1. consolidarea relației dintre știință și societate, precum ieșirea științei din turnul de fildeș.
2. Știința poate primi un sprijin valoros din exterior, cum ar fi idei și perspective noi.
3. Cooperarea cu practicienii permite aplicarea de noi cunoștințe.

În acest sens, mai jos sunt prezentate câteva detalii privind argumentele menționate mai sus:

1. Consolidarea relației dintre știință și societate:

- Reducerea decalajului dintre mediul academic, știință și economie ("părăsirea turnului de fildeș").
- Democratizarea universităților.
- Responsabilizarea părților interesate.
- Consolidarea încrederii și a înțelegerii reciproce.

2. Sprijinirea activității științifice:

- Integrarea diferitelor perspective permite consolidarea impactului științei.
- O mai bună înțelegere a instituțiilor informale (de exemplu, norme sociale, tradiții).
- Idei noi pentru cercetare.

3. Sprijinirea aplicării noilor cunoștințe:

- Asigurarea inovării și a transformării prin implicarea practicienilor.

2.3. Metode și instrumente de utilizat pentru implicarea fiecărui grup de părți interesate

Având în vedere informațiile obținute în urma **elaborării profilului** și a **cartografierii** părților interesate, inclusiv înțelegerea **nevoilor, așteptărilor** și **capacității de implicare**, responsabilul cu implicarea trebuie să stabilească cel mai bun **nivel (cele mai bune niveluri)** și **cea mai bună metodă (cele mai bune metode)** de implicare. Nivelul (nivelurile) și metoda (metodele) de implicare trebuie să fie adecvate **scopului** și **domeniului de aplicare** al implicării și pot diferi în diferite etape ale procesului de implicare. Cele șase **niveluri ale piramidei angajamentului** sunt:

27

Figura 2: Cele șase niveluri ale piramidei angajamentului

Cazul părților interesate externe

Atunci când luăm în considerare acest caz specific, interacțiunea **dintre persoane** și **universități** poate avea loc în moduri foarte diferite. Și există, de

asemenea, **niveluri** diferite **de participare**. Este o diferență dacă o **parte interesată** contribuie doar cu niște **date** sau dacă este deja implicată în **conceperea proiectului**. În cazul **contribuției**, o parte interesată va avea o influență redusă asupra **rezultatului**, în timp ce în cazul **coproiectării**, influența sa va fi foarte mare.

Nivelul de participare definește **rolurile** diferiților participanți și relația lor reciprocă. Pentru a înțelege mai bine consecințele, este util să distingem mai multe **niveluri de participare a părților interesate externe** și să descriem **funcția** acestora (pe baza Shirk et al., 2012).

28

- a. **Contract:** În acest caz, există o implicare minimă a părților interesate în proiectul de cercetare. Cercetarea este comandată de părțile interesate, apoi cercetarea științifică este finalizată de universitate, înainte ca, în cele din urmă, universitatea să informeze părțile interesate cu privire la rezultatele științifice prin intermediul unei publicații științifice sau al altor tipuri de rapoarte. Acesta este modul clasic de finanțare a cercetării academice prin finanțare publică, de exemplu, de către un minister sau o autoritate publică. Desigur, ar putea exista o comunicare înainte de proiect - sistemele de finanțare și stabilirea agendei pentru prioritățile de cercetare fac obiectul unor discuții publice intense, iar universitățile participă activ la astfel de dezbateri. În ceea ce privește proiectele specifice, interacțiunea dintre finanțator și cercetător este foarte limitată, iar finanțatorul nu participă activ la cercetarea în sine.
- b. **Contribuția:** Proiectul este planificat, derulat și evaluat de oamenii de știință. Părțile interesate contribuie cu date sau informații, dar nu sunt implicate în etapele conceptuale ale proiectului. Un exemplu tipic de contribuție a părților interesate este "Știința cetățenească", cum ar fi în studiul de caz "Pirații din plastic" (pagina 16), care a fost dezvoltat în întregime de oamenii de știință. Părțile interesate - în acest caz, tineri studenți - colectează multe date privind deșeurile de plastic de-a lungul râurilor. Ei își încarcă datele într-o bază de date, iar oamenii de știință analizează rezultatele. În acest fel, elevii contribuie cu muncă voluntară valoroasă la crearea de cunoștințe științifice.

- c. **Colaborare:** Proiectul este planificat de oamenii de știință, iar părțile interesate sunt implicate în cercetare și/sau în analiza ulterioară. Un exemplu este proiectul ESPOmar de la Universitatea din Cádiz (pagina 26). Universitatea din Cádiz, împreună cu Universitățile din Huelva și Algarve, preia conducerea, dar părțile interesate, cum ar fi Agenția portuară andaluză, colaborează pe parcursul proiectului. Chiar dacă părțile interesate nu au avut o influență directă asupra conceptului de proiect, acestea sunt în interacțiune intensă cu partenerii de proiect în timpul proiectului și, prin urmare, au o influență mult mai mare asupra rezultatului.
- d. **Co-creație:** Proiectul este dezvoltat împreună de oamenii de știință și părțile interesate. Aceasta este abordarea cea mai participativă, deoarece părțile interesate au posibilitatea de a se alătura de la început prin alegerea subiectului, definirea întrebării de cercetare și elaborarea metodologiei. La acest nivel de participare, ei sunt considerați parteneri egali în cadrul proiectului. Un exemplu care ilustrează această abordare este "Centrul pentru învățarea prin servicii" de la UNIST (pagina 36). Mai multe organizații ale societății civile au elaborat un program de învățare prin servicii, împreună cu Facultatea de Economie, Afaceri și Turism. Prin acest program, ele intenționează să rezolve în comun problemele sociale din comunitate și să încurajeze tinerii să fie cetățeni activi și conștienți din punct de vedere social.

După cum s-a prezentat mai sus, interacțiunea dintre **oamenii de știință și părțile interesate** poate avea loc la diferite **niveluri**. Cel mai înalt **nivel de participare** este **co-crearea, în care proiectul** este dezvoltat împreună de **oamenii de știință și părțile interesate**.

2.4. Canalele de comunicare pentru fiecare grup de părți interesate

Instituția de învățământ superior trebuie să compileze o **bază de date** și să invite **părțile interesate** identificate la timp și utilizând **canale de comunicare** adecvate. În acest sens, **proprietarul implicării** trebuie să stabilească și să comunice **limitele divulgării** cu **privire la informațiile** care vor fi împărtășite cu partea (**părțile**) **interesată (interesate)** și **la informațiile** pe care **partea (părțile) interesată (interesate)** va putea să le comunice în afara **procesului de implicare**.

După caz, **titularul angajamentului** trebuie să elaboreze și să distribuie **materialele de ședință** pentru a permite **părților interesate** să se pregătească în avans și în mod adecvat pentru **angajament**.

Titularul angajamentului trebuie să **documenteze discuția**, inclusiv următoarele:

- Scopul și obiectivele angajamentului;
- Metoda (metodele) utilizată (utilizate);
- Părțile interesate care au fost prezente și absente;
- Intervalul de timp;
- Rezumatul problemelor ridicate;
- Rezumatul principalelor discuții și al intervențiilor propuse; și
- Rezumatul rezultatelor implicării, adică deciziile și acțiunile asupra cărora s-a convenit.

Instituția de învățământ superior trebuie să comunice **rezultatele angajamentului** și **planul de acțiune părților** interesate relevante prin intermediul unor canale de comunicare adecvate. Canalele care pot fi utilizate includ rapoarte scrise, apeluri telefonice, e-mailuri, evenimente ale părților interesate, întâlniri individuale sau de grup și, după caz, acestea pot fi comunicate pe scară largă publicului intern și general extern.

În plus față de implicarea părților interesate implicate în procesul de implicare, universitatea trebuie să comunice publicului **rezultatele generale ale implicării părților interesate, impactul** și să demonstreze valoarea implicării părților interesate pentru strategia și operațiunile universității. Raportarea implicării părților interesate trebuie să fie integrată în instrumentele de raportare ale universității, inclusiv în rapoartele anuale și financiare, și poate acoperi următoarele:

- Grupurile de părți interesate implicate;
- Metodele de implicare utilizate;
- Frecvența implicării;
- Principalele probleme și preocupări ridicate de părțile interesate și răspunsul universității la problemele ridicate.

2.5. Promovarea colaborării și a parteneriatelor

O **instituție de învățământ superior** ar trebui să recunoască faptul că diferitele părți interesate adaugă valoare și joacă un rol important în sprijinirea universității în atingerea obiectivelor sale strategice. În plus, universitatea ar trebui să acorde o prioritate ridicată **dialogului transparent, clar, proactiv și semnificativ** cu toate părțile interesate.

Astfel, instituția **de învățământ superior** trebuie să adopte o **abordare care să includă părțile interesate** la planificarea și punerea în aplicare a activităților sale de bază. Acest lucru trebuie realizat prin luarea în considerare a **nevoilor, intereselor și așteptărilor rezonabile** ale părților interesate ale instituțiilor de învățământ superior și, în același timp, prin luarea în considerare a **sustenabilității** universității.

Echilibrarea **nevoilor, intereselor și așteptărilor părților interesate** și asigurarea **durabilității** universității este un proces dinamic și continuu. **Instituția de învățământ superior** trebuie să stabilească și să mențină **relații puternice cu părțile interesate materiale**, iar acest lucru va face posibil ca universitatea să gestioneze și să atingă acest echilibru atunci când abordează aspecte problematice.

2.6. Încurajarea participării și a feedback-ului pentru fiecare dimensiune ESG

AA1000 Stakeholder Engagement Standard (SES) a fost publicat în 2015 de **AccountAbility**, o organizație globală lider în cercetare, consultanță și standarde, care oferă soluții inovatoare în domeniile **responsabilității corporative** și **dezvoltării durabile**. Scopul **standardului AA1000SES (2015)** este de a stabili **punctul de referință** pentru evaluarea, planificarea și punerea în aplicare a **unei implicări bune și de calitate a părților interesate**.

Pentru a pune în aplicare **o implicare de calitate a părților interesate**, bazată pe cele mai bune practici internaționale, **AA1000SES (2015)** solicită ca universitatea să se angajeze **să respecte standardul principiilor AccountAbility (AA1000APS, 2008)**, care sunt: **incluziune, materialitate și receptivitate**.

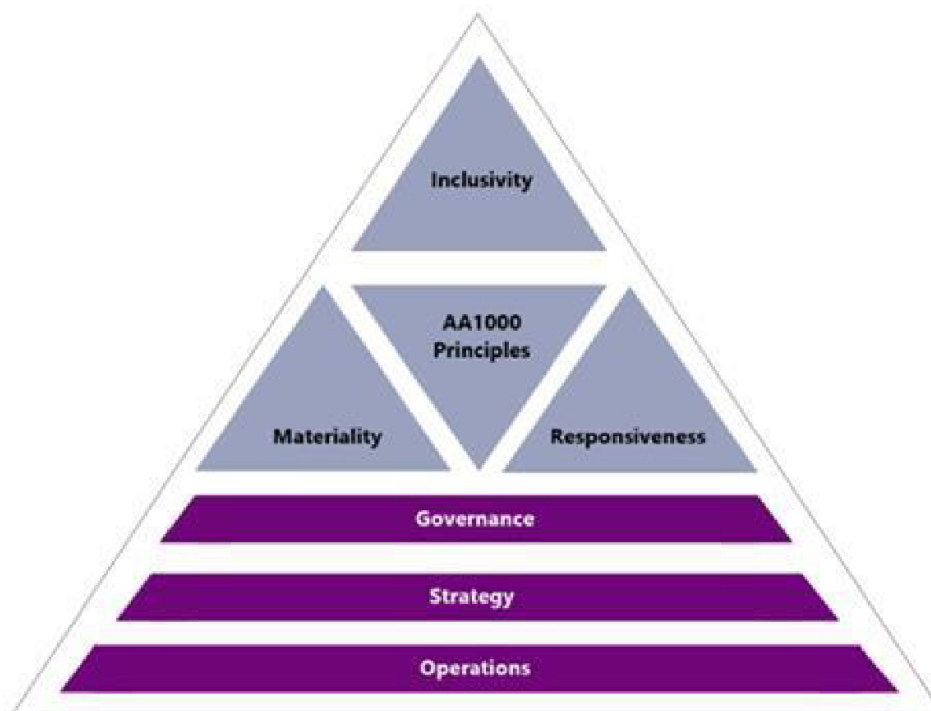

Figura 3: Integrarea principiilor AA1000 în angajamentul părților interesate

1. **Incluziune:** Universitatea trebuie să se angajeze cu părțile interesate materiale la diferite niveluri, inclusiv la nivelul guvernantei.
2. **Materialitatea:** Factorii de decizie ai universității trebuie să identifice și să fie clari cu privire la aspectele care sunt importante pentru universitate.
3. **Receptivitate:** Universitatea trebuie să acționeze în mod transparent și în timp util cu privire la aspectele materiale. Aceste aspecte pot include deciziile luate, acțiunile și performanța universității. Problemele materiale pot fi specifice părților interesate și pot concura pentru resursele disponibile și, ca urmare, răspunsurile trebuie prioritizate și comunicate în consecință.

Aceste trei principii trebuie să fie adoptate și aplicate în mod consecvent sistemului de guvernanță al universității.

2.7. Menținerea angajamentului și a participării continue

Fiecare **instituție de învățământ superior** ar trebui să elaboreze un **cadru care** să conțină dispoziții aplicabile **membrilor consiliului de administrație al universității, angajaților, studenților și terților** care pot fi numiți de către instituția de învățământ superior pentru a pune în aplicare **programele și activitățile** sale.

Obiectivul unui astfel de **cadru** este de a **descrie principiile fundamentale de gestionare a relațiilor cu părțile interesate** aplicabile **instituției de învățământ superior** pentru

- Stabilirea și menținerea unor relații solide și reciproc avantajoase cu părțile interesate importante;
- Îmbunătățirea continuă a comunicării și a angajamentelor pentru a gestiona nevoile și așteptările rezonabile ale părților interesate; și
- să furnizeze în mod proactiv informații specifice și oportune diferitelor părți interesate.

Dezvoltarea unui astfel de cadru implică faptul că **implicarea părților interesate** trebuie integrată în funcțiile de bază ale universității, și anume guvernanta corporativă, strategia și operațiunile.

1. Integrarea în guvernanta corporativă a universității

Angajamentul părților interesate trebuie să fie integrat în sistemul de guvernanta al universității. Sistemul universitar trebuie să definească procesul decizional, rolurile și responsabilitățile diferitelor structuri ale NWU. Guvernanta universității și procesele de luare a deciziilor necesită cadre formale pentru identificarea problemelor materiale și pentru colectarea informațiilor relevante în vederea formării unei opinii, a luării unei decizii și a punerii în aplicare a acesteia.

2. Integrarea în strategia universității

Politicile și procesele universității trebuie să includă cerința de a utiliza implicarea părților interesate la elaborarea strategiilor și a documentelor importante, inclusiv a politicilor.

3. Integrarea în managementul operațional al universității

Angajamentul părților interesate trebuie să fie integrat în operațiunile universității. Relațiile puternice și bine gestionate cu părțile interesate creează încredere, sprijin, iar informațiile obținute în urma angajamentelor vor contribui la durabilitatea universității.

Procesul de implicare a părților interesate trebuie să includă patru etape:

- Planificarea
- pregătirea
- pune în aplicare și
- acționează, revizuieste și îmbunătățește

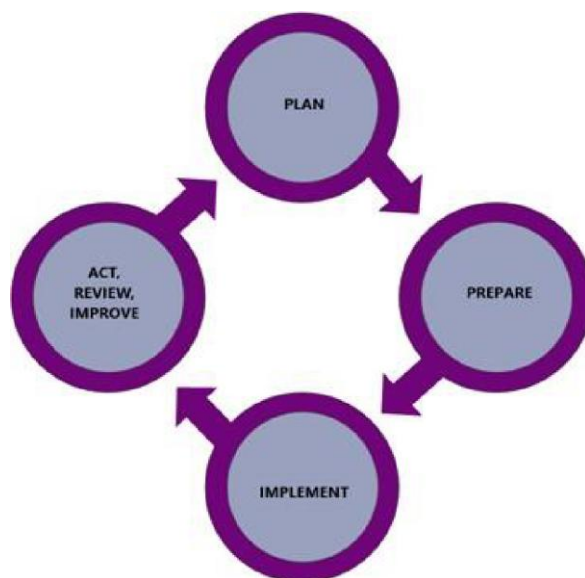

Figura 4: Procesul de implicare a părților interesate

Instituția de învățământ superior trebuie să elaboreze un **plan de implicare** care să cuprindă următoarele elemente: scopul și domeniul de aplicare, proprietarii procesului de implicare, clarificarea rolurilor și responsabilităților diferitelor părți interesate, identificarea părților interesate, stabilirea profilului și cartografierea părților interesate, nivelul (nivelurile) de implicare, precum și metodele și limitele de divulgare.

Planificarea **implicării părților interesate** trebuie să înceapă cu stabilirea scopului implicării, a domeniului de aplicare și a părților interesate care trebuie să fie implicate.

Proprietarul procesului trebuie să stabilească mai întâi **scopul implicării**, adică nevoia, problema sau riscul care trebuie abordat. Stabilirea **domeniului de aplicare al implicării părților interesate** trebuie să ia în considerare următoarele aspecte:

- Problema materială pe care angajamentul trebuie să o abordeze și legătura cu scopul. Problema materială se referă la un aspect care este susceptibil să influențeze deciziile, acțiunile și comportamentul părților interesate și/sau al universității;
- facultatea sau divizia universitară și activitățile asociate pe care le va aborda implicarea; și

- se stabilește dacă implicarea părților interesate va viza aspecte strategice pe termen lung, preocupări actuale sau ambele domenii.

Titularul angajamentului va supraveghea planificarea, implementarea și revizuirea programelor de angajament, inclusiv identificarea părților interesate care trebuie implicate și angajate.

La începutul angajamentului, titularul angajamentului, cu contribuția părților interesate, va stabili **regulile angajamentului** și se va asigura că angajamentul are loc într-un mod profesionist, corect, transparent și respectuos.

Pentru a identifica și a se pregăti pentru riscurile angajamentului, **titularul angajamentului trebuie:**

- Să identifice, să evalueze și să abordeze riscurile angajamentului.
- Să anticipeze posibilele rezultate negative și să dezvolte strategii de atenuare.
- Identificarea domeniilor de oportunitate și de construire a unor relații pozitive.

Titularul angajamentului trebuie să identifice și să atenueze factorii care ar putea afecta negativ capacitatea părților interesate de a se angaja în mod eficient.

De asemenea, responsabilii cu implicarea trebuie să **monitorizeze și să măsoare implicarea părților interesate** pentru a se asigura că sunt obținute rezultatele dorite și, cel mai important, pentru a identifica domeniile care necesită îmbunătățiri. Proprietarul angajamentului trebuie să **stabilească indicatori-cheie de performanță** (KPI) care vor fi utilizați pentru a măsura angajamentul.

Bibliografie:

- Shirk et al (2012) Ecology and Society 17(2): 29 <http://dx.doi.org/10.5751/ES-04705-170229>;
- Wagner-Ahlf, Christian, (coordonator), 2021, Strategies of stakeholder engagement. Cartografierea și analiza abordărilor și strategiilor în cadrul alianței SEA-EU

Referințe

- <https://www.accountability.org/standards/aa1000-accountability-principles/> - accesat la 8 iulie 2021
- <https://www.accountability.org/standards/aa1000-stakeholder-engagement-standard/> - accesat la 9 iulie 2021
- <https://www.investopedia.com/terms/s/stakeholder.asp>) - Accesat la 17 august 2021
- <https://www.adams.africa/wp-content/uploads/2016/11/King-IV-Report.pdf> - Accesat la 17 august 2021
- <https://intuitix.co/how-to-measure-stakeholder-engagement/> - Accesat la 02 septembrie 2021
- <https://project-management.info/stakeholder-engagement-matrix/> - Accesat la 02 septembrie 2021
- <https://www.the-vital-edge.com/engagement-pyramid/> - Accesat la 07 septembrie 2021
- <https://kfknowledgebank.kaplan.co.uk/stakeholders> - Accesat la 15 august 2022

Capitolul 3: Politici și practici ESG

3.1 Prezentare generală a politicii europene

Introducere

Uniunea Europeană a dezvoltat progresiv un cadru politic solid pentru abordarea provocărilor **ESG (de mediu, sociale, de guvernanță)**, recunoscând rolul central al acestora în realizarea sustenabilității, echității și responsabilității. Inițiative precum **European Green Deal, Taxonomia UE** și **Pilonul european al drepturilor sociale** exemplifică angajamentul UE de a încorpora principiile ESG în toate sectoarele, inclusiv **în instituțiile de învățământ superior (IIS)**. Aceste politici servesc drept foaie de parcurs pentru alinierea practicilor instituționale la obiective societale și de mediu mai largi. În cele ce urmează, sunt prezentate principalele cadre și politici ESG ale UE, subliniindu-se relevanța acestora pentru **instituțiile de învățământ superior**.

38

Principalele cadre și politici ESG ale UE

De-a lungul timpului, **UE** a stabilit mai multe cadre esențiale pentru a integra **principiile ESG** în agenda sa politică. Aceste politici orientează, de asemenea, transformarea **instituțiilor de învățământ superior**. De exemplu, una dintre pietrele de temelie ale politicii de mediu a UE este **Acordul verde european**. Adoptată în 2019, aceasta își propune să transforme UE într-o economie modernă, eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor și competitivă, asigurând emisii nete zero de gaze cu efect de seră până în 2050 și realizând o creștere economică decuplată de utilizarea resurselor (Comisia Europeană, 2019; 2024a). Aceste politici au fost susținute în continuare de **Planul de redresare NextGenerationEU**, în cadrul căruia un total de 18,9 miliarde de euro au fost dedicate politicilor de mediu, susținute de o sumă suplimentară de 401 miliarde de euro din **cadrul financiar multianual (CFM)** (Comisia Europeană, 2024b).

Trei obiective-cheie subliniate în cadrul **European Green Deal** sunt deosebit de relevante pentru politicile ESG **în cadrul instituțiilor de învățământ superior**. În primul rând, un obiectiv este de a încuraja colaborarea între instituțiile de învățământ superior, organizațiile de cercetare și întreprinderi pentru a aborda **schimbările climatice, energia durabilă**, viitoarele sisteme alimentare și soluțiile de transport urban inteligente și ecologice (Comisia Europeană, 2019: 18). În al doilea rând, școlile, instituțiile de formare și universitățile vor juca un rol-cheie în promovarea **cunoștințelor și competențelor climatice**, sprijinite de un cadru de competențe al UE, de resurse didactice și de rețele de formare a cadrelor didactice (Comisia Europeană, 2019: 19). În al treilea rând, Comisia își propune să sprijine **inițiativele climatice la nivel local** și să acorde prioritate **tranziției ecologice** în discuțiile viitoare ale Europei (Comisia Europeană, 2019: 22).

În conformitate cu aceste obiective, UE a adoptat în 2020 **Regulamentul privind taxonomia UE**, care prevede un sistem de clasificare pentru **activitățile economice durabile**. Regulamentul încurajează instituțiile de învățământ superior să își alinieze **cercetarea, predarea și operațiunile** la obiectivele-cheie de mediu, cum ar fi **atenuarea și adaptarea la schimbările climatice, controlul poluării și tranziția către o economie circulară**. Instituțiile de învățământ superior pot promova **utilizarea durabilă a apei, protecția biodiversității și refacerea ecosistemelor** prin cercetare inovatoare, practici de campus și programe educaționale. Prin integrarea acestor obiective, universitățile contribuie la **agenda** mai largă a UE **privind clima și durabilitatea** [Regulamentul (UE) 2020/852; Comisia Europeană, 2024c].

Obiectivele de politică din **Acordul european** privind **mediul** și **Regulamentul UE privind taxonomia** au fost încorporate în continuare în **Orizont Europa** prin modelarea oportunităților de finanțare în consecință și prin prioritizarea **proiectelor axate pe durabilitate** (Comisia Europeană, 2021).

Revenind la **dimensiunea socială**, UE a adoptat **Pilonul european al drepturilor sociale (EPSR)** în 2017 pentru a promova convergența socială ascendentă după criza economică (Comisia Europeană, 2017; de la Porte et al., 2023). EPSR include 20 de principii în domeniile **egalității de șanse și accesului pe piața muncii**,

condițiilor de muncă echitabile și protecției și incluziunii sociale. Aceste principii orientează UE către o Europă socială puternică, echitabilă, favorabilă incluziunii și care oferă oportunități depline (Comisia Europeană, 2017; Comisia Europeană, 2024d). Astfel, acestea subliniază **echitatea, diversitatea și incluziunea ca valori fundamentale.** Acest cadru informează politicile instituțiilor de învățământ superior în vederea îmbunătățirii accesului grupurilor subreprezentate și a promovării **egalității de gen** (Comisia Europeană, 2022a). Alte exemple includ **Spațiul european al educației (SEE)**, a cărui finalizare este prevăzută pentru 2025. SEE este conceput pentru a consolida colaborarea între statele membre și părțile interesate, promovând **sisteme naționale de educație** mai **reziliente și mai favorabile incluziunii** (Comisia Europeană, 2020). De exemplu, **programul Erasmus+** este un pilon al SEE care facilitează **mobilitatea și colaborarea internațională**, integrând **responsabilitatea socială** în schimburile de studenți și personal (Comisia Europeană, 2020: 10-12; Comisia Europeană, 2024e).

Guvernanța este o altă componentă esențială a politicilor ESG. UE a adoptat directive pentru a îmbunătăți **transparența și responsabilitatea**, inclusiv Directiva privind **obligăția de diligență în materie de durabilitate a întreprinderilor (CSDD)** [Directiva (UE) 2024/1760]. CSDD solicită întreprinderilor să identifice, să prevină și să abordeze impactul negativ asupra **mediului** (de exemplu, poluarea sau pierderea biodiversității) și asupra **drepturilor omului** (de exemplu, exploatarea lucrătorilor sau munca copiilor) (Comisia Europeană, 2022b; Pircher 2023: 34). În completare, **Directiva privind raportarea privind durabilitatea întreprinderilor (Corporate Sustainability Reporting Directive - CSRD)** obligă instituțiile să publice **informații legate de ESG**, stabilind criterii de referință pentru raportarea **parametrilor de durabilitate** [Directiva (UE) 2022/2464]. Prin alinierea la aceste cadre, instituțiile de învățământ superior nu sunt doar obligate să **respecte standarde** mai ridicate de **responsabilitate**, ci și încurajate să adopte **practici de guvernanță participativă** care implică părțile interesate în procesele decizionale. Aceste politici promovează în mod colectiv o **abordare holistică** a integrării principiilor ESG în instituțiile de învățământ

superior, asigurând alinierea acestora la **obiectivele** mai largi ale UE în **materie de durabilitate și echitate**.

Provocări pentru instituțiile de învățământ superior

Punerea în aplicare a **cadrelor și politicilor ESG în UE prezintă atât provocări, cât și oportunități pentru instituțiile de învățământ superior**. O provocare semnificativă constă în alinierea practicilor instituționale la obiectivele ambițioase ale UE, cum ar fi atingerea **neutralității climatice** și promovarea **echității** sociale, navigând în același timp printre resursele limitate și capacitățile instituționale diverse. Cu toate acestea, aceste politici oferă, de asemenea, oportunități pentru instituțiile de învățământ superior de a conduce **inovarea, cercetarea în domeniul sustenabilității și guvernanta favorabilă incluziunii**, consolidându-le rolul de motoare ale **transformării societale**. Prin valorificarea programelor de finanțare ale UE și prin încurajarea colaborărilor intersectoriale, instituțiile de învățământ superior pot depăși **barierele de punere în aplicare și pot contribui la tranzițiile ecologică și digitală**. Privind în perspectivă, atingerea acestor obiective necesită un **angajament continuu pentru integrarea principiilor ESG în strategiile instituționale**, susținut de o **mai mare coerență a politicilor, de implicarea părților interesate și de inițiative de consolidare a capacităților**.

41

Referințe

- de la Porte, C., Im, Z. J., Pircher, B. și Szelewa, D. (2023). Directiva UE privind echilibrul dintre viața profesională și cea privată: Schimbarea instituțională a concediului specific tatălui în statele membre. *Social Policy & Administration*, 57(4), 549-563.
- Directiva (UE) 2022/2464 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 decembrie 2022 de modificare a Regulamentului (UE) nr. 537/2014, a Directivei 2004/109/CE, a Directivei 2006/43/CE și a Directivei 2013/34/UE, în ceea ce privește raportarea privind durabilitatea întreprinderilor.

- Directiva (UE) 2024/1760 a Parlamentului European și a Consiliului privind due diligence în materie de sustenabilitate corporativă și de modificare a Directivei (UE) 2019/1937.
- Comisia Europeană. (2017). Pilonul european al drepturilor sociale. Bruxelles, 26.4.2017, COM(2017) 250 final.
- Comisia Europeană. (2019). Tranzacția ecologică europeană. Bruxelles, 11.12.2019, COM(2019) 640 final.
- Comisia Europeană. (2020). Realizarea unui spațiu european al educației până în 2025. Bruxelles, 30.9.2020, COM(2020) 625 final.
- Comisia Europeană. (2021). Orizont Europa: Planul strategic 2021-2024, Direcția Generală Cercetare și Inovare, Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene, disponibil la, <https://data.europa.eu/doi/10.2777/083753>, ultima accesare 13.12.2024.
- Comisia Europeană. (2022a). Agenția Executivă pentru Educație și Cultură Europeană, Towards equity and inclusion in higher education in Europe, Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene, <https://data.europa.eu/doi/10.2797/631280>, ultimul acces 13.12.2024.
- Comisia Europeană. (2022b). O economie echitabilă și durabilă: Comisia stabilește norme pentru ca întreprinderile să respecte drepturile omului și mediul în lanțurile valorice globale, disponibil la: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_22_1145, ultimul acces 13.12.2024.
- Comisia Europeană. (2024a). Tranzacția ecologică europeană. Striving to be the first climate-neutral continent, disponibil la adresa: https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal_en, ultima accesare 13.12.2024.

- Comisia Europeană. (2024b). Plan de redresare pentru Europa, disponibil la adresa: https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/recovery-plan-europe_en#main-elements-of-the-package, ultima accesare 13.12.2024.
- Comisia Europeană. (2024c). Taxonomia UE pentru activități durabile, disponibilă la adresa: https://finance.ec.europa.eu/sustainable-finance/tools-and-standards/eu-taxonomy-sustainable-activities_en, ultima accesare 13.12.2024.
- Comisia Europeană. (2024d). Pilonul european al drepturilor sociale în 20 de principii, disponibil la adresa: https://employment-social-affairs.ec.europa.eu/european-pillar-social-rights-20-principles_en, ultima accesare 13.12.2024.
- Comisia Europeană. (2024e). Erasmus+. Programul UE pentru educație, formare, tineret și sport, disponibil la adresa: <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/>, ultima accesare 13.12.2024.
- Pircher, B. (2023). Comitetul de analiză a reglementărilor al Comisiei UE: o mai bună reglementare sau o influență părtinitoare asupra legislației? Viena, AK Wien. 52, <https://emedien.arbeiterkammer.at/viewer/image/AC16837212/>
- Regulamentul (UE) 2020/852 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iunie 2020 privind instituirea unui cadru pentru facilitarea investițiilor durabile și de modificare a Regulamentului (UE) 2019/2088, JOUE, 22.6.2020, L 198/13-43.

3.2 Harta politicilor și practicilor ESG

Această secțiune servește drept cadru cuprinzător pentru identificarea și prezentarea celor mai bune practici privind dimensiunile **de mediu, sociale și de guvernanță (ESG)** în cadrul **instituțiilor de învățământ superior (IIS)**. Ea prezintă abordări utile pe care instituțiile de învățământ superior le pot adopta pentru a-și atinge scopurile și obiectivele ESG. Prin valorificarea exemplurilor din diverse instituții, Universitatea Metropolitană din Belgrad, Universitatea Linnaeus, Universitatea din Almería și Universitatea din Lodz, această secțiune sintetizează 30 de politici și practici ESG. Aceste practici evidențiază strategiile instituționale pentru sustenabilitate, incluziune și guvernanță.

44

3.2.1. Cele mai bune practici din studiile de caz (a se vedea 3.3.)

3.2.1. Dimensiunea de mediu - cele mai bune practici

Una dintre cele mai bune practici identificate în **dimensiunea de mediu** este integrarea inițiativelor de sustenabilitate în cadrele naționale și internaționale. De exemplu, **BMU** își aliniază eforturile de mediu la Legea privind protecția mediului din Serbia și la Obiectivele de dezvoltare durabilă (ODD). Aceasta include încorporarea temelor de durabilitate în programele academice și promovarea conștientizării mediului prin inițiative precum broșurile MetEcoFriendly și ReCreation. În mod similar, **LNU** aderă la Legea privind învățământul superior din Suedia prin integrarea considerentelor ecologice în operațiunile sale și prin participarea la un consorțiu național de universități pentru alinierea strategiilor climatice la obiectivul de 1,5°C al Acordului de la Paris.

O altă abordare exemplară **este durabilitatea operațiunilor din campus**. **UAL** exemplifică acest lucru prin promovarea mobilității durabile, stabilind stații de încărcare pentru scuterele electrice pentru a reduce emisiile de carbon în campus. **Universitatea din Lodz** demonstrează, de asemenea, leadership în acest domeniu prin instalarea de panouri fotovoltaice pentru a produce energie regenerabilă,

reducând dependența de sursele convenționale și diminuând emisiile de gaze cu efect de seră.

Implicarea comunității este un alt semn distinctiv al celor mai bune practici de mediu. **BMU** implică studenții și publicul prin evenimente precum Festivalul AllBreadDog, promovând o cultură a responsabilității față de mediu. Proiectul INDALO al **UAL**, care monitorizează schimbările climatice și efectele acestora asupra ecosistemelor locale, subliniază rolul instituțiilor de învățământ superior în abordarea provocărilor regionale de mediu prin colaborare.

45

În cele din urmă, **integrarea dezvoltării durabile în educație** este esențială. **BMU** include în planul său de învățământ cursuri axate pe durabilitate, asigurându-se că studenților li se insuflă de la bun început conștiința ecologică. În mod similar, proiectul "Provocările secolului XXI" al **LNU** îmbunătățește înțelegerea de către studenți a problemelor globale de mediu și sociale, încurajând comportamente și decizii responsabile.

Dimensiunea socială - cele mai bune practici

Dimensiunea socială evidențiază **echitatea, incluziunea și implicarea în comunitate** ca fiind cele mai bune practici de bază. Statutul **BMU** interzice în mod explicit discriminarea și promovează egalitatea pentru toți studenții și personalul, punând bazele juridice pentru un mediu incluziv. **UAL** se bazează pe aceasta integrând egalitatea în cadrul său instituțional, formalizând-o **printr-o unitate de egalitate** și obținând **certificarea de egalitate AENOR**. Aceste exemple arată importanța codificării angajamentelor față de incluziune în cadrul structurilor de guvernare.

Furnizarea **de servicii de sprijin adaptate pentru grupurile vulnerabile** este o altă practică esențială. **Universitatea din Lodz** abordează **sănătatea mintală și dizabilitățile** prin **intermediul Centrului** său **de sprijin academic**, care oferă asistență personalizată pentru a se asigura că toți studenții pot participa pe deplin la viața academică. În mod similar, **programul UNIdiversidad** al **UAL** sprijină studenții cu

handicap, promovând integrarea socială și academică prin parteneriate cu organizații locale.

Încurajarea **participării grupurilor subreprezentate în domeniile specifice** este o abordare notabilă a incluziunii sociale. Programul "**Un om de știință îți vizitează centrul**" al UAL inspiră tinerele femei să urmeze **carriere STEM** prin prezentarea unor modele feminine de succes. Acest program nu numai că abordează diferențele de gen, dar, de asemenea, sfidează stereotipurile, permițând studenților de sex feminin să își imagineze cariere în domeniile tradițional dominate de bărbați.

46

Implicarea comunității este la fel de vitală. Programul "**Campus Rural**" al UAL conectează studenții cu **comunitățile rurale**, permițându-le să abordeze provocări locale precum durabilitatea și antreprenoriatul. Această inițiativă reduce decalajul urban-rural și promovează o înțelegere mai profundă a problemelor rurale, făcând din studenți contribuitori activi la **dezvoltarea comunității**.

Dimensiunea guvernancei - cele mai bune practici

Dimensiunea guvernancei subliniază importanța unui **proces decizional transparent și a alinierii strategice** la obiectivele instituționale. UAL exemplifică **guvernanța participativă** prin implicarea comunității universitare în procesul decizional prin intermediul comitetelor, asigurând **incluziunea și colaborarea**. BMU încorporează feedback-ul din partea studenților și a personalului pentru a alinia operațiunile la **principiile ESG**, creând o cultură a **responsabilității și a receptivității**.

Alinierea practicilor de guvernance cu obiectivele strategice este o altă abordare-cheie. BMU integrează **politicile ESG** în **procesul său de reacreditare**, asigurându-se că operațiunile îndeplinesc obiectivele naționale și instituționale. UAL adoptă o abordare similară prin intermediul **contractelor de program**, legând finanțarea de îndeplinirea obiectivelor, sporind **eficiența și responsabilitatea** în gestionarea resurselor.

Platformele de cercetare colaborativă joacă, de asemenea, un rol esențial. **Institutul European pentru Durabilitate în Management** al UAL arată cum

parteneriatele universitare pot aborda **provocările globale în materie de durabilitate**. În mod similar, **centrele internaționale și științifice** ale Universității din Lodz facilitează colaborarea între cercetători, studenți și părțile interesate externe, promovând **inovarea și schimbul de cunoștințe**.

Flexibilitatea în practicile de guvernare este o altă bună practică notabilă. LNU a demonstrat adaptabilitate în timpul războiului din Ucraina prin solicitarea de **idei de economisire a energiei** din partea angajaților. Această inițiativă participativă a încurajat **inovarea** și a împuternicit angajații să contribuie la procesul **decizional**, demonstrând valoarea flexibilității în perioade de criză.

47

3.2.2. Concluzii

Instituțiile de învățământ superior joacă un rol crucial în promovarea **sustenabilității**, încurajarea **incluziunii** și asigurarea unei **guvernanțe** responsabile. Prin adoptarea celor mai bune practici, cum ar fi integrarea **obiectivelor de mediu** în programele de studii, încurajarea **echității** prin politici statutare și promovarea **guvernanței participative**, instituțiile pot contribui în mod eficient la atingerea **obiectivelor ESG**. Acest **MAP** oferă un cadru reproductibil pe care alte instituții de învățământ superior îl pot utiliza pentru a-și pune în aplicare și a-și perfecționa **strategiile ESG**, asigurând un **impact pe termen lung** și alinierea **la obiectivele globale de durabilitate**.

3.3 Studii de caz

Universitatea Metropolitană din Belgrad, Serbia

Context

Universitatea Metropolitană din Belgrad (BMU) este o instituție independentă de învățământ superior și o organizație științifico-educatională care dezvoltă viitori lideri profesioniști și etici în Serbia și în regiune, capabili să modeleze viitorul nostru. Misiunea BMU este de a **contribui la progresul educațional, cultural,**

economic și social al Serbiei prin oferirea de studii academice avansate de licență și masterat în domeniul tehnologiilor informației, artelor și managementului, precum și al educației profesionale continue.

BMU și-a început activitatea ca **Facultatea de Tehnologii ale Informației (FIT)**, înființată în 2005. Aceasta a fost construită pe baza principiilor definite de Declarația de la Bologna pentru sistemul european de învățământ. În 2010, **Facultatea de Management și Facultatea de Arte Digitale** nou înființate s-au alăturat Facultății de Tehnologii Informației, iar cele trei facultăți au format **Universitatea Metropolitană**. Urmărind îndeaproape tendințele pieței muncii moderne, am recunoscut nevoile acestora și am început să oferim o educație de calitate studenților noștri în diverse domenii. BMU oferă studenților o introducere în conceptele și practicile tehnice moderne în mai multe domenii științifice și artistice: **Tehnologii informaționale, Sisteme informatice, Inginerie software, Jocuri pe calculator, Inginerie și managementul operațiunilor, Managementul afacerilor și marketingului, Management în sport, Design grafic, Design media interactiv și Design vestimentar**. În prezent, BMU cuprinde patru facultăți:

1. Facultatea de Tehnologii Informaționale - FIT;
2. Facultatea de Management - FM;
3. Facultatea de Arte Digitale - FDU;
4. Facultatea de Limbi Străine - FSJ.

Obiectivul BMU este de a deveni nu numai o universitate de importanță regională, ci și o universitate **de anvergură mondială**.

Colectarea datelor

În elaborarea documentului, am utilizat o **abordare sistematică și multifacetată** pentru a asigura o analiză cuprinzătoare a practicilor și politicilor de la **BMU**. Primul pas a implicat utilizarea **metodei de analiză a conținutului**, care ne-a permis să analizăm calitativ o gamă largă de documente instituționale. Aceste documente au inclus **norme, decizii, rapoarte anuale** și alte materiale relevante care

descriu politicile și structurile de guvernanță ale universității. Prin examinarea sistematică a acestor texte, am identificat **teme-cheie**, **tendințe** și **perspective** care reflectă aderarea universității la **principiile ESG**.

Contextul național referitor la dimensiunea de mediu

În Republica Serbia nu există o inițiativă formală comună a instituțiilor de învățământ superior în unul dintre domeniile **modelului ESG**. Ca urmare, instituțiile de învățământ superior utilizează legi, strategii și acte internaționale naționale în domeniul protecției mediului. La BMU, dimensiunea de mediu este aliniată la **Obiectivele de Dezvoltare Durabilă (ODD)**, astfel cum sunt prezentate în raportul Republicii Serbia 2023 privind dezvoltarea durabilă. Provocările majore, cum ar fi **acțiunile climatice**, consumul și producția responsabile, precum și apa curată și canalizarea, continuă să fie domenii de interes. Ca răspuns la aceste provocări, Republica Serbia a introdus inițiative pentru îmbunătățirea calității mediului. **Planul național integrat privind energia și clima (2024)** promovează utilizarea energiei curate, iar **Legea privind eficiența energetică și utilizarea rațională a energiei (2021)** oferă sprijin suplimentar în această direcție.

Deși niciun cadru juridic direct nu vizează în mod specific instituțiile de învățământ superior în ceea ce privește politicile de mediu, **BMU** integrează considerațiile de mediu în cadrul activităților sale didactice și extracurriculare mai ample. **Legea privind protecția mediului** încurajează instituțiile de învățământ să promoveze conștientizarea mediului prin programe academice și cercetare științifică (articolul 6). La BMU, acest lucru este facilitat de diverse inițiative. **Regulamentul privind activitățile didactice (2021)** promovează conștientizarea mediului încă din primele etape ale experienței educaționale a studenților. Mai multe inițiative de mediu la BMU reflectă angajamentul instituției față de **durabilitate**. Printre acestea se numără broșurile **MetEcoFriendly**, care diseminează informații privind practicile durabile, **ReCreation**, care promovează implicarea creativă în responsabilitatea de mediu, și **Festivalul AllBreadDog**, care încurajează implicarea comunității în cauzele de mediu. Îmbunătățiri **ale calității aerului** au fost observate în rapoartele recente ale

Agenției pentru Protecția Mediului, deși persistă probleme de poluare, în special în ceea ce privește **particulele PM10**. Dorința cetățenilor de a se implica în **reciclare**, așa cum se observă în proiectul "Odvajamo", indică o conștientizare crescândă a problemelor de mediu, condiționată de disponibilitatea unei infrastructuri adecvate.

Angajamentul BMU față de durabilitatea mediului este demonstrat în continuare prin încorporarea în oferta sa academică a unor cursuri obligatorii și facultative axate pe **dezvoltarea durabilă**, ceea ce este în conformitate cu **Legea privind protecția mediului (articolul 6)**. Acest lucru asigură faptul că **sensibilizarea față de mediu și responsabilitatea** fac parte din experiența de învățare a studenților, poziționând BMU ca un contribuitor proactiv la **obiectivele de durabilitate** ale națiunii. Prin aceste acțiuni, BMU se aliază la legile și reglementările naționale, promovând o cultură a **conștiinței de mediu** în cadrul comunității academice.

50

Contextul național în raport cu dimensiunea socială

În discutarea **dimensiunii sociale** a BMU, este esențial să începem cu **cadrele juridice și instituționale** ale **Republicii Serbia** la cel mai înalt nivel și apoi să analizăm modul în care acestea sunt aplicate în cadrul procedurilor universității. La cel mai înalt nivel, **Constituția Republicii Serbia** garantează egalitatea în **drepturile omului și ale minorităților**, care sunt protejate în continuare prin **tratate și legi internaționale**, care provin adesea de la **Uniunea Europeană**, **Organizația Națiunilor Unite** și alte organizații relevante. Constituția interzice în mod explicit orice formă de **discriminare**, directă sau indirectă, bazată pe rasă, sex, naționalitate, origine socială, naștere, religie, convingeri politice sau de altă natură, statut patrimonial, cultură, limbă, vârstă sau handicap mental sau fizic. În plus, Constituția garantează **egalitatea în ceea ce privește ocuparea forței de muncă**. **Legea privind interzicerea discriminării** dezvoltă aceste domenii prin diverse dispoziții. Aceasta subliniază principiul egalității pentru toate persoanele și interzice discriminarea nejustificată sau tratamentul inegal, sub formă de acțiune sau omisiune (excludere, limitare sau tratament preferențial), față de persoane, grupuri sau membrii familiilor și asociații apropiați ai acestora. Discriminarea este interzisă pe criterii de rasă, culoarea pielii, ascendență,

cetățenie, origine națională sau etnică, limbă, convingeri religioase sau politice, sex, identitate de gen, orientare sexuală, caracteristici de gen, nivel de venit, situație materială, naștere, caracteristici genetice, stare de sănătate, handicap, stare civilă sau familială, convingeri, vârstă, aspect sau apartenență la organizații politice, sindicale sau de altă natură, precum și alte caracteristici personale reale sau presupuse. Deși Serbia nu este membră a **UE**, având în vedere **statutul** său de **țară candidată** și orientarea către aderare, **acquis-ul comunitar** trebuie luat în considerare și legislația relevantă trebuie să beneficieze de o atenție scrupuloasă, indiferent de faptul că, formal, acestea nu sunt obligatorii în acest moment. Cele trei **directive-cheie ale UE** referitoare la interzicerea discriminării sunt: **Directiva 2000/43/CE**, **Directiva 2000/78/CE** și **Directiva 2006/54/CE**. Osim zakona, razvijena je i **Strategija prevencije i zaštite od diskriminacije za period 2022-2023. godine**. **Legea privind învățământul superior** subliniază, în plus față de tot ceea ce este prevăzut în dispoziția privind principiile învățământului superior, respectarea **valorilor umaniste și democratice** ale tradițiilor naționale și europene, valorile **patrimoniului cultural** și respectarea **drepturilor omului și a libertăților civile**, inclusiv interzicerea tuturor formelor **de discriminare**.

BMU este dedicată în mod special promovării **egalității** și interzicerii tuturor formelor **de discriminare** în activitatea sa. Acest angajament este codificat în mod explicit în **Statutul BMU**, unde **articolul 12** afirmă respectarea **valorilor umaniste și democratice** și interzice orice formă de discriminare atât împotriva studenților, cât și a personalului didactic și nedidactic. Acest articol servește drept temelie pentru a garanta că **egalitatea și incluziunea** sunt susținute în toate aspectele vieții universitare, consolidând **angajamentul BMU** de a promova un **mediu academic divers și respectuos**. **Echitatea și egalitatea fac** parte integrantă din **misiunea BMU**, deoarece garantează **oportunități egale** pentru toți viitorii studenți, indiferent de rasă, culoare, sex, orientare sexuală, etnie, naționalitate, religie, convingeri politice, statut de handicap sau mediu socioeconomic. Această abordare cuprinzătoare promovează un **mediu academic incluziv**, asigurându-se că fiecare student are posibilitatea de a avea acces la educație și de a-și realiza potențialul. Referindu-se la

Legea privind știința și cercetarea, BMU a elaborat o **declarație** cuprinzătoare privind **politica de asigurare a calității**. Această lege subliniază faptul că știința și cercetarea, printre altele, se bazează pe principiile **libertății, eticii, egalității de gen, responsabilității față de mediu și dezvoltării durabile**, cu scopul final de a îmbunătăți calitatea **activităților științifice și de cercetare**. Strâns legate de acestea sunt **Legea privind activitatea de inovare și Strategia de dezvoltare științifică și tehnologică a Republicii Serbia până în 2025**, cunoscută sub numele de "**Puterea cunoașterii**". Prin **Declarația de politică privind asigurarea calității, BMU** încearcă să contribuie la aceste obiective strategice prin definirea obiectivelor sale pe termen lung, care includ **îmbunătățirea continuă și sistematică a calității învățământului superior, îmbunătățirea programelor de studiu, eficiența studiilor, calitatea predării, activitatea pedagogică a cadrelor didactice, performanța studenților, rezultatele cercetării științifice, condițiile de muncă și procesele de management**. Dimensiunea "**socială**" a **ESG** la **BMU** este astfel realizată prin sinteza acestor cadre juridice. De exemplu, **BMU sondează** periodic **studenții** și realizează **interviuri** pentru a evalua **calitatea muncii**. Această abordare nu numai că consolidează **principiile democratice**, dar asigură, de asemenea, **participarea studenților la procesele de gestionare și de luare a deciziilor**, în special în ceea ce privește aspectele legate de **calitatea predării**, astfel cum se prevede în **Legea privind învățământul superior**. Prin colectarea și analizarea acestui feedback, **Comitetul de asigurare a calității** identifică domeniile de îmbunătățire, asigurându-se astfel că **programele educaționale** ale universității se aliniază **nevoilor studenților** și cerințelor în continuă evoluție ale **pieței muncii**.

Contextul național în raport cu dimensiunea guvernamentală

Dezvoltarea **educației în Republica Serbia** este definită de documentul-cadru "**Strategia pentru dezvoltarea educației și a educației în Republica Serbia până în 2030**". Astfel, strategia definește indirect calea și cadrul de acțiune al **instituțiilor de învățământ superior** în ceea ce privește punerea în aplicare a **obiectivelor de dezvoltare durabilă** și a **modelului ESG**. În domeniul **guvernanței**, strategia

menționată, printre alte documente, a folosit ca bază următoarele: Strategia de dezvoltare științifică și tehnologică a Republicii Serbia 2021-2025 "Puterea cunoașterii", Strategia de specializare inteligentă 2020-2027, Strategia pentru dezvoltarea inteligenței artificiale 2020-2025, Strategia pentru prevenirea și protecția copiilor împotriva violenței 2020-2023, Strategia pentru îmbunătățirea poziției persoanelor cu dizabilități 2020-2024, Strategia pentru dezvoltarea competențelor digitale 2020-2024, Strategia națională pentru tineret 2015-2025, Strategia pentru incluziunea socială a romilor și a femeilor rome 2016-2025, Strategia de ocupare a forței de muncă 2021-2026, Strategia pentru prevenirea și combaterea violenței bazate pe gen 2021-2025, Strategia de securitate națională și Planul de acțiune pentru negocierea capitolului 23 cu UE.

Nu există o inițiativă oficială comună a **instituțiilor de învățământ superior** în unul dintre domeniile **modelului ESG**. Cu toate acestea, instituțiile de învățământ superior se adaptează în mod individual la noile schimbări și reglementări; cu alte cuvinte, acestea lansează în mod individual inițiative în acest domeniu în cadrul instituțiilor lor. Începând cu 2020, schimbările în structura cerințelor pentru obținerea unei **licențe pentru predarea în învățământul superior** emise de **Organismul Național de Acreditare** (www.nat.rs), în mod semnificativ în ceea ce privește **revizuirea managementului** programelor de studii, facultăților și universităților, au avut un impact semnificativ asupra instituțiilor de învățământ superior. În ultimii doi ani, **BMU** a trecut prin **procesul de reacreditare** în ceea ce privește programele de studiu, instituțiile și activitatea științifică și și-a îmbunătățit semnificativ operațiunile prin schimbări precum **sondaje** mai frecvente **privind satisfacția angajaților**, armonizarea **planului de dezvoltare profesională** pentru personalul didactic și nedidactic, creșterea **participării studenților** în procesele de management, implicarea **părților interesate din industrie** în crearea de produse și servicii universitare și consolidarea activităților **clubului absolvenților**. **Dimensiunea guvernantei** în sectorul învățământului superior din Serbia este ghidată de diverse **strategii naționale** care pun accentul pe **dezvoltarea durabilă, competențele digitale și incluziunea**, printre alte priorități. **BMU** s-a aliniat la aceste strategii prin

adaptarea operațiunilor sale, prin îmbunătățirea **participării studenților** la procesul decizional și prin implicarea **părților interesate din industrie** în modelarea ofertelor universitare.

Bibliografie

1. Universitatea Metropolitană din Belgrad. (2021). *Statutul BMU*. Universitatea Metropolitană din Belgrad, Belgrad.
2. Universitatea Metropolitană din Belgrad. (2022). *Declarația de politică privind asigurarea calității*. Universitatea Metropolitană din Belgrad, Belgrad.
3. Universitatea Metropolitană din Belgrad (2021). *Raport de autoevaluare pentru anul școlar 2018/2019, 2019/2020, 2020/2021*. Universitatea Metropolitană din Belgrad, Belgrad
4. Universitatea Metropolitană din Belgrad (2023). *Raport de autoevaluare pentru anul școlar 2021/2022*. Universitatea Metropolitană din Belgrad, Belgrad
5. Guvernul Republicii Serbia. (2019). *Strategia de dezvoltare științifică și tehnologică a Republicii Serbia pentru perioada 2021-2025 - Puterea cunoașterii*. Guvernul Republicii Serbia, Belgrad.
6. Ministerul Minelor și Energiei. (2024). *Planul național integrat pentru energie și climă al Republicii Serbia pentru perioada 2030 cu proiecții până în 2050*. Guvernul Republicii Serbia, Belgrad.
7. RERI. (2024). *Analiza raportului anual privind starea calității aerului în Republica Serbia pentru 2022*. RERI, Belgrad.
8. SEPA. (2023). *Raport anual privind calitatea aerului în Republica Serbia în 2023*. SEPA, Belgrad.

9. Raport privind dezvoltarea durabilă. (2023). Disponibil la <https://dashboards.sdgindex.org/profiles/serbia/policy-efforts>, preluat în 2024.
10. Constituția Republicii Serbia (Monitorul Oficial al RS, nr. 115/2021).
11. Legea privind eficiența energetică și utilizarea rațională a energiei (Monitorul Oficial al RS, nr. 40/2021).
12. Legea privind învățământul superior (Monitorul Oficial al RS, nr. 76/2023).
13. Legea privind interzicerea discriminării (Monitorul Oficial al RS, nr. 52/2021).
14. Legea privind activitatea inovatoare (Monitorul Oficial al RS, nr. 129/2021).
15. Legea privind știința și cercetarea (Monitorul Oficial al RS, nr. 49/2019).
16. Strategia de dezvoltare a educației și educației în Republica Serbia până în 2030 (Gazeta oficială a RS, nr. 63/2021).
17. Legea privind protecția mediului (Gazeta oficială a RS, nr. 95/2018).

Universitatea Linnaeus, Suedia

Context

Universitatea Linnaeus (LNU) este o universitate de stat destul de tânără din provincia istorică suedeză **Småland**, care a primit statutul de universitate cu drepturi depline în 1999. Aceasta prezintă o fuziune a două foste universități de științe aplicate din **Växjö** și **Kalmar** și are campusuri în ambele locuri cu 5 facultăți și aproximativ 16 000 de studenți (Universitatea Linnaeus, 2024a). În Suedia, **Legea învățământului superior** prevede că toate instituțiile de învățământ superior trebuie să promoveze **dezvoltarea durabilă** și **egalitatea de gen** prin activitățile și metodele lor de lucru (Consiliul suedez pentru învățământ superior, 2024). În timp ce universitatea își propune să pună în aplicare pe deplin **obiectivele globale de durabilitate** ale ONU și **Agenda 2030**, LNU a dezvoltat o abordare largă și integratoare pentru a atinge aceste

obiective prin includerea unei dimensiuni "ecologice, economice și sociale" (Linnaeus University, 2024b). Acest lucru este, de asemenea, exprimat în **viziunea** generală a universității **și în documentele de strategie** (Linnaeus University, 2024c).

În plus, și în conformitate cu **Legea suedeză privind învățământul superior**, LNU se concentrează în mod oficial în mod specific asupra **politicii climatice**, precum și asupra **egalității**, unde au fost elaborate planuri de acțiune specifice (Linnaeus University, 2021, 2023). Obiectivele concrete și măsurabile sunt stabilite în **planul de acțiune privind clima din 2023**, care include faptul că **emisiile de dioxid de carbon provenite** din călătoriile de afaceri ar trebui reduse cu 50 % per echivalent normă întreagă până în 2025, comparativ cu nivelul din 2019 (Linnaeus University, 2023). În timp ce raportul privind **egalitatea** face aluzie la o inegalitate între bărbați și femei, nu sunt incluse măsuri concrete, ci mai degrabă idei și instrumente generale privind crearea unei mai mari conștientizări a problemei prin includerea tuturor nivelurilor diferite de studiu, muncă și cercetare (Universitatea Linnaeus, 2021). Aceste obiective urmează **Legea suedeză privind discriminarea**, care impune universităților să cartografieze și să analizeze riscurile de **discriminare** în **procesul de admitere, recrutare, metodele de predare, organizarea educației și în examinarea și evaluarea** performanțelor studenților (Diskrimineringsombudsmannen, 2008). În plus, **obiectivele politicii** naționale **privind egalitatea de gen** ar trebui să fie aplicate în contextul **ocupării forței de muncă**. Aceasta include evaluarea riscurilor de **discriminare** în ceea **ce privește condițiile de muncă, salariile și termenii de angajare, recrutarea și promovarea**, precum și **aspectele legate de viața profesională și cea privată** (Autoritatea suedeză pentru mediul de lucru, 2024). În plus, LNU este instruită să se asigure că **48% dintre profesorii nou numiți sunt femei**, iar universitatea trebuie să crească proporția de **cercetători de sex feminin** și să asigure **condiții echitabile** în executarea cercetării (Universitatea Linnaeus, 2021).

Colectarea datelor

Pentru a identifica **politicile** și **strategiile** ESG actuale, precum și strategia generală de **sustenabilitate** a universității, am procedat în trei etape diferite. În primul

rând, am adunat toate **documentele** oficiale privind durabilitatea și **politicile** ESG care sunt puse la dispoziție de universitate. Am analizat aceste documente prin intermediul unei **analize** calitative a **conținutului** și ne-am concentrat asupra politicilor și **practicilor** existente. În al doilea rând, am realizat focus **grupuri** cu angajații de la LNU care lucrează cu aceste politici ESG pentru a identifica **practicile** actuale de implementare și potențialele **provocări** la adresa acestora. Aceste focus grupuri au fost înregistrate și transcrise pentru a le analiza. Pentru analiză, ne-am concentrat asupra practicilor de implementare și a potențialelor **discrepanțe** dintre documentele oficiale analizate și practicile reale. În al treilea rând, am realizat **interviuri** cu experți din industrie, precum și cu cercetători și profesori din domeniu cu privire la opiniile lor privind politicile și practicile ESG ale universității pentru a identifica eventualele lacune în capacitatea universității de a contribui la **Obiectivele de dezvoltare durabilă**. În cele ce urmează, prezentăm principalele noastre constatări și **studii de caz** individuale referitoare la fiecare dintre dimensiunile ESG.

Studii de caz

De mediu

Cazul 1

Pentru a îndeplini obiectivele climatice stabilite prin Acordul de la Paris, la care s-au angajat Suedia și alte națiuni, emisiile trebuie reduse la aproximativ jumătate la fiecare zece ani. Un consorțiu format din 36 de universități și colegii suedeze a elaborat un cadru climatic unificat pentru a susține strategiile lor climatice individuale, cu intenția de a se alinia la limita de 1,5°C de creștere a temperaturii prevăzută în Acordul de la Paris până în 2030 (KTH, 2019). Această inițiativă urmărește să diminueze emisiile directe, sporind în același timp implicarea în problemele climatice ale societății.

Cadrul climatic prezintă modul în care universitățile și colegiile ar trebui să se implice în inițiative de atenuare a daunelor climatice. Instituțiile participante recunosc clima ca fiind o problemă crucială și prioritară pentru viitor și se angajează la următoarele acțiuni:

1. Să continue să contribuie la progresul societății în vederea atingerii obiectivelor climatice prin educație, cercetare și colaborare.
2. Minimizarea propriului impact asupra climei, urmărind să pună în aplicare măsuri până în 2030 pentru a se alinia la limita de încălzire de 1,5°C.
3. Să stabilească obiective pe termen lung pentru eforturile în domeniul climei și să aloce resurse pentru atingerea acestor obiective și luarea de măsuri de monitorizare.
4. să comunice în mod clar eforturile lor în domeniul climei pentru a inspira și a disemina cunoștințele către alte entități și societatea în general.

Cadrul climatic este asociat cu orientări care descriu domeniile-cheie în care sectorul învățământului superior poate influența societatea și propune măsuri de reducere a impactului climatic. Aceste orientări ajută fiecare universitate să selecteze domeniile de interes, să definească obiectivele și să stabilească măsurile necesare adaptate la circumstanțele sale specifice.

Universitățile și colegiile joacă un rol crucial în acest demers prin misiunile lor de bază, care sunt acum mai esențiale ca niciodată. Aceste instituții sunt însărcinate cu cercetarea schimbărilor climatice, concentrându-se atât asupra strategiilor de atenuare, cât și asupra metodelor de adaptare. Ele sunt, de asemenea, responsabile de educarea cetățenilor și a viitorilor lideri capabili să pună în aplicare acțiunile necesare. În plus, instituțiile de învățământ superior joacă un rol esențial în dezvoltarea de soluții pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și eliminarea dioxidului de carbon existent din atmosferă și participă la implementarea acestor soluții. În plus, acestea promovează diseminarea de noi cunoștințe științifice.

Pentru sectorul învățământului superior în general, aceste activități reprezintă cele mai importante oportunități de a contribui în mod eficient la acțiunile climatice și fac parte integrantă din cadrul climatic. Acest cadru nu se referă doar la cercetare și

educație, ci urmărește, de asemenea, să reducă la minimum emisiile climatice asociate direct cu activitățile operaționale ale universităților.

Cazul 2

Regulamentul privind gestionarea mediului în cadrul agențiilor guvernamentale impune universităților să aibă un sistem de gestionare a mediului cu un grup director de gestionare a mediului asociat (Naturvardsverket, 2024). Scopul sistemului de management de mediu al autorităților este de a crea o activitate sistematică de mediu pentru a reduce impactul negativ și a crește impactul pozitiv al operațiunilor asupra mediului. Pentru a contribui la atingerea acestor obiective, agențiile guvernamentale reglementate de regulamentul (2009:907) privind gestionarea mediului în agențiile guvernamentale trebuie să introducă și să dezvolte un sistem de gestionare a mediului.

Principala sarcină a consiliului de mediu din cadrul LNU este de a coordona și dezvolta activitatea strategică de durabilitate la nivel universitar (LNU, 2024). De asemenea, consiliul trebuie să sprijine colaborarea cu alte consilii și comitete în cazul în care problemele de durabilitate se referă la educație, cercetare și mediul de lucru. În iunie 2020, a fost înființat un grup director pentru sistemul de management de mediu (2020/2316-1.3) cu sarcina de a conduce și dezvolta activitatea generală de management de mediu a Universității Linnaeus.

Comitetul director pentru sistemul de management de mediu are o sarcină importantă în cadrul agențiilor guvernamentale din Suedia (Naturvardsverket, 2024). Principala lor responsabilitate este să supravegheze și să sprijine implementarea și dezvoltarea sistemelor de management de mediu în cadrul agențiilor. Iată câteva aspecte centrale ale misiunii lor:

Monitorizare și sprijin: Comitetul director urmărește modul în care sistemul de management de mediu este integrat în operațiunile agențiilor. Acesta oferă consiliere, sprijin și orientare pentru a se asigura că sistemul funcționează eficient.

Reuniuni lunare: Liderul de proiect are întâlniri periodice cu comitetul director pentru a discuta stadiul proiectului și planurile viitoare. Acest lucru permite un dialog continuu și ajustări ale activității de management de mediu.

Domenii prioritare: Comitetul director discută domenii precum impactul indirect asupra mediului, călătoriile de afaceri și transportul, consumul de energie și cerințele de mediu în achiziții. Aceste domenii sunt esențiale pentru reducerea impactului negativ asupra mediului și creșterea impactului pozitiv.

Raportare: Comitetul director este responsabil de raportarea activității de management de mediu și de diseminarea informațiilor privind problemele actuale de mediu către persoanele de contact ale agențiilor.

60

Guvernanța

În domeniul politicilor de mediu, LNU a stabilit diverse strategii și obiective la nivelul universității centrale pe care toate facultățile și departamentele trebuie să le măsoare și să le raporteze. Această raportare este adesea percepută ca o sarcină obligatorie, lăsând angajaților puține oportunități de a-și exprima ideile sau preocupările. Cu toate acestea, o abordare diferită a apărut în timpul unei crize recente, demonstrând că abordări și practici mai inovatoare în ceea ce privește politicile ESG ar putea duce la rezultate mai bune.

Din cauza mai multor crize, inclusiv a războiului din Ucraina, a inflației ridicate și a creșterii costurilor pentru electricitate și chirii, Universitatea Linnaeus a trebuit să pună în aplicare măsuri de economisire și să reducă consumul de energie. Pe lângă reducerea încălzirii, universitatea a invitat toți angajații să contribuie cu idei privind modul de a economisi mai multă energie, atât la nivel general, cât și la un nivel mai individual. Numeroase sugestii au fost prezentate și puse la dispoziția tuturor. O persoană intervievată a remarcat: "Au existat o mulțime de idei inspirate și interesante și s-a simțit ca o competiție bună" (Interviu SE 1, 2024). Această inițiativă a contrastat cu obligațiile formale cu care se confruntă adesea liderii pentru a respecta politicile

ESG și cerințele de raportare ale acestora, care sunt adesea considerate un exercițiu obligatoriu, mai degrabă decât o oportunitate pentru lideri sau angajați de a modela în mod activ politicile. Un mare avantaj a fost, în plus, faptul că multe dintre idei au fost, de asemenea, puse în aplicare rapid și ușor la nivelul departamentelor sau ca angajați individuali (Interviu SE 1, 2024).

Referințe

61

Diskrimineringsombudsmannen. (2008). *Legea privind discriminarea, 2008:567*. Retrieved 18.06.2024 from <https://www.do.se/choose-language/english/discrimination-act-2008567>

Interviu SE 1. (2024). *Interviu cu un angajat Inu, Växjö, 17.06.2024* [Interviu].

KTH. (2019). *Universitățile suedeze dezvoltă un cadru cuprinzător pentru activitatea lor în domeniul climei*. <https://www.kth.se/en/om/nyheter/centrala-nyheter/larosatena-tar-helhetsgrepp-om-sitt-klimatarbete-1.913020>

Universitatea Linnaeus. (2021). *Unde oamenii cresc. Planul de egalitate 2023-2025 al Universității Linnaeus, nr. reg.: LNU2021/4064*.

Universitatea Linnaeus. (2023). *Linnaeus University's Climate Action Plan 2023-2025, Reg. nr: LNU-2023/1744*.

Universitatea Linnaeus. (2024a). *Subiectele noastre*. Retrieved 18.06.2024 from <https://lnu.se/en/meet-linnaeus-university/our-subjects/>

Universitatea Linnaeus. (2024b). *O universitate durabilă*. Retrieved 18.06.2024 from <https://lnu.se/en/meet-linnaeus-university/a-sustainable-university/>

Universitatea Linnaeus. (2024c). *Viziune, Vision 2023*. Retrieved 18.06.2024 from <https://lnu.se/en/meet-linnaeus-university/This-is-linnaeus-university/vision-and-basic-principles/>

LNU. (2024). *Styrgrupp för miljöledningssystemet*. <https://lnu.se/medarbetare/organisation/rad-for-hallbarhet/>

Naturvardsverket. (2024). *Vägledning till statliga myndigheter om att införa och utveckla ett miljöledningssystem*.

<https://www.naturvardsverket.se/vagledning-och-stod/miljomal-och-miljoledning/miljoledning-i-staten/>

Consiliul suedez pentru învățământul superior. (2024). *Legi și reglementări*. Retrieved 18.06.2024 from <https://www.uhr.se/en/start/laws-and-regulations/Laws-and-regulations/>

Autoritatea suedeză pentru mediul de lucru. (2024). *Legea suedeză privind mediul de lucru*. Retrieved 18.06.2024 from <https://www.av.se/en/work-environment-work-and-inspections/publications/presentations/the-swedish-work-environment-act/>

62

Universitatea din Almeria, Spania

Context

Universitatea din Almería (UAL) a fost înființată în iulie 1993 sub auspiciile Parlamentului Andaluz. Campusul este situat la șase kilometri de orașul Almería, care are aproximativ 200 000 de locuitori și este situat pe coasta sud-estică a Andaluziei. Fiind o universitate publică cu aproximativ 15 000 de studenți înscriși, misiunea sa principală este de a contribui la dezvoltarea economică, culturală și socială a regiunii, oferind o educație care să răspundă caracteristicilor istorice și economice ale provinciei, cu un accent deosebit pe sectoare precum energia solară, agricultura și gestionarea resurselor de apă. UAL este compusă din opt facultăți: științe ale sănătății, economie și studii de afaceri, colegiul de inginerie, educație, drept, științe experimentale, științe umaniste și psihologie. Activitățile de cercetare ale universității sunt în mare parte legate de mediul său economic, cu un accent puternic pe energia solară, agricultura și gestionarea apei.

Universitatea din Almería abordează dimensiunea socială printr-un angajament ferm față de egalitate și diversitate, după cum demonstrează punerea în aplicare a primului său plan de egalitate și pregătirea unui al doilea. Acest angajament include campanii de sensibilizare și programe de formare, poziționând UAL ca lider regional, după cum confirmă certificarea AENOR pentru egalitate. Guvernanța

instituțională a UAL se bazează pe un model participativ care implică comunitatea universitară în procesele decizionale, cu comitete specializate care asigură o abordare colaborativă. Din 2018, acest angajament a fost consolidat prin încorporarea oficială a Unității pentru egalitate în statutul universității. În ceea ce privește gestionarea resurselor umane, condițiile de muncă au fost adaptate pentru personalul cu handicap, promovând un mediu incluziv. În plus, UAL colaborează cu organizații din sectorul terțiar, permițând evaluarea eficientă a nevoilor grupurilor vulnerabile și creând un impact pozitiv atât în cadrul universității, cât și în comunitatea mai largă.

În ceea ce privește durabilitatea, UAL a făcut progrese semnificative. Universitatea promovează în mod activ activități de cercetare și transfer de cunoștințe axate pe schimbările climatice, dezvoltarea durabilă, utilizarea eficientă a apei și a energiei și deșertificare. Centrele și grupurile de cercetare interdisciplinare și interdepartamentale gestionează aproximativ 40 de proiecte inovatoare la nivel național și internațional menite să promoveze durabilitatea. Aceste inițiative includ dezvoltarea unor sisteme mai eficiente de irigații și regenerare a apei, promovarea practicilor agricole durabile, gestionarea eficientă a resurselor naturale și conservarea biodiversității. Aceste subiecte sunt esențiale pentru economia locală datorită climei și caracteristicilor geografice ale regiunii. De asemenea, UAL integrează aceste preocupări în programele academice, pregătind studenții să conducă inițiative care sprijină dezvoltarea responsabilă din punct de vedere ecologic. În plus, UAL lucrează la îmbunătățirea protecției ecosistemelor marine și de coastă și la implementarea tehnologiilor curate.

UAL este ferm angajată față de durabilitate în gestionarea sa internă, în conformitate cu dispozițiile Legii organice a sistemului universitar (LOSU). Această lege impune universităților să adopte măsuri de reducere a impactului lor asupra mediului, de optimizare a utilizării resurselor și de promovare a cercetării în domenii legate de durabilitate, cum ar fi energia regenerabilă și atenuarea schimbărilor climatice. Prin aceste acțiuni, UAL își consolidează angajamentul față de governanța responsabilă și dezvoltarea durabilă pe termen lung.

Colectarea datelor

Cercetarea a fost efectuată la Universitatea din Almeria și a vizat explorarea opiniilor și percepțiilor diferitelor părți interesate în legătură cu punerea în aplicare și dezvoltarea practicilor ESG (de mediu, sociale și de guvernanță) în contextul său. Pentru realizarea acestui studiu, a fost conceput și distribuit un chestionar cu întrebări deschise în perioada iunie-septembrie 2024. Colectarea datelor s-a concentrat pe diverse părți interesate legate de Universitatea din Almeria, permițând astfel o viziune diversă și reprezentativă a perspectivelor și provocărilor ESG.

64

Chestionarul cu întrebări deschise a fost ales pentru a colecta date în mod eficient și pentru a surprinde o gamă largă de perspective. Formatul online a permis participanților să răspundă în mod flexibil, ceea ce a fost important pentru organismele de guvernanță și reprezentanții industriei, care au adesea o disponibilitate limitată. Această flexibilitate a fost deosebit de utilă, deoarece chestionarul a fost deschis pe o perioadă de trei luni (iunie-septembrie), inclusiv perioadele de vacanță. Prin utilizarea unei abordări deschise, cele trei grupuri de părți interesate (industria, organismele de guvernanță și conducerea) și-au putut împărtăși opiniile în detaliu și au putut reflecta individual asupra practicilor ESG, fără presiunea unui cadru de grup.

Studii de caz

Dimensiunea de mediu:

Proiectul INDALO: Schimbările climatice și monitorizarea ecosistemelor.

Universitatea din Almería (UAL) participă la proiectul INDALO, o inițiativă de cercetare care vizează monitorizarea și adaptarea la schimbările climatice în ecosistemele aride. Acest proiect, în colaborare cu alte instituții andaluze, se concentrează pe studierea biodiversității și a impactului schimbărilor globale, cum ar fi schimbările în utilizarea terenurilor și tendințele demografice. Prin intermediul Centrului pentru evaluarea și monitorizarea schimbărilor globale (CAESCG), UAL contribuie la LifeWatch ERIC, o infrastructură europeană pentru cercetarea ecologică. Proiectul urmărește să

înțelegă efectele schimbărilor climatice asupra ecosistemelor locale și a serviciilor pe care acestea le furnizează, oferind date care ar putea orienta viitoarele strategii de adaptare din regiune.

Agricultura de seră în Almería: Mitigarea impactului climatic. Agricultura de seră extinsă din Almería, care acoperă aproximativ 30 000 de hectare, reprezintă un instrument important în lupta împotriva schimbărilor climatice. Această zonă acționează ca un rezervor de CO₂, contribuind la compensarea emisiilor de carbon și valorificând în același timp "efectul albedo", care presupune reflectarea luminii solare pentru a răci suprafața pământului. Cercetarea condusă de UAL, care include contribuții din partea Departamentului de Economie Aplicată, evidențiază rolul acestor sere în reducerea temperaturilor locale și oferă un model pentru practicile agricole durabile. Deși este criticat pentru problemele de mediu, acest model agricol este recunoscut pentru contribuția sa la sechestrarea carbonului și la adaptarea la condițiile aride ale regiunii.

Promovarea mobilității durabile în campus: Stații de încărcare și depozitare pentru scutere electrice. Universitatea din Almería este lider în promovarea mobilității durabile în campus prin crearea de stații de încărcare și depozitare pentru scutere electrice. Acest proiect a început în 2021 și s-a extins progresiv pentru a include diverse locații strategice din universitate, în special în zonele cu trafic pietonal ridicat din partea studenților. În acest fel, UAL își propune să faciliteze utilizarea opțiunilor de transport curate și eficiente care reduc semnificativ emisiile de carbon asociate vehiculelor tradiționale. Stațiile de încărcare sunt amplasate strategic în apropierea clădirilor cheie, ceea ce face convenabil pentru studenți să le acceseze înainte de și după cursuri. Fiecare stație este echipată pentru a asigura încărcarea simultană a mai multor scutere, asigurându-se că utilizatorii se pot baza pe vehicule complet încărcate atunci când au nevoie de ele. În plus, designul acestor stații oferă un mediu sigur pentru ca utilizatorii să își poată depozita scuterele în timp ce frecventează cursurile sau se implică în activitățile din campus. În colaborare cu Cajamar, universitatea oferă, de asemenea, un stimulent financiar unic: un plan de finanțare cu 0% dobândă pentru

achiziționarea de trotinete electrice. Această inițiativă nu numai că reduce bariera financiară pentru studenți, dar promovează, de asemenea, o cultură a durabilității prin încurajarea și promovarea unei schimbări în comportamentul studenților către opțiuni de transport mai ecologice.

Studii de caz sociale:

Programul UNIdiversidad: Promovarea incluziunii. Programul UNIdiversidad de la UAL se concentrează pe promovarea incluziunii în cadrul comunității universitare. Această inițiativă urmărește să sprijine studenții cu handicap, oferindu-le oportunități de integrare socială și academică. Programul include resurse educaționale adaptate și acces la servicii de sprijin, creând un mediu mai incluziv. Prin parteneriate cu entități locale și organizații sociale, UAL se asigură că studenții cu nevoi diverse pot participa pe deplin la viața universitară, contribuind la un peisaj educațional mai echitabil în Almería și în afara acesteia.

Programul Campus Rural: Reducerea decalajelor urbane și rurale. Programul "Campus Rural" este o inițiativă care conectează studenții universitari cu comunitățile rurale din Spania. Gestionat de UAL, programul permite studenților să efectueze stagii și să dobândească experiență practică, sprijinind în același timp revitalizarea zonelor rurale. Prin implicarea studenților în proiecte care răspund nevoilor locale, cum ar fi durabilitatea, antreprenoriatul și dezvoltarea comunitară, programul urmărește să reducă depopularea rurală și să îmbunătățească înțelegerea studenților cu privire la viața rurală. Acesta servește drept punte de legătură între cunoștințele academice urbane și nevoile practice ale comunităților rurale, promovând învățarea reciprocă și integrarea socială.

Promovarea participării femeilor în domeniile STEM: Un om de știință vă vizitează centrul. Universitatea din Almeria (UAL) a pus în aplicare diverse strategii pentru a încuraja participarea femeilor în domeniile STEM, evidențiind programul "Un om de știință îți vizitează centrul". Această inițiativă își propune să reducă diferențele de gen în domenii dominate în mod tradițional de bărbați, cum ar fi știința, tehnologia,

ingineria și matematica. Inițiativa a implicat recent participarea a 107 profesioniști de la UAL, care au vizitat 86 de școli din provincia Almeria. În timpul acestor vizite, femeile de știință și-au împărtășit experiențele și cunoștințele, prezentând tinerilor studenți exemple reale de femei care au reușit în cariere științifice și tehnologice. Aceste sesiuni urmăresc nu numai să inspire vocații științifice, ci și să spargă stereotipurile de gen, făcând vizibile modele feminine și încurajând fetele să se considere capabile să se dezvolte în domeniul STEM. Această acțiune este fundamentală pentru creșterea interesului studenților de sex feminin pentru carierele științifice, generând un spațiu de schimb în care studenții pot afla despre realitatea femeilor din domeniul științei.

67

Guvernare

Institutul European pentru Durabilitate în Management: Un proiect interuniversitar de pionierat pentru inovare și sensibilizare în domeniul mediului. Institutul European pentru Durabilitate în Management este un proiect interuniversitar inovator care urmărește sensibilizarea cu privire la importanța formării, cercetării și inovării în managementul mediului, social și al guvernantei. Acest institut, considerat un pionier în Spania, își propune să abordeze provocările globale și locale legate de durabilitate prin soluții practice și strategice. Institutul este alcătuit din 11 grupuri de cercetare din 5 universități andaluze: Universitatea din Almeria, Universitatea din Cadiz, Universitatea din Granada, Universitatea din Jaén și Universitatea Pablo Olavide din Sevilla, reunind mai mult de 70 de cercetători. Activitatea de cercetare, transfer și formare a institutului gravitează în jurul a cinci linii principale de cercetare care demonstrează natura sa colaborativă și sinergiile potențiale: strategie și durabilitate, management internațional și durabilitate, digitalizare și lanț de aprovizionare durabil, inovare durabilă și antreprenoriat și resurse umane și durabilitate. Această inițiativă este extrem de relevantă pentru sistemul andaluz, deoarece îndeplinește obligația Legii organice a sistemului universitar (LOSU), care subliniază necesitatea ca universitățile să răspundă problemelor legate de schimbările climatice și de durabilitate.

Contractul de program cu Junta de Andalucia. Contractul de program al Universității din Almeria (UAL) pentru perioada 2023-2027 este un acord juridic-administrativ care direcționează finanțarea universității către realizarea obiectivelor strategice aliniate la liniile modelului de finanțare a universităților publice din Andalucia. Acest contract program urmărește să coreleze finanțarea cu rezultate specifice, promovând eficiența în gestionarea resurselor și punerea în aplicare a măsurilor care favorizează dezvoltarea teritorială, coeziunea socială și transferul de cunoștințe și cercetare către societate, asigurând astfel respectarea obiectivelor stabilite în lege și contribuind la creșterea economică și socială a regiunii.

Universitatea din Lodz, Polonia

Context

Situată în centrul Poloniei, Universitatea din Lodz este cea mai mare universitate din regiune. Cu un angajament neclintit față de cercetare și avansarea învățământului superior, aceasta își propune să fie un catalizator al schimbării în comunitate. Este una dintre puținele universități poloneze incluse în clasamentele internaționale: QS World University, Times Higher Education, U.S. News Best Global Universities, WEBOMETRICS, în clasamentul U-Multirank sau în clasamentele pe domenii.

În 2022, Universitatea din Lodz s-a alăturat UNIC, una dintre cele 50 de rețele de universități europene. Universitățile europene sunt un model de universități internaționale ale viitorului, promovând valorile europene și revoluționând calitatea și competitivitatea învățământului superior european prin implementarea în comun a unor soluții inovatoare în domeniul educației și științei și printr-o integrare instituțională profundă.

Temele rețelei UNIC abordează provocările orașelor post-industriale, rolul universităților în transformarea acestora și dezvoltarea potențialului orașelor în domenii-cheie precum

- incluziunea socială;
- diversitatea (superdiversitatea);

- dezvoltarea durabilă (sustenabilitate);
- impactul social;
- mobilitatea.

Universitatea este formată din 12 facultăți și oferă peste 100 de programe de studiu în cadrul programelor de masterat de prim ciclu (86), al doilea ciclu (71) și de ciclu lung (3). Una dintre dimensiunile importante ale dezvoltării durabile este educația privind aspectele sociale și de mediu, care se realizează atât ca parte a unor studii separate, cum ar fi protecția mediului, cât și ca parte a unor cursuri specifice predate ca cursuri obligatorii sau opționale.

În calitate de membru al UE, Polonia pune în aplicare politicile europene referitoare la dezvoltarea durabilă și la schimbările climatice. În cazul universităților, nu există în prezent reglementări separate care să solicite instituțiilor de învățământ superior să adopte politici de mediu sau planuri privind schimbările climatice. Universitatea din Lodz nu a avut obiective sau politici separate de dezvoltare durabilă (august 2024). Unele dispoziții referitoare la ESG au fost incluse în Strategia de dezvoltare pentru 2020-2030. Obiectivele și sarcinile reflectă aspectele legate de durabilitate în diferite procese organizaționale. Ipotezele strategiei se referă la crearea unui loc de muncă și de studiu responsabil din punct de vedere social, inclusiv și divers. În plus, universitatea inițiază numeroase inițiative și activități de jos în sus care implică diferite grupuri de părți interesate. În plus față de activitățile sale educaționale, universitatea desfășoară, de asemenea, diverse proiecte științifice pentru a promova toate dimensiunile dezvoltării durabile.

Colectarea datelor

Studiile de caz prezentate au fost elaborate pe baza datelor colectate în timpul analizei calitative a documentelor și site-urilor web aparținând Universității din Łódź. În primul rând, a fost definit domeniul de aplicare al informațiilor căutate, concentrându-se pe diversitatea inițiativelor, sprijinul pentru obiectivele de dezvoltare

durabilă și alinierea la dimensiunile ESG individuale. Pentru a arăta varietatea soluțiilor implementate, au fost prezentate atât acțiuni la nivel local, cât și inițiative la nivelul întregii universități.

Studii de caz

De mediu

Cazul 1 Eco-Eksoc (Eko -Eksoc)

70

Proiectul EKO EkSoc este o inițiativă ascendentă implementată la Facultatea de Economie și Sociologie a Universității din Lodz. Este cea mai mare facultate a universității. Proiectul a fost lansat în 2018. Scopul său principal este implementarea de soluții ecologice și adaptarea la schimbările climatice. Activitățile planificate se concentrează pe mai multe domenii:

- educație - sensibilizarea personalului, a studenților și a comunității locale cu privire la mediu, formarea unor atitudini pro-ecologice și promovarea unor stiluri de viață sănătoase.
- infrastructură și mediu - dezvoltarea infrastructurii ecologice, a facilităților de mobilitate ecologică, reducerea zonelor impermeabilizate, construirea de facilități ecologice și protejarea biodiversității.
- funcționarea departamentului - punerea în aplicare a ipotezelor de reducere a deșeurilor, inclusiv în procesele de achiziție.
- monitorizarea rezultatelor - raportarea cu privire la impactul acțiunilor întreprinse.

Un exemplu de sarcină implementată este publicarea unui ghid pentru organizarea de evenimente ecologice sau Veganuary. Ghidul facilitează organizarea de evenimente ecologice. Veganuary pe Eko EkSoc, încurajând oamenii să gătească mâncare bazată pe plante cu Eko EkSoc în ianuarie. Pe tot parcursul lunii ianuarie 2023, persoanele interesate au făcut schimb de rețete pentru mâncăruri pe bază de

plante pe Facebook și Instagram ale facultății. Rezultatul acțiunii este "Eko EkSoc Vegan Cookbook".

Programul Eko EkSoc se adresează diferitelor grupuri de părți interesate, inclusiv: comunitatea Facultății de Economie și Sociologie - angajați și studenți, comunitatea locală și angajații companiilor și instituțiilor externe.

Părțile interesate interne sunt, de asemenea, participanți activi la activitățile oferite, nu doar beneficiari ai activităților servite.

Inițiatorii proiectului au definit o serie de beneficii rezultate din implementarea programului

- crearea unui loc de muncă și de studiu mai prietenos cu mediul;
- realizarea de economii prin monitorizarea consumului de diverse resurse și noi investiții pro-ecologice;
- consolidarea imaginii facultății ca fiind modernă, responsabilă și receptivă la provocările sociale;
- implicarea în politicile de mediu ale UE, naționale și locale;
- impactul asupra mediului și creșterea gradului de conștientizare a comunității academice în materie de mediu;
- accesul la finanțare în scopuri de mediu;
- aderarea la grupul "universităților ecologice".

Programul poate fi utilizat ca punct de referință pentru alte facultăți și universități cu privire la modul de dezvoltare a conștientizării ecologice și de realizare a impactului asupra mediului prin inițiative la scară mică.

Cazul 2 Provocările secolului XXI (Wyzwania XXI wieku)

Provocările secolului XXI este un proiect educațional care își propune să dezvolte cunoștințele și conștientizarea problemelor sociale și de mediu care afectează societățile moderne . Predarea se realizează în trei arii tematice: Omul,

Planeta și Economia. În fiecare bloc, există 5 sesiuni interdisciplinare dedicate diferitelor dimensiuni și probleme legate de locul și rolul oamenilor în lume, problemele legate de resurse și poluare sau situația economică actuală. Prelegerile sunt organizate online pentru a asigura disponibilitatea pentru toți studenții interesați.

Scopul proiectului este

- îmbunătățirea gradului de conștientizare a schimbărilor care au loc în lumea actuală la nivel local și internațional și a consecințelor sale profunde;
- să construiască cunoștințe despre posibilitățile prin care indivizii pot schimba efectul negativ asupra mediului și pot sprijini comportamentele ecologice;
- împărtășesc exemple bune și rele pentru a-i face pe elevi mai responsabili în deciziile și alegerile lor de cumpărare;
- îmbunătățirea conștientizării noilor posibilități în domeniul afacerilor, a posibilităților de transformare a sistemului economic.

72

Prelegerile sunt ținute de profesori voluntari de la toate facultățile Universității din Lodz, datorită cărora studenții ajung să cunoască perspective și puncte de vedere diferite.

Cursurile sunt deschise tuturor studenților, indiferent de ciclul de studiu sau de disciplină. Cursurile nu sunt notate. Participarea este complet voluntară și gratuită. Există 50 de locuri pe semestru în fiecare bloc. Proiectul a fost derulat pentru edițiile de iarnă și de vară, iar câteva sute de studenți au avut ocazia să își aprofundeze cunoștințele despre dezvoltarea durabilă, tratate ca educație informală.

Cazul 3 Transformarea energiei (Transformacja energetyczna)

Avansarea schimbărilor climatice și conflictul armat din Ucraina au făcut ca problema accesului la resursele energetice să devină deosebit de importantă. Acest lucru se datorează parțial creșterii prețurilor la energie și, de asemenea, necesității de a răspunde așteptărilor externe tot mai mari privind schimbările climatice și

reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră. Unul dintre proiectele care urmează să fie implementate până la sfârșitul anului 2024 este instalarea de panouri fotovoltaice pe anumite clădiri ale Universității din Lodz.

Obiectivul principal al investiției este creșterea ponderii energiei electrice din surse regenerabile, îmbunătățirea funcționalității rețelei electrice existente prin reducerea costurilor sale de exploatare, reducerea producției de energie din surse convenționale și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră.

Universitatea a primit finanțare publică în acest scop.

Investiția planificată va fi utilizată pentru a produce energie electrică, care va fi utilizată parțial pentru consumul propriu și, în cazul energiei termice, integral pentru consumul propriu. O parte din energia electrică care depășește consumul propriu va fi stocată în rețea pentru utilizare ulterioară.

73

Cazul 4 Małe wielkie kroki na UŁ

Necesitatea de a dezvolta conștiința ecologică și de a minimiza impactul negativ asupra mediului, atât în sfera privată, cât și în cea profesională, înseamnă că fiecare membru al comunității academice trebuie să înțeleagă rolul contribuției individuale la reducerea impactului negativ asupra mediului. Unul dintre instrumente sunt exemplele bune și acțiunile mici, care nu sunt dificil de implementat în comportamentul de zi cu zi și care vor aduce beneficii tangibile. #MałeWielkieKroki este un catalog de bune practici de mediu de la Universitatea din Lodz. Documentul arată ce acțiuni sunt posibile. Materialul încurajează oamenii să lucreze mai responsabil. Lectura acestuia vă va oferi, printre altele, sugestii cu privire la modul de punere în aplicare a standardelor pe care le definim drept "birou verde" (sau "universitate verde") și cum să începeți să lucrați în conformitate cu piramida "mai puține deșeuri", adică sfaturi care ne vor proteja de producerea excesivă de deșeuri.

Materialul se adresează oricărei persoane care dorește să se implice în dezvoltarea unui loc de muncă prietenos cu mediul. Publicarea catalogului a fost comunicată prin diverse canale de social media, precum și printr-un buletin

informativ adresat diferitelor grupuri de părți interesate, ceea ce a permis ca informațiile privind practicile posibile să ajungă la mulți destinatari.

Social

Cazul 1: Egalitatea de gen la Universitatea din Lodz

Atingerea Obiectivelor de dezvoltare durabilă nu este posibilă fără abordarea problemelor sociale. Un astfel de domeniu este egalitatea de gen, care este pusă în aplicare în diferite dimensiuni ale vieții sociale și economice. UE a identificat inegalități în ceea ce privește accesul femeilor la cunoștințe și la poziții profesionale și a solicitat universităților să elaboreze planuri privind egalitatea de gen. Universitatea din Lodz pregătește în prezent a doua ediție a acestui document. Obiectivele privind egalitatea de gen sunt puse în aplicare la universitate nu numai prin Planul privind egalitatea de gen, ci și prin alte inițiative menite să creeze condiții diverse și incluzive pentru învățare, muncă și dezvoltare. Acestea sunt: Consiliul pentru egalitate de tratament, o echipă care se ocupă de echilibrul dintre viața profesională și cea privată, o procedură antidiscriminare și antimobbing. În 2024, a fost lansată o serie de cursuri de formare menite să permită atingerea excelenței științifice. Acestea sunt orientate spre: consolidarea cunoștințelor și sensibilizarea cu privire la egalitatea de gen, incluziune și diversitate.

Aceste activități implică toate grupurile de părți interesate: personal administrativ, cadre didactice, persoane cu funcții de conducere, studenți și candidați la doctorat. Efectul este de a ajunge la un public larg. Aproximativ 15 sesiuni de formare sunt organizate în fiecare lună. Formarea va continua până la sfârșitul anului și este cofinanțată de UE prin proiectul H2020 RESET.

Cazul 2: Centrul de sprijin academic (Akademickie Centrum Wsparcia)

Pandemia a evidențiat amploarea necesității de a aborda sănătatea mintală a tinerilor. Generațiile tinere au nevoie de sprijin psihologic suplimentar. Deschiderea către neurodiversitate și egalitatea de șanse pentru persoanele cu handicap sunt

provocări pentru universitățile responsabile din punct de vedere social. La Universitatea din Lodz, unitatea care se ocupă cu crearea de oportunități de acces la educație pentru studenții și absolvenții cu handicap este Centrul de sprijin academic. Centrul a fost înființat la pe baza experienței de lungă durată a Biroului pentru persoane cu handicap și prevenirea dependenței de la Universitatea din Lodz.

Activitățile centrului vizează sprijinirea membrilor comunității academice de la Universitatea din Lodz care au nevoie de asistență din diverse motive, cu un accent special pe persoanele cu handicap și/sau cu deficiențe sau dificultăți în procesul de studiu.

75

Domeniul de activitate al Centrului de asistență academică de la Universitatea din Lodz include, în special, sprijin în următoarele domenii

- egalitatea de șanse;
- rezolvarea dificultăților educaționale cauzate de motive de sănătate și/sau adaptare
- igiena mentală;
- dezvoltarea personală;
- prevenirea și terapia dependenței;
- gestionarea crizelor;
- obținerea unui sprijin financiar sub forma unei burse pentru persoanele cu handicap.

ASC are o abordare individualizată. Fiecare persoană este tratată individual. Specialiștii învață despre nevoile specifice și abilitățile psihofizice ale acestora și selectează tipurile adecvate de sprijin, astfel încât acestea să poată participa pe deplin la procesul de studiu.

Guvernare

Cazul 1: Deklaracja społecznej odpowiedzialności uczelni

În 2017, Universitatea din Lodz a devenit semnatară a Declarației de responsabilitate socială. Documentul specifică domeniile în care responsabilitatea socială ar trebui să fie deosebit de vizibilă, cum ar fi: cultivarea valorilor academice, dezvoltarea de programe și proiecte dedicate responsabilității sociale, cooperarea și construirea de relații cu diverse părți interesate.

Declarația este un document care a fost elaborat ca urmare a colaborării între persoane din diferite universități care lucrează în domeniul responsabilității sociale a organizațiilor. Activitățile au fost desfășurate ca parte a unui grup de lucru care funcționează în cadrul unuia dintre ministerele poloneze. Este un document care conține un set de principii pe care universitățile ar trebui să le urmeze ca parte a activităților lor responsabile din punct de vedere social. Declarația reprezintă o implicare voluntară a universităților în promovarea dezvoltării durabile și a responsabilității sociale în sistemul de management, educație și cercetare al organizației.

Este un angajament de sensibilizare activă cu privire la dezvoltarea durabilă și la locul și rolul universităților în crearea condițiilor pentru dezvoltarea socioeconomică, ținând seama de protecția mediului și de bunăstarea socială.

Declarația se adresează tuturor universităților publice și private. Cheia este voința universității de a pune în aplicare misiunea de educație și formare în spiritul educației globale moderne, luând în considerare tendințele legate de dezvoltarea durabilă și responsabilitatea socială.

Cazul 2 UŁ HUBS pentru parteneriat

Atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă necesită cooperare și activități care să permită stabilirea de noi relații și schimbul de cunoștințe și experiență la nivel universitar, al comunității locale și internațional. La Universitatea din Lodz au fost înființate unități administrative specializate pentru a consolida parteneriatele și dezvoltarea științifică.

Hub-ul internațional este o unitate administrativă a Universității din Lodz al cărei obiectiv principal este internaționalizarea universității. Unitatea servește drept punct de contact pentru cercetătorii internaționali, oferind asistență administrativă în toate formalitățile legate de procesul de angajare și șederea la universitate.

Science Hub este o platformă de cooperare la nivel universitar menită să sprijine comunitatea academică a Universității din Lodz în punerea în aplicare a proiectelor științifice în cooperare cu mediul. Science Hub își propune să inițieze și să dezvolte cooperarea între studenți, supervizori de cercetare și instituțiile partenere ale Universității din Lodz pentru a implementa proiecte științifice și soluții de aplicare și implementare.

Hub-urile sunt legate de dimensiunea de guvernanță a gestionării ESG. Acestea combină diferite competențe, nevoi și așteptări cu oportunități de a dezvolta activități menite să consolideze domeniul de cercetare și cooperarea cu părțile interesate externe.

Capitolul 4: Inițiative de conștientizare a ESG

Universitatea Metropolitană din Belgrad, Serbia

În elaborarea documentului, am utilizat o abordare sistematică și multifacțată pentru a asigura o analiză cuprinzătoare a practicilor și politicilor de la BMU. Primul pas a implicat utilizarea metodei de analiză a conținutului, care ne-a permis să analizăm calitativ o gamă largă de documente instituționale. Aceste documente au inclus decizii, rapoarte anuale și alte materiale relevante care descriu politicile și structurile de guvernare ale universității. Prin revizuirea sistematică a acestor texte, am identificat teme-cheie care reflectă aderarea universității la principiile ESG.

Pe baza metodologiei de cercetare aplicată, au fost selectate patru studii de caz, care sunt prezentate în tabelul următor.

Tabelul 1. Studii de caz - BMU

Nr.	Studiu de caz	Titlul	Sursa
1.	Programe de formare și educație privind ESG (toate grupurile țintă);	Atelier interactiv privind ESG pentru studenții din ultimul an la BMU	Program de formare și educare ESG-BMU
2.	Campanii de sensibilizare a publicului și evenimente de informare a comunității	Promovarea educației durabile pentru un viitor mai verde	Conștientizarea publicului-BMU
3.	Parteneriate cu părțile interesate	Construirea de parteneriate pentru educație durabilă	Parteneriate cu părțile interesate-BMU

4.	Angajarea cu factorii de decizie politică pentru a susține pentru politicile și reglementările ESG	SHIFT la LIMEN 2024 - Promovarea ESG în învățământul superior	Angajament-BMU
----	--	---	--------------------------------

Sursa: BMU BMU

Universitatea Linnaeus, Suedia

79

Datele colectate pentru studiile de caz au fost colectate ca urmare a unei cercetări documentare, urmată de o analiză de conținut a documentelor identificate. Următoarele documente au fost identificate ca bază pentru studiile de caz.

Nr.	Studiu de caz	Titlul cazului/inițiativei	Link către sursă
1	Programe de formare și educație ESG	Formare ESG la LNU	https://lnu.se/en/medarbetare/employed-at-lnu/professional-development-and-career-paths/course-education-for-sustainable-development https://lnu.se/en/research/research-projects/project-esg-impact-index-in-higher-education https://lnu.se/en/meet-linnaeus-university/knowledge-environments/green-sustainable-development
2	Campanii de conștientizare publică și evenimente de informare a comunității	Campus durabil	https://lnu.se/en/meet-linnaeus-university/a-sustainable-university/sustainable-campus/
3	Parteneriate cu părțile interesate	Podul și proiectul și rețelele la LNU	https://lnu.se/en/research/research-groups/the-bridge https://lnu.se/en/meet-linnaeus-university/collaborate-with-us/international-collaboration/projects-and-networks
4	Angajamentul cu factorii de decizie politică pentru a susține politicile și reglementările ESG	Un catalog de studii de caz în crearea de soluții pentru un viitor sustenabil al învățământului superior	

Soruce: LNU

Universitatea din Almeria, Spania

Pentru colectarea inițiativelor, au fost utilizate două abordări: în primul rând, interviuri cu responsabilii universității în materie de durabilitate, responsabilitate socială și guvernanță și, în al doilea rând, o revizuire a strategiilor instituționale, a site-urilor oficiale ale universității și a materialelor disponibile publicului privind programele academice, activitățile de informare și practicile de guvernanță. Aceste surse combinate au oferit o imagine de ansamblu cuprinzătoare a angajamentului

UAL față de integrarea ESG în educație, implicarea în comunitate, parteneriate și elaborarea politicilor.

N.	Studiu de caz	Titlul cazului/inițiativei	Link către sursă
1	Programe de formare și educație ESG	Formare ESG la Universitatea din Almería:	https://www.ual.es/estudios/masteres https://www.ual.es/universidad/centros/eidual/programas-de-doctorado https://www.ual.es/investigacion/investiga/grupos
2	Campanii de sensibilizare a publicului și evenimente de informare a comunității	Decalogul bunelor practici de mediu și campania "EcoUALízate"; Săptămâna diversității funcționale; Programul IMPULSO STEM UAL; Codul de etică și conduită	https://www.facebook.com/ualsostenibleysaludable/?locale=es_ES https://news.ual.es/sociedad/la-ual-cierra-su-semana-dedicada-a-abrazar-la-diversidad-y-eliminar-la-discriminacion/ https://www.ual.es/download_file/144994/94989 https://www.ual.es/application/files/4717/3875/9742/VIII_Plan_de_accion_de_Sostenibilidad_Ambiental_de_la_UAL_2023.pdf https://www.ual.es/application/files/1615/9557/2823/codigo-etico.pdf
3	Parteneriate cu părțile interesate	UAL transfere	https://www.ual.es/otri/transfiere/ualtransfiere-2024
4	Implicarea factorilor de decizie politică pentru a pleda pentru politici și reglementări ESG	Curs privind gestionarea integrată a apei	https://www.ual.es/estudios/cursos-verano/oferta-de-cursos/curso/DD5237A0-E2CF-11EE-B167-41D464FF2313 https://news.ual.es/cursosverano/el-curso-de-verano-sobre-regeneracion-y-desalacion-situa-a-almeria-a-la-vanguardia-en-gestion-sostenible-del-agua/

Sursă: UAL

Unviersitatea din Lodz, Polonia

Datele colectate pentru studiile de caz au fost colectate ca urmare a cercetării documentare, urmată de analiza de conținut a documentelor identificate. Următoarele documente au fost identificate ca bază pentru studiile de caz.

N.	Studiu de caz	Titlul cazului/inițiativei	Link către sursă
1	Programe de formare și educație în domeniul ESG	Formare ESG la Universitatea din Lodz	https://www.uni.lodz.pl/aktualnosc/szczegoly/lato-ze-szkoleniami-esg-nowe-szkolenia-w-ofercie
2	Campanii de sensibilizare a publicului și evenimente de informare a comunității	Diversitatea universitară	https://www.uni.lodz.pl/university-diversity
3	Parteneriate cu părțile interesate	Laboratoare de integrare a ecosistemelor în cadrul proiectului RiEcoLab	https://riecolab.eu/ecosystem-integration-labs/
4	Angajamentul cu factorii de decizie pentru a susține politicile și reglementările ESG	Un catalog de studii de caz în crearea de soluții pentru un viitor durabil al învățământului superior	https://www.gov.pl/attachment/796fb871-c177-4721-981d-7d5281ee6778

Soruce: UOL

ImpactSci, Portugalia

Pentru a identifica și documenta cele patru studii de caz privind universitățile și angajamentul acestora față de principiile de mediu, sociale și de governanță (ESG), a fost utilizată o abordare dublă. Procesul a început cu interviuri informale realizate cu părțile interesate portugheze conectate la IMPACTSci. Aceste discuții au fost esențiale pentru surprinderea perspectivelor nuanțate, deoarece au permis părților interesate să împărtășească informații sincere cu privire la modul în care universitățile din Portugalia navighează în peisajul ESG. Cadrul informal a încurajat dialogul deschis, dezvăluind practici și inițiative care ar putea să nu fie imediat evidente prin intermediul documentației formale. Pe baza acestor interviuri, a fost efectuată o analiză a conținutului, axată pe site-urile oficiale ale universităților menționate în timpul discuțiilor. Această etapă a implicat o examinare atentă a resurselor accesibile publicului, cum ar fi rapoartele privind durabilitatea, planurile strategice și alte documente relevante, pentru a valida și completa informațiile obținute în urma interviurilor. Acest proces a oferit o bază solidă pentru prezentarea unor studii de caz autentice și reprezentative, înrădăcinate atât în dovezi, cât și în experiență.

N.	Studiu de caz	Titlul cazului/inițiativei	Link către sursă
1	Programe de formare și educație ESG	Inițiativa de formare în domeniul sustenabilității și ESG a UPTEC a Universității din Porto Context	https://uptec.up.pt/pt-pt/sustentabilidade-e-esg-na-estrategia-dos-negocios-em-debate-na-uptec/

2	Campanii de sensibilizare a publicului și evenimente de informare a comunității	Săptămâna conștientizării ESG de către Universitatea din Lisabona Context	https://esgportugal.pt/images/esg/2024/Broc_hura_ESSGWeek2024.pdf
3	Parteneriate cu părțile interesate	Programul de guvernanță corporativă și ESG al Católica Lisbon School of Business & Economics	https://clsbe.lisboa.ucp.pt/pt-pt/corporate-governance-e-esg/programa-detalhado
4	Angajamentul cu factorii de decizie politică pentru a susține politicile și reglementările ESG	Proiectul SIGMA: Promovarea politicilor ESG în cadrul municipalităților locale	https://ccp.pt/2024/03/inovacao-e-desenvolvimento-local-esg-nos-municipios-o-projecto-sigma/

Soruce: ImpactSci

4.1 Inițiative privind programele de formare și educație ESG

Universitatea Metropolitană din Belgrad, Serbia

Atelier interactiv privind ESG pentru studenții din ultimul an la BMU

Universitatea Metropolitană din Belgrad a organizat un atelier interactiv menit să aprofundeze înțelegerea **conceptului ESG (mediu, social și guvernare)** în rândul studenților din ultimul an. Scopul a fost de a încuraja gândirea critică cu privire la **practicile de afaceri durabile** și de a sublinia integrarea **principiilor ESG** în viitoarele strategii de afaceri. Atelierul a fost organizat în contextul cursului **MG 315 (denumire veche: OM350) - Managementul produselor**, care a fost selectat datorită relevanței sale pentru alinierea **dezvoltării produselor și serviciilor la obiectivele de mediu, inovațiile tehnologice și imperativele socio-economice**.

Obiectivul principal al atelierului a fost de a oferi studenților o înțelegere cuprinzătoare a **ESG** și a aplicării sale în scenarii reale. Studenții s-au implicat în discuții care au analizat **studii de caz** și au explorat modul în care organizațiile ar putea adopta și integra **principiile ESG** în **cadrele lor operaționale și strategice**. Formatul interactiv a permis studenților să dezbată importanța **factorilor ESG** din diferite perspective, atât din punctul de vedere al **organizațiilor** pentru care vor lucra în cele din urmă, cât și **din perspectiva lor personală** ca viitori profesioniști în domeniu.

Studenții au demonstrat o conștientizare puternică a **durabilității mediului** și a importanței monitorizării indicatorilor-cheie, cum ar fi **emisiile de dioxid de carbon, eficiența energetică și utilizarea durabilă a resurselor**. Punctele lor de vedere au fost aliniate presiunilor globale pentru ca întreprinderile să **iși reducă amprenta de carbon** și să contribuie la **acțiunile climatice**. Mulți studenți au subliniat importanța tot mai mare a **obiectivelor de mediu** în modelarea **deciziilor de afaceri**, subliniind modul în care companiile trebuie să investească în **tehnologii și practici durabile** pentru a rămâne competitive într-o lume din ce în ce mai preocupată **de impactul**

asupra mediului. În calitate de viitori **lideri în afaceri**, studenții au recunoscut în mod clar necesitatea de a milita pentru **durabilitatea ecologică** în cadrul organizațiilor lor și nu numai.

În timp ce **aspectele de mediu ale ESG** au întrunit un grad ridicat de consens în rândul studenților, discuțiile privind **dimensiunile sociale și de guvernare** au relevat o gamă mai largă de opinii și unele incertitudini. Studenții au ridicat întrebări cu privire la limitele **responsabilităților sociale** în **cadru ESG**, întrebându-se unde se termină **aspectele sociale**, precum **egalitatea, condițiile de muncă și impactul asupra comunității**, și unde încep **aspectele de guvernare**, precum **conducerea etică, transparența corporativă și responsabilitatea**. Această diversitate de gândire a ilustrat complexitatea implicată în definirea și aplicarea **principiilor sociale și de guvernare** într-un **context organizațional**.

Dezbaterea privind **aspectele sociale** a fost deosebit de interesantă, studenții subliniind necesitatea ca organizațiile să promoveze **medii favorabile incluziunii** și să asigure un **tratament echitabil** pentru toți angajații, indiferent de **sex, rasă sau origine**. În ceea ce privește **guvernarea**, discuția s-a axat pe modul în care **practicile de conducere, procesul decizional etic și responsabilitatea corporativă** joacă un rol esențial în construirea **încrederii** și promovarea **sustenabilității pe termen lung**. Studenții au subliniat faptul că **guvernarea** merge dincolo de **respectarea reglementărilor** și ar trebui să fie integrată în **cultura organizațională**.

O parte semnificativă a atelierului a fost dedicată explorării **viitorului ESG**. Studenții au fost încurajați să reflecteze la modul în care conceptul va evolua în anii următori și la modul în care ei, ca **viitori profesioniști**, vor contribui la dezvoltarea acestuia. Această sesiune de reflecție a oferit perspective valoroase asupra modului în care **ESG** va modela **practicile de afaceri** în viitor. Studenții au fost capabili să își articuleze viziunea cu privire la modul în care **companiile** ar trebui să adopte aceste principii și să impulsioneze **schimbarea** în industriile lor respective.

Înțelegerea de către studenți a **semnificației ESG** a fost demonstrată prin sugestiile lor privind **pașii de urmat pe care organizațiile** i-ar putea lua pentru a

integra aceste principii în **operațiunile** lor. Exemple concrete au inclus implementarea **tehnologiilor eficiente din punct de vedere energetic**, crearea unor **structuri transparente de guvernare corporativă** și stabilirea unor **politici** care să promoveze **bunăstarea angajaților și dezvoltarea comunității**.

Universitatea Linnaeus, Suedia

Integrarea principiilor ESG în educație la LNU

87

Pe măsură ce economia globală se orientează către practici de afaceri durabile, rolul **educației în domeniul mediului, social și al guvernării (ESG)** în formarea viitorilor profesioniști devine din ce în ce mai crucial. **Linnaeus University (LNU)** recunoaște acest imperativ și a dezvoltat o serie de **programe de formare axate pe ESG**, menite să echipeze studenții, profesioniștii și organizațiile cu cunoștințele și competențele necesare pentru a integra durabilitatea în operațiunile lor.

Prin cursuri interdisciplinare, ateliere specializate și proiecte de cercetare aplicată, **LNU** promovează un mediu educațional în care durabilitatea, **conducerea etică** și **responsabilitatea corporativă** se află în centrul învățării. Aceste inițiative se aliniază celor mai recente reglementări ale Uniunii Europene privind raportarea durabilității, investițiile responsabile și guvernarea de mediu.

Principalele programe de formare ESG la LNU

LNU oferă o gamă variată de cursuri și sesiuni de formare legate de ESG, concepute pentru a aborda diferite aspecte ale dezvoltării durabile. Aceste programe se adresează unui public larg, inclusiv studenților, liderilor de afaceri, responsabililor politici și cercetătorilor. Unele dintre principalele inițiative de formare ESG includ:

1. Programul de masterat în inginerie structurală durabilă

Acest program integrează metode de construcție responsabile față de mediu, punând accentul pe evaluările ciclului de viață, pe materialele durabile și pe proiectarea cu emisii reduse de carbon.

Studentii se angajează în proiecte din lumea reală care evaluează impactul ESG al infrastructurii, pregătindu-i pentru roluri de conducere în sectorul construcțiilor ecologice.

2. Programul de masterat în științe politice axat pe democrație și guvernare durabile.

Acest program integrează problemele actuale ale științei politice și ale relațiilor internaționale cu problemele legate de durabilitate. Cursurile includ durabilitatea și guvernanta pe mai multe niveluri, democrația durabilă și altele.

Studentii învață strategii ESG importante puse în aplicare de diverse guverne și de diferite niveluri de guvernanta (global, UE, național, regional și municipalități).

3. Sustenabilitatea în afaceri și finanțe

Acest curs oferă o prezentare generală a gestionării riscurilor ESG, a strategiilor de investiții etice și a conformității cu reglementările UE privind durabilitatea.

Programul este deosebit de valoros pentru profesioniștii din domeniul finanțelor care doresc să integreze factorii ESG în procesul decizional privind investițiile.

4. Managementul energiei și al mediului

Conceput pentru studenții de la inginerie și științele mediului, acest curs se concentrează pe sistemele de energie regenerabilă, eficiența resurselor și responsabilitatea corporativă față de mediu.

Participanții învață despre strategiile de reducere a amprentei de carbon și despre rolul tehnologiei în obținerea de emisii nete zero.

5. Economia circulară și inovarea durabilă

Această inițiativă educă participanții cu privire la lanțurile de aprovizionare circulare, reducerea deșeurilor și durabilitatea ciclului de viață al produselor.

Programul este extrem de relevant pentru antreprenorii, factorii de decizie politică și managerii de sustenabilitate corporativă care doresc să pună în aplicare principiile economiei circulare.

6. Diversitatea și responsabilitatea socială în organizații

Acest modul de formare explorează leadershipul incluziv, diversitatea la locul de muncă și cadrele de responsabilitate socială.

Participanții obțin informații despre modul în care principiile ESG pot îmbunătăți cultura organizațională, bunăstarea angajaților și echitatea socială.

Public țintă și accesibilitate

Programele de formare ESG ale LNU sunt structurate pentru a se adresa unei game largi de cursanți, inclusiv:

- Studenți universitari și absolvenți care caută expertiză ESG pentru cariere în sustenabilitate, inginerie, afaceri și politici publice.
- Profesioniști din industrie care doresc să integreze practicile durabile în strategiile corporative.
- Antreprenori și lideri de afaceri care doresc să dezvolte modele de afaceri conforme cu ESG.
- Angajații din sectorul public și factorii de decizie politică responsabili cu reglementările privind durabilitatea și planificarea urbană.

Impact și direcții viitoare

Angajamentul Universității Linnaeus față de educația ESG se extinde dincolo de cursuri. Prin colaborări cu **lideri din industrie, organisme guvernamentale și instituții de cercetare**, LNU se asigură că **programele sale ESG** rămân aliniată la provocările lumii reale și la reglementările în evoluție.

Prin încorporarea **principiilor ESG** în diverse discipline, LNU pregătește următoarea generație de profesioniști pentru a conduce într-o lume în care **sustenabilitatea** nu este doar un obiectiv, ci o necesitate. Universitatea continuă să își extindă **oferțele de formare, proiectele de cercetare și parteneriatele internaționale** pentru a-și consolida în continuare impactul asupra dezvoltării durabile.

Universitatea din Almeria, Spania

Programe de formare și educație ESG

Universitatea din Almería (UAL) se remarcă prin angajamentul său ferm de a integra principiile de mediu, sociale și de guvernare (ESG) în strategia sa instituțională, în programele sale academice și în cultura campusului. Prin educație postuniversitară, cercetare interdisciplinară și inovare în practicile de predare, UAL se asigură că valorile ESG nu sunt doar promovate, ci și trăite în experiențele zilnice ale studenților, cadrelor didactice și personalului.

91

Principalele programe postuniversitare orientate către ESG la UAL

UAL oferă o gamă largă de diplome de master concepute pentru a pregăti studenții să facă față provocărilor globale și locale în materie de durabilitate prin abordări etice și bazate pe știință. Aceste programe echipează viitorii profesioniști cu cunoștințe tehnice, abilități de gândire critică și un sentiment profund de responsabilitate față de planetă și societate.

- 1. Masterat în utilizarea durabilă a resurselor naturale și a serviciilor ecosistemice:** vizează formarea de profesioniști cu profil de mediu în cadrul paradigmelor, metodologiilor și tehnicilor de ultimă oră ale cercetării și gestionării mediului. Masteratul oferă cunoștințe actualizate privind utilizarea durabilă și evaluarea serviciilor ecosistemice, precum și instrumente și metodologii pentru gestionarea resurselor din punct de vedere al mediului, toate acestea în cadrul unei abordări multidisciplinare.
- 2. Master în dezvoltare locală durabilă și co-dezvoltare:** este prezentat ca un răspuns la cererea socială și instituțională de profesioniști pregătiți pentru a promova dezvoltarea în diverse domenii. Acest program educațional integrează cunoștințe din mai multe discipline, cum ar fi antropologia, economia și mediul, pentru a forma persoane competente și eficiente.

Masteratul examinează aspecte cruciale și contemporane legate de progresul comunităților și al indivizilor, acoperind dezvoltarea locală în diferitele sale forme, cooperarea pentru dezvoltare legată de mișcările migratorii și durabilitatea, cu accent pe utilizarea responsabilă a resurselor. Acesta urmărește să formeze profesioniști care pot stimula dezvoltarea socioeconomică a comunităților lor de origine și să promoveze planuri durabile și viabile din punct de vedere economic.

3. Masterat în educație ecologică pentru durabilitate:

Destinat educatorilor și agenților de schimbare, această diplomă împuternicește absolvenții să promoveze comportamente durabile prin educație formală și informală. Cu o puternică bază practică și teoretică, studenții învață să promoveze acțiuni transformative și conștientizarea mediului.

4. Diplomă de master în bioeconomie circulară și sustenabilitate:

Acest program de ultimă oră combină biotehnologia, principiile economiei circulare și gândirea ecologică. Scopul său este de a contribui la formarea de profesioniști capabili să producă schimbarea paradigmei de la o economie liniară la o economie circulară, în care deșeurile sunt mai mult decât o sursă de energie primară și devin materie primă pentru lanțuri de mare valoare.

Cercetare și predare inovatoare pentru durabilitate

Dincolo de educația formală, UAL încurajează în mod activ integrarea principiilor ESG în cercetarea academică și inovarea pedagogică:

- Proiecte finale de licență și teze de doctorat: Universitatea promovează subiecte pe tema sustenabilității în cadrul disciplinelor, încurajând studenții să investigheze probleme din lumea reală prin prisma ESG.

- Grupuri de inovare didactică: cadrele universitare sunt puternic încurajate să se concentreze asupra sustenabilității sub forma unor inițiative care includ:
 - Optimizarea resurselor în metodologiile de mediu.
 - Monitorizarea biodiversității ca instrument de conștientizare ecologică.
 - Integrarea eticii în educația privind gestionarea mediului.
 - Învățarea prin servicii ca abordare practică a integrării sustenabilității în curriculum.

Publicuri țintă

Inițiativele UAL legate de ESG în acest domeniu sunt concepute pentru a ajunge la un public larg:

- Studenții absolvenți care urmează cariere în managementul mediului, educație, politici publice și dezvoltare rurală/urbană.
- Profesioniști care doresc să își aprofundeze cunoștințele despre durabilitate și să le aplice în sectoarele lor.
- Cercetătorii și educatorii sunt dedicați explorării și predării principiilor ESG.

Unviersitatea din Lodz, Polonia

Programe de formare și educație ESG

Ca răspuns la importanța tot mai mare a principiilor de mediu, sociale și de guvernanță (ESG) în operațiunile de afaceri, **Universitatea din Łódź** și-a extins oferta educațională pentru a include **programe specializate de formare ESG**. Aceste inițiative urmăresc să echipeze profesioniștii și întreprinderile cu cunoștințele și competențele necesare pentru a integra practicile durabile în operațiunile lor, aliniindu-se celor mai recente reglementări ale Uniunii Europene.

Recunoscând imperativul dezvoltării durabile, Facultatea de Management a Universității din Łódź, prin Centrum Rozwoju Biznesu (Centrul pentru dezvoltarea afacerilor), a introdus o serie de **sesiuni de formare axate pe ESG**. Aceste programe sunt concepute pentru a se adresa unui public divers, inclusiv organizațiilor mari, întreprinderilor mici și mijlocii (IMM-uri) și profesioniștilor individuali care doresc să își aprofundeze înțelegerea conceptelor ESG.

Lansată în iulie 2024, inițiativa **"Vara cu formare ESG"** oferă atât sesiuni de formare deschise, cât și închise, oferind flexibilitate participanților din diverse sectoare. Această inițiativă reprezintă o oportunitate excelentă pentru întreprinderi și specialiști de a-și îmbunătăți cunoștințele privind dezvoltarea durabilă, de a se pregăti pentru punerea sa în aplicare și de a se adapta la cele mai recente reglementări ale UE.

94

Principalele programe de formare oferite

1. Bazele raportării privind dezvoltarea durabilă în conformitate cu CSRD și ESRS (programat pentru 13 august 2024). Acest curs de formare se concentrează pe elementele de bază ale raportării activităților de dezvoltare durabilă în conformitate cu Directiva privind raportarea privind durabilitatea întreprinderilor (CSRD) și cu Standardele europene de raportare privind durabilitatea (ESRS). Participanții vor învăța despre componentele esențiale ale raportării dezvoltării durabile, asigurând conformitatea cu directivele UE).
2. ESG în practică: Sustainable Development for Small and Medium-Sized Enterprises (Desfășurat pe parcursul a două zile, 26-27 august 2024, acest program este adaptat IMM-urilor, care constituie peste 97% din piața poloneză. În ciuda prezenței lor semnificative, multe IMM-uri au o conștientizare și o pregătire limitate pentru a pune în aplicare principiile ESG. Acest program de formare își propune să elimine acest decalaj, oferind o perspectivă practică asupra dezvoltării durabile, adaptată la provocările și oportunitățile unice cu care se confruntă IMM-urile).

Dincolo de programele primare, Universitatea oferă **sesiuni de formare specializate închise**, inclusiv:

1. Gestionarea eficientă a diversității și construirea de organizații incluzive
2. Construirea și menținerea relațiilor cu părțile interesate
3. Gestionarea durabilă a lanțului de aprovizionare
4. Gestionarea riscurilor ESG.

Aceste module permit organizațiilor să aprofundeze domeniile specifice ale **ESG**, promovând o înțelegere și o aplicare cuprinzătoare a practicilor durabile.

Sesiunile de formare au fost conduse de **Dr. Agata Rudnicka**, recunoscută ca unul dintre cei 25 de lideri ai dezvoltării durabile de către Forbes Women in 2021. Cu aproape două decenii de experiență, Dr. Rudnicka este dedicată promovării responsabilității sociale a întreprinderilor și dezvoltării durabile. Afilierile sale includ Facultatea de Management de la Universitatea din Łódź, Forumul pentru Afaceri Responsabile și Institutul Polonez pentru Drepturile Omului și Afaceri. Ea colaborează cu diverse întreprinderi și instituții de afaceri pentru a facilita transformarea durabilă.

Înțelegerea și punerea în aplicare a **principiilor ESG** nu mai sunt opționale, ci esențiale pentru întreprinderile care doresc să rămână competitive și responsabile pe piața actuală. Pentru IMM-uri, în special, adoptarea timpurie a practicilor ESG poate duce la îmbunătățirea poziționării pe piață și la pregătirea pentru viitoarele schimbări de reglementare. Programele de formare ESG ale Universității din Łódź sunt esențiale în îndrumarea acestor întreprinderi prin complexitatea dezvoltării durabile, asigurându-se că acestea contribuie în mod pozitiv la rezultatele sociale și de mediu, obținând în același timp succes economic.

Abordarea proactivă a Universității din Łódź în ceea ce privește oferirea **de formare ESG** reflectă angajamentul de a promova practicile de afaceri durabile în diverse sectoare. Prin furnizarea unei educații cuprinzătoare și a unor instrumente practice, aceste programe permit organizațiilor și profesioniștilor să navigheze eficient în peisajul în continuă evoluție al responsabilității corporative și al sustenabilității.

ImpactSci, Portugalia

Studiu de caz: Inițiativa de formare în domeniul sustenabilității și ESG UPTEC a Universității din Porto Context

Parcul științific și tehnologic al Universității din Porto (**UPTEC**) a contribuit la promovarea sustenabilității și a principiilor de **mediu, sociale și de guvernanță (ESG)** atât în mediul academic, cât și în cel de afaceri. Recunoscând importanța din ce în ce mai mare a practicilor durabile în strategiile de afaceri, **UPTEC** a dezvoltat o serie de programe educaționale și de formare menite să îmbunătățească **cunoștințele în materie de ESG** și să alinieze întreprinderile emergente la obiectivele globale de durabilitate.

Inițiativa ESG la **UPTEC** constă într-o serie de ateliere, seminarii și oportunități de mentorat menite să integreze durabilitatea în operațiunile de afaceri. Unul dintre evenimentele-cheie, "**Sustenabilitatea și ESG în strategia de afaceri**", a reunit experți, antreprenori, studenți și cadre universitare pentru a explora provocările și oportunitățile de încorporare a **principiilor ESG** în cadrele organizaționale.

Inițiativa include **ateliere** care se concentrează pe aplicarea **principiilor ESG** în practică, cum ar fi elaborarea de **strategii de durabilitate, raportarea ESG** și alinierea la **Obiectivele de dezvoltare durabilă ale Organizației Națiunilor Unite (SDG)**. Curriculum-ul oferă instrumente practice, cum ar fi **analiza amprentei de carbon** și **evaluările impactului social**, pentru a ajuta participanții să pună în aplicare **practicile ESG** în activitatea lor.

În plus, pentru ateliere, **UPTEC** încurajează colaborarea între diverse **departamente universitare**, inclusiv **inginerie, management și științe sociale**, și startup-urile situate în cadrul **incubatorului** său. Această abordare interdisciplinară asigură faptul că **principiile ESG** sunt integrate în mai multe domenii de studiu și aplicate în moduri inovatoare. De asemenea, **panelurile conduse de experți** și **prezentările de studii de caz** constituie o parte centrală a inițiativei. La aceste evenimente participă **lideri ESG** din **corporații multinaționale, întreprinderi locale** și **cercetători universitari**, care împărtășesc **informații privind inițiativele de succes în**

materie de durabilitate. De exemplu, un panel de discuții din 2023 a explorat modul în care **strategiile ESG** pot atenua **riscurile climatice**, stimulând în același timp **profitabilitatea**.

Programul include, de asemenea, **servicii de mentorat și consultanță**, care reduc decalajul dintre **cercetarea academică și aplicarea practică**. **Întreprinderile nou-înființate din incubatorul UPTEC** primesc consultanță personalizată cu privire la punerea în aplicare a **standardelor ESG**, ceea ce le sporește **atractivitatea investițională** și le extinde **impactul societal**.

Peste **300 de studenți, antreprenori și profesioniști** au participat la această inițiativă, dobândind atât cunoștințe fundamentale, cât și competențe practice în **integrarea ESG**. Mai multe **întreprinderi nou înființate** incubate la **UPTEC** au adoptat **modele de afaceri axate pe ESG**, ceea ce a dus la creșterea **oportunităților de finanțare** și la îmbunătățirea **poziționării pe piață**. Programul a încurajat, de asemenea, dezvoltarea unei **comunități puternice de susținători ai ESG**, creând oportunități de colaborare între **mediul academic, întreprinderi și factorii de decizie politică**.

Programul contribuie la mai multe dintre **Obiectivele de dezvoltare durabilă (ODD) ale Organizației Națiunilor Unite**, în special **ODD 4 (educație de calitate)**, **ODD 9 (industrie, inovare și infrastructură)** și **ODD 13 (acțiuni climatice)**.

Combinarea de **abordări teoretice și practice** a permis participanților să aplice **principiile ESG** direct în domeniile lor respective. Colaborarea dintre **universitate, întreprinderile nou înființate și experții din industrie** a extins aria de acoperire a programului și a asigurat relevanța acestuia. Succesul inițiativei poziționează **UPTEC** ca un model pe care alte universități îl pot reproduce în dezvoltarea **competențelor ESG** în cadrul comunităților lor.

Prin **programele sale de formare, UPTEC** demonstrează modul în care universitățile pot acționa ca **catalizatori pentru dezvoltarea durabilă**, echipând viitorii lideri cu **cunoștințele și instrumentele** necesare pentru a conduce o **schimbare pozitivă**.

Mai multe informații aici: <https://uptec.up.pt/pt-pt/sustentabilidade-e-esg-na-estrategia-dos-negocios-em-debate-na-uptec/>

4.2 Inițiative privind campaniile de sensibilizare a publicului și evenimentele de informare a comunității

Universitatea Metropolitană din Belgrad, Serbia

Promovarea educației durabile pentru un viitor mai ecologic

Universitatea Metropolitană din Belgrad este un partener-cheie în cadrul proiectului SHIFT, o inițiativă inovatoare menită să transforme educația prin integrarea **principiilor de mediu, sociale și de guvernanță (ESG)** în instituțiile de învățământ superior. Pe măsură ce Uniunea Europeană depune eforturi pentru a atinge neutralitatea climatică, este esențial să se pregătească noi generații de studenți care să fie capabili să conducă și să gestioneze această tranziție. Proiectul SHIFT joacă un rol semnificativ în promovarea educației durabile, concentrându-se pe introducerea **indicelui de impact ESG** în programele de învățământ superior, asigurându-se că studenții sunt echipați cu cunoștințele și abilitățile practice necesare pentru a aborda provocările legate de durabilitate.

Implicarea Universității Metropolitane din Belgrad în proiectul SHIFT reprezintă o componentă-cheie a unei campanii de sensibilizare a publicului axată pe durabilitate. Campania urmărește să implice nu numai studenții, ci și comunitatea în general în înțelegerea importanței **principiilor ESG** și a relevanței acestora în modelarea unui viitor durabil. Prin intermediul proiectului, universitatea contribuie la creșterea gradului de conștientizare cu privire la nevoia critică de **acțiuni climatice**, de reducere a **emisiilor de carbon** și de promovare a **echității sociale**, subliniind interconectarea **factorilor de mediu, sociali și de guvernanță**.

Participarea activă a universității la proiectul SHIFT este menită să răspândească mesajul **durabilității** în rândul diferitelor părți interesate, inclusiv **studenți, cadre didactice și public**. Prin încorporarea **practicilor durabile** în procesul educațional, universitatea creează un efect de propagare care se extinde dincolo de sala de clasă. Această abordare încurajează comunitatea mai largă să își recunoască

rolul în tranziția către o **societate** mai **durabilă** și mai **echitabilă**. Scopul este de a crea o cultură în care **durabilitatea** nu este doar predată, ci și practică la toate nivelurile societății.

În plus, BMU încurajează participarea publicului la **discuțiile privind durabilitatea**, atât în cadrul universității, cât și în afara acesteia. Sunt organizate **prelegeri publice, seminarii și ateliere de lucru** pentru a educa comunitatea cu privire la aplicațiile practice ale **principiilor ESG** și la importanța acestora în modelarea viitoarelor **politici și practici de afaceri**. Aceste evenimente oferă **studentilor și cadrelor didactice** o platformă pentru a face schimb de idei cu **experți**, pentru a se angaja în discuții critice și pentru a colabora în vederea găsirii unor soluții la **problemele sociale și de mediu** presante.

Implicarea activă a Universității Metropolitane din Belgrad în proiectul SHIFT se aliniază obiectivelor mai largi ale **Green Deal-ului european** și ale **Agendei 2030 a Organizației Națiunilor Unite**. Aceste cadre internaționale subliniază necesitatea ca **educația** să se afle în centrul **tranziției către durabilitate**, promovând **învățarea pe tot parcursul vieții** și integrarea **dezvoltării durabile** în toate aspectele **politicilor publice și ale practicilor de afaceri**. Eforturile universității de a încorpora **principiile ESG** în programul său de studii vin în sprijinul direct al acestor obiective, asigurându-se că **studentii** sunt bine pregătiți pentru a face față provocărilor viitorului și pentru a deschide calea către atingerea **neutralității climatice**.

Universitatea Linnaeus, Suedia

Campanii de sensibilizare a publicului și evenimente de informare a comunității

Universitatea Linnaeus (LNU) se angajează să promoveze **durabilitatea, incluziunea și responsabilitatea socială** printr-o serie de campanii de sensibilizare a publicului și inițiative de informare a comunității. Aceste eforturi vizează implicarea studenților, a cadrelor didactice și a comunității în general în abordarea principalelor provocări sociale și de mediu, consolidând rolul LNU ca instituție de vârf în **dezvoltarea durabilă**. Prin integrarea **acțiunii climatice**, a **diversității** și a **echității sociale** în activitățile sale de sensibilizare, LNU se asigură că inițiativele sale de durabilitate se extind dincolo de sala de clasă, creând un impact durabil asupra comunităților locale și globale.

101

Inițiative cheie de sensibilizare a publicului și programe de implicare a comunității

1. Inițiativa campusului durabil

Pentru a promova conștientizarea durabilității, LNU și-a transformat campusul într-un laborator viu pentru practici ecologice.

Universitatea a implementat soluții de energie durabilă, programe de reducere a deșeurilor și inițiative de biodiversitate pentru a-și reduce amprenta de carbon.

Campanii de conștientizare, ateliere și activități conduse de studenți educă comunitatea universitară cu privire la schimbările climatice, conservarea resurselor și consumul responsabil.

2. Campanie de sensibilizare privind călătoriile ecologice

Recunoscând importanța transportului durabil, LNU a lansat proiectul Green Travel Choices în parteneriat cu municipalitatea din Kalmar.

Campania încurajează studenții și personalul să adopte opțiuni de călătorie ecologice, cum ar fi mersul cu bicicleta, transportul public și utilizarea în comun a mașinilor.

Atelierele și evenimentele promoționale oferă informații despre modul în care opțiunile individuale de călătorie influențează emisiile de carbon și durabilitatea urbană.

3. Săptămâna acțiunilor climatice

Unul dintre evenimentele emblematice de implicare a comunității LNU, Climate Action Week reunește studenți, cercetători, factori de decizie politică și lideri din industrie pentru a discuta provocările urgente de mediu.

Activitățile includ mese rotunde, hackathons climatice și proiecții de filme despre durabilitatea mediului.

Evenimentul crește gradul de conștientizare a politicilor suedeze privind clima și a rolului mediului academic în promovarea schimbărilor durabile.

4. Campania de sensibilizare privind diversitatea și incluziunea

LNU promovează activ diversitatea culturală, egalitatea de gen și incluziunea socială prin diverse inițiative:

Festivalurile multiculturale celebrează moștenirea culturală a studenților internaționali, promovând schimburile interculturale.

Programele de promovare a egalității de gen și a LGBTQ+ se concentrează pe crearea unui mediu de învățare sigur și incluziv.

Atelierele și discuțiile publice abordează probleme precum prejudecățile inconștiente, diversitatea la locul de muncă și echitatea socială.

5. Stupi de albine în campus - un proiect de conștientizare a biodiversității

Pentru a promova biodiversitatea urbană și conservarea polenizatorilor, LNU a instalat stupi de albine pe acoperișul Campus Kalmar.

Inițiativa crește gradul de conștientizare cu privire la importanța albinelor în ecosisteme, susținând biodiversitatea și securitatea alimentară.

Studentii și cadrele didactice participă la sesiuni educaționale privind agricultura durabilă și conservarea vieții sălbatice.

Impact și recunoaștere

Campaniile de sensibilizare a publicului ale Universității Linnaeus au fost recunoscute pe scară largă pentru abordarea lor inovatoare în ceea ce privește durabilitatea și implicarea comunității. Inițiativa campusului durabil și Săptămâna de acțiune pentru climă au fost evidențiate ca fiind cele mai bune practici în eforturile de sustenabilitate din învățământul superior. Prin promovarea conștiinței de mediu și a responsabilității sociale, inițiativele LNU garantează că studenții, profesorii și comunitatea în general sunt implicați activ în construirea unei societăți mai durabile și mai favorabile incluziunii.

103

Universitatea din Almeria, Spania

Campanii de sensibilizare a publicului și evenimente de informare a comunității

În ultimii ani, Universitatea din Almería (UAL) a consolidat o strategie cuprinzătoare menită să pună în aplicare și să promoveze principiile ESG (de mediu, sociale și de guvernanță), poziționându-se ca o instituție angajată față de durabilitatea mediului, echitatea socială și gestionarea transparentă și responsabilă. Unele dintre principalele inițiative care reflectă acest angajament sunt detaliate mai jos:

104

Dimensiunea de mediu:

Unul dintre pilonii abordării ESG a UAL este angajamentul său **ferm față de grija pentru mediu**. Acest angajament este articulat în principal prin Decalogul bunelor practici de mediu, care stabilește **zece principii-cheie** destinate întregii comunități universitare. Printre punctele principale ale acestui decalog se numără **protecția faunei și florei, utilizarea responsabilă a apei și energiei, gestionarea adecvată a deșeurilor, mobilitatea durabilă și integrarea criteriilor de durabilitate în achiziția de bunuri și servicii**.

Acest decalog face parte din Codul de etică și conduită al universității, care consolidează valoarea sa normativă și etică în cadrul instituției. În plus, conținutul său este diseminat în mod activ prin campanii de sensibilizare care încearcă să implice atât studenții, cât și personalul didactic și administrativ. Un exemplu notabil este inițiativa social media **"EcoUALízate"**, prezentă pe platforme precum Facebook, Twitter și Instagram, care publică în mod regulat conținut legat de politica de mediu a universității, planificarea urbană durabilă, biodiversitatea și participarea cetățenilor la problemele de mediu.

Dimensiunea socială:

UAL a dezvoltat, de asemenea, **multiple acțiuni** menite să promoveze o comunitate universitară echitabilă, incluzivă și angajată social. În acest sens, promovează și sărbătorește date-cheie, cum ar fi Ziua internațională a femeii, Ziua mondială a sindromului Down, Ziua internațională pentru eliminarea violenței împotriva femeilor și Ziua mândriei LGBT, printre altele. Aceste comemorări includ activități de sensibilizare, conferințe, ateliere și campanii digitale menite să evidențieze problemele sociale și să promoveze valorile egalității, respectului și diversității.

În domeniul diversității funcționale, UAL a dezvoltat **Săptămâna diversității funcționale**, o inițiativă constând într-un program amplu de activități menite să sensibilizeze și să îmbunătățească incluziunea persoanelor cu **handicap**. Printre acțiunile desfășurate se numără o discuție radiofonică privind anti-dizabilitatea, întâlniri cu Consiliul studenților pentru a analiza practicile incluzive, formare specifică pentru profesori privind dizabilitatea și nevoile educaționale, precum și activități teoretice și practice în colaborare cu Fundația ONCE, axate pe deficiența vizuală.

În plus, universitatea a găzduit cea de-a 12-a reuniune națională a rețelei SAPDU (Servicii de sprijin pentru persoanele cu handicap la universitate), unul dintre cele mai importante forumuri la nivel național pentru schimbul de bune practici și strategii care garantează o atenție adecvată acordată diversității în cadrul sistemului universitar spaniol.

În conformitate cu promovarea **egalității de gen** și încurajarea vocațiilor științifice, UAL promovează programul IMPULSO STEM UAL, destinat în special femeilor și grupurilor vulnerabile. În preajma Zilei internaționale a femeilor și fetelor în știință, sunt organizate diverse activități, cum ar fi vizite ale unor femei de știință proeminente la centre educaționale, mese rotunde cu profesioniști din domeniul științific și întâlniri precum "Cafea cu știință", care urmăresc să inspire femeile tinere să urmeze cariere în știință, tehnologie, inginerie și matematică (STEM), domenii în care reprezentarea femeilor rămâne scăzută.

Guvernantă:

În cadrul guvernantei responsabile, UAL se remarcă **prin integrarea eticii, transparenței și responsabilității ca piloni fundamentali ai acțiunilor sale instituționale. Includerea** decalogului de mediu în Codul de etică și conduită este un exemplu al modului în care valorile ESG nu sunt tratate ca principii abstracte, ci ca angajamente concrete care reglementează viața universitară. Universitatea încurajează, de asemenea, **participarea activă** a comunității sale la elaborarea și punerea în aplicare a politicilor instituționale, contribuind la un management democratic și participativ.

În plus, UAL participă la evenimente de sensibilizare științifică și socială, cum ar fi FERIA Aula Almería, Noaptea Cercetătorilor Europeni și Săptămâna Științei, care promovează cunoștințele despre durabilitate, știință și responsabilitate socială, conectând activitatea de cercetare cu publicul larg.

Unviersitatea din Lodz, Polonia

Campanii de sensibilizare a publicului și evenimente de sensibilizare a comunității

Universitatea din Łódź (Łódź) s-a impus ca o instituție de vârf în promovarea **diversității** și **a incluziunii** prin campaniile sale de sensibilizare a publicului și inițiativele de informare a comunității. Cu un angajament solid față de sensibilitatea și echitatea socială, universitatea promovează valori care rezonază nu numai în cadrul comunității sale academice, ci și în contexte societale mai largi. Acest studiu de caz examinează programele de pionierat ale universității și impactul acestora asupra promovării diversității, egalității și înțelegerii interculturale.

107

Piatra de temelie a inițiativelor de sensibilizare ale Universității din Łódź constă în dedicarea sa pentru diversitate și incluziune. Aceste principii sunt consacrate în mod oficial în **Planul de egalitate de gen (GEP)** al universității, lansat în 2022, care prezintă strategiile de promovare a egalității în cadrul instituției. Acest plan garantează că gestionarea diversității și responsabilitatea socială sunt înrădăcinate în operațiunile, politicile și strategiile educaționale ale universității.

În tandem cu GEP, universitatea gestionează proiectul "Diversitatea universitară", care a avut un rol esențial în promovarea diversității culturale, generaționale și de gen. Această inițiativă cuprinde activități precum expoziții de fotografie, evenimente comunitare și discuții academice pentru a reduce decalajele culturale și a celebra experiențele umane comune.

Inițiative și campanii-cheie

1. Proiectul privind diversitatea universitară

Lansat în 2016, proiectul "Diversitatea universitară" servește drept program emblematic pentru promovarea incluziunii și înțelegerii. Acesta cuprinde o expoziție anuală de fotografii și o campanie de afișe care prezintă diversele medii ale studenților și personalului. În fiecare an, studenții internaționali participă la sesiuni foto tematice, împărtășind poveștile și experiențele lor unice. De exemplu, campania din 2017 s-a

axat pe tema "Why Łódź?", în cadrul căreia participanții și-au evidențiat motivațiile pentru care au ales orașul ca reședință academică.

2. Campania "Invitatul de Crăciun"

Inițiativa "Oaspetele de Crăciun" este o tradiție înduioșătoare menită să pună în legătură studenții internaționali cu familiile locale. În perioada sărbătorilor, familiile, inclusiv personalul universitar, își deschid casele pentru studenți, permițându-le să experimenteze tradițiile poloneze de Crăciun. Această inițiativă nu numai că le oferă studenților un sentiment de apartenență, dar promovează și aprecierea culturală reciprocă între gazde și oaspeți.

108

3. Carte de bucate internațională

Ca parte a proiectului Diversitatea universitară, universitatea a publicat o "Carte de bucate internațională" în 2017, cu rețete de la studenți reprezentând 15 țări diferite. Alături de rețete, participanții au împărtășit relatări culturale și obiceiuri tradiționale, oferind o perspectivă culinară asupra diverselor lor medii. Acest proiect evidențiază rolul alimentelor ca element unificator și platformă pentru schimburi culturale.

4. Ziua diversității și Festivalul alimentar Corridor

Ziua diversității este o sărbătoare anuală care explorează diverse dimensiuni ale diversității, inclusiv cultura, genul și dizabilitatea. Ca parte a celei de-a 30-a aniversări a programului Erasmus+ în 2017, universitatea a organizat conferința "Faces of Diversity", cu discuții privind impactul programelor de schimb de studenți. În completarea discursului academic a avut loc Festivalul alimentar Corridor, un eveniment vibrant care prezintă bucătării regionale preparate de studenți din diferite țări, promovând schimbul culinar și cultural.

5. Inițiativa Bibliotecii vii

Programul "Biblioteca vie" oferă o platformă unică pentru dialog și înțelegere, permițând participanților să "împrumute" persoane reprezentând grupuri minoritare pentru conversații individuale. Desfășurată de mai multe ori pe an, inițiativa combate

stereotipurile și încurajează empatia, permițând participanților să obțină informații de primă mână despre viața și experiențele membrilor diverselor comunități.

Campaniile de sensibilizare a opiniei publice ale Universității din Łódź au fost apreciate atât la nivel local, cât și internațional. În special, **proiectul "Diversitatea universitară"** a câștigat locul al treilea la Premiile EUPRIO, o competiție prestigioasă pentru inițiativele de marketing și comunicare ale universităților din Europa. Această recunoaștere subliniază succesul universității în valorificarea angajamentului public pentru a promova incluziunea.

109

Deși inițiativele universității au fost larg apreciate, punerea în aplicare a programelor de diversitate la scară largă ridică provocări. Asigurarea unui angajament susținut, abordarea sensibilităților culturale și măsurarea impactului pe termen lung sunt sarcini permanente. Angajamentul universității față de învățarea și adaptarea continuă a fost esențial în depășirea acestor obstacole.

Universitatea din Łódź exemplifică modul în care instituțiile de învățământ superior pot **conduce prin exemplu** în promovarea diversității și a incluziunii prin campanii de sensibilizare a publicului și de informare a comunității. Prin promovarea conexiunilor semnificative și celebrarea bogăției culturale, universitatea nu numai că îmbunătățește experiența academică, dar contribuie și la o societate mai incluzivă și mai empatică. Eforturile sale servesc drept model pentru alte instituții care își propun să reducă decalajele sociale și să construiască un viitor mai bun.

ImpactSci, Portugalia

Studiu de caz: Săptămâna conștientizării ESG de către Universitatea din Lisabona
Context

Universitatea din Lisabona s-a implicat activ în promovarea înțelegerii de către societate a principiilor ESG. Prin intermediul Săptămânii de conștientizare ESG, universitatea interacționează cu comunitatea locală pentru a crește gradul de conștientizare cu privire la durabilitate, incluziune și guvernare responsabilă. Acest

eveniment face parte dintr-o strategie mai amplă de conectare a mediului academic cu societatea în abordarea provocărilor globale legate de durabilitate.

ESG Awareness Week este un eveniment de mai multe zile care vizează educarea și încurajarea acțiunii în rândul studenților, rezidenților, întreprinderilor și factorilor de decizie politică. Inițiativa include ateliere, discuții publice, expoziții și activități interactive pentru a evidenția importanța principiilor ESG în viața de zi cu zi. Printre temele principale ale evenimentului se numără acțiunile climatice, echitatea socială și practicile de guvernare etică.

Evenimentul cuprinde discuții publice și paneluri cu universitari de marcă, factori de decizie politică și experți din industrie, care abordează aspecte ESG esențiale, cum ar fi **energia regenerabilă, egalitatea de gen și lanțurile de aprovizionare etice**. Aceste sesiuni oferă perspective practice și încurajează dialogul între diverse părți interesate. De asemenea, sunt organizate ateliere comunitare, care permit participanților să se implice în subiecte precum reducerea deșeurilor, conservarea energiei și consumismul responsabil. De exemplu, un atelier învață familiile cum să își calculeze și să își reducă amprenta de carbon.

În cadrul evenimentului are loc un **târg al sustenabilității**, unde sunt prezentate întreprinderi ecologice locale, organizații non-profit și inițiative conduse de studenți. Participanții pot explora produse și servicii durabile, pot afla informații despre resursele comunitare și pot stabili legături cu alte persoane care împărtășesc valori similare. Sunt incluse, de asemenea, activități de implicare a tinerilor, cu evenimente precum concursuri de artă, jocuri cu tematică ecologică și sesiuni de povestiri menite să insuflă publicului tânăr valorile ESG. În cele din urmă, parteneriatele cu autoritățile municipale, ONG-urile locale și întreprinderile consolidează impactul campaniei. De exemplu, municipalitatea coorganizează campanii de curățenie și proiecte de ecologizare urbană în timpul săptămânii.

Inițiativa a implicat mii de participanți, **sporind semnificativ gradul de conștientizare a principiilor ESG în rândul diferitelor categorii demografice**.

Sondajele indică faptul că, după fiecare eveniment, cunoștințele locale despre practicile durabile cresc cu 40 %. Mulți participanți raportează adoptarea unor obiceiuri ecologice, cum ar fi reciclarea și practicile de economisire a energiei, ca urmare a participării la ateliere. Evenimentul a consolidat, de asemenea, poziția universității ca lider comunitar în materie de durabilitate, promovând încrederea și colaborarea cu părțile interesate locale. Întreprinderile și organizațiile care au luat parte la Târgul de sustenabilitate au raportat noi colaborări și oportunități de a-și promova propriile inițiative ESG.

111

Inițiativa a subliniat importanța accesibilității, evenimentele fiind oferite în mai multe limbi și formate pentru a atrage un public larg. Activitățile practice au fost deosebit de eficiente în transformarea conștientizării în acțiuni, întrucât atelierele practice și evenimentele interactive s-au dovedit a fi cele mai eficiente. De asemenea, parteneriatele cu entități locale și valorificarea rețelelor acestora au extins în mod semnificativ amploarea și eficacitatea campaniei.

Săptămâna de sensibilizare ESG a Universității din Lisabona demonstrează modul în care universitățile pot juca un rol central în inițiativele de durabilitate axate pe comunitate. Programul promovează conștientizarea ESG și consolidează rolul universității de catalizator al schimbărilor societale pozitive prin încurajarea dialogului, furnizarea de instrumente practice și implicarea diverselor grupuri. Această inițiativă servește drept model pe care alte instituții îl pot adopta pentru a spori implicarea publicului în practicile de sustenabilitate și guvernanță.

Mai multe informații aici:
https://esgportugal.pt/images/esg/2024/Brochura_ESSGWeek2024.pdf

4.3 Parteneriate cu părțile interesate

Universitatea Metropolitană din Belgrad, Serbia

Construirea de parteneriate pentru educație durabilă

Universitatea Metropolitană din Belgrad joacă un rol esențial în calitate de partener în cadrul proiectului SHIFT, o inițiativă transformatoare menită să alinieze învățământul superior la principiile ESG (de mediu, sociale și de guvernantă). Pe măsură ce Uniunea Europeană se îndreaptă către neutralitatea climatică, este esențial să echipăm generațiile viitoare cu cunoștințele și competențele necesare pentru a conduce această transformare. Obiectivul principal al proiectului SHIFT este introducerea indicelui de impact ESG în învățământul superior, îmbunătățind programele de studii pentru a pregăti mai bine studenții pentru provocările sustenabilității. Participarea BMU subliniază importanța unor parteneriate puternice cu părțile interesate, inclusiv alte instituții de învățământ, întreprinderi, agenții guvernamentale și societatea civilă, pentru a atinge obiective comune în materie de durabilitate.

112

Scopul este **de a integra educația pentru dezvoltare durabilă** în structura vieții universitare, asigurându-se că studenții dobândesc nu numai cunoștințe teoretice, ci și competențele practice necesare pentru a promova durabilitatea în diverse sectoare. Prin acest proiect, universitatea contribuie la agenda globală de promovare a dezvoltării durabile, de susținere a Green Deal european și de îndeplinire a obiectivelor stabilite de Agenda 2030.

Implicarea BMU în **proiectul SHIFT** evidențiază importanța parteneriatelor cu diverse părți interesate pentru a atinge obiectivele educației durabile. Prin colaborarea cu alte universități, organizații guvernamentale și companii axate pe durabilitate, universitatea își consolidează angajamentul de a crea un curriculum care să reflecte provocările și oportunitățile dezvoltării durabile. Aceste parteneriate sunt esențiale pentru succesul proiectului, permițând schimbul de cunoștințe, resurse și bune practici între diverse sectoare.

Un **obiectiv-cheie** al acestor parteneriate este integrarea **ESG**, care ajută universitățile să-și evalueze și să-și îmbunătățească **eforturile educaționale legate de ESG**. Universitatea colaborează cu experți și cu alte instituții pentru a-și îmbunătăți continuu programul de studii și pentru a-l alinia la standardele actuale de durabilitate. Prin colaborarea cu părțile interesate, BMU se asigură că absolvenții săi sunt bine pregătiți să răspundă cerințelor unei **economii durabile** și să contribuie la **soluții pe termen lung** pentru **provocările sociale și de mediu**.

Prin intermediul proiectului SHIFT, BMU a dezvoltat relații puternice cu o gamă largă de părți interesate, inclusiv cu alte **instituții de învățământ, întreprinderi și organizații publice**. Aceste parteneriate promovează o abordare colaborativă a educației pentru dezvoltare durabilă, în cadrul căreia se fac schimburi de idei și strategii pentru a dezvolta soluții inovatoare pentru dezvoltarea durabilă. Dialogul periodic cu părțile interesate, inclusiv cu liderii industriei, agențiile guvernamentale și organizațiile neguvernamentale, contribuie la asigurarea faptului că programul de studii al universității rămâne relevant și răspunde nevoilor în continuă evoluție ale pieței muncii și ale societății.

Unul dintre rezultatele notabile ale acestor colaborări este crearea de inițiative comune care promovează **conștientizarea durabilității** în rândul studenților și al comunității în general. Aceste inițiative includ **prelegeri publice, ateliere și stagii** care permit studenților să se implice în probleme reale legate de durabilitate și să își aplice cunoștințele în contexte practice. Prin parteneriatul cu **industria și cu liderii politici**, BMU se asigură că studenții săi dobândesc experiență practică, esențială pentru construirea unei cariere în domeniul durabilității.

Proiectul SHIFT nu numai că îmbunătățește educația, dar încurajează, de asemenea, părțile interesate să colaboreze în vederea susținerii **schimbărilor de politică** care promovează durabilitatea la un nivel mai larg. Prin parteneriatele sale, BMU sprijină inițiativele care urmăresc să influențeze politicile publice și reglementările legate de acțiunile climatice și practicile comerciale durabile. Angajându-se alături de factorii de decizie politică, întreprinderi și societatea civilă, universitatea joacă un rol-cheie în promovarea dialogului și a acțiunilor de colaborare

pe teme legate de durabilitate, contribuind la punerea în aplicare a Acordului european privind mediul verde și a Agendei 2030 a ONU.

Universitatea Linnaeus, Suedia

Parteneriate cu părțile interesate

Inițiativele de colaborare **ale LNU** reflectă un angajament puternic de a promova cercetarea responsabilă, inovarea și dezvoltarea durabilă în conformitate cu standardele globale de mediu, sociale și de guvernare (ESG). Universitatea colaborează cu diverși lideri din industrie, instituții de cercetare și organizații neguvernamentale (ONG-uri) pentru a integra principiile ESG în mediul academic, industrie și societate.

Inițiativele-cheie includ:

1. The Bridge Collaboration

The Bridge Collaboration reprezintă o alianță strategică între LNU, IKEA și Södra, menită să promoveze practicile forestiere durabile și soluțiile de construcție ecologice. Această inițiativă încurajează **dezvoltarea de materiale de construcție inovatoare provenite din păduri gestionate în mod responsabil. Prin integrarea durabilității** în lanțul de aprovizionare, colaborarea urmărește să reducă amprenta ecologică a construcțiilor și să creeze medii urbane mai ecologice.

Prin cercetare comună, LNU și partenerii săi lucrează la crearea de **soluții avansate pe bază de lemn care sunt atât ecologice, cât și viabile din punct de vedere comercial**. Acest parteneriat este esențial pentru promovarea principiilor economiei circulare și pentru impulsivarea tranziției către dezvoltarea urbană durabilă.

Rezultate-cheie:

Soluții durabile pentru construcții: Dezvoltarea de materiale pe bază de lemn care reduc dependența de resursele neregenerabile.

Practici de gestionare a pădurilor: Inovații în domeniul silviculturii durabile pentru a asigura sănătatea pe termen lung a ecosistemelor forestiere.

Colaborare intersectorială: Consolidarea legăturilor dintre mediul academic, industrie și organismele guvernamentale pentru a promova responsabilitatea față de mediu.

2. Noul parteneriat european Bauhaus

LNU joacă un rol esențial în inițiativa New European Bauhaus, care se concentrează pe promovarea unui design urban durabil, incluziv și frumos din punct de vedere estetic. Noul Bauhaus european urmărește să abordeze provocările climatice, promovând în același timp creativitatea și durabilitatea în mediul construit. Implicarea LNU asigură că cercetarea și soluțiile de ultimă oră în domeniul planificării urbane durabile sunt încorporate în proiectarea orașelor viitoare.

Prin colaborarea cu o rețea largă de părți interesate, LNU facilitează integrarea **unor proiecte urbane ecologice și favorabile incluziunii sociale**, care vor **modela viitorul orașelor europene**. Contribuțiile universității la acest parteneriat se aliniază cu angajamentul său față de arhitectura durabilă și infrastructura ecologică.

Rezultate-cheie:

Proiectare urbană durabilă: Dezvoltarea de spații urbane care integrează natura, promovează biodiversitatea și acordă prioritate bunăstării cetățenilor.

Incluziune culturală: Proiecte urbane care reflectă diversitatea țesutului cultural și social al societăților europene.

Inovare în spațiile publice: Încurajarea creării de spații publice verzi, multifuncționale, care contribuie la sănătatea generală a comunităților.

3. Rețeaua de cercetare în domeniul sănătății durabile

Rețeaua de cercetare în domeniul sănătății durabile a LNU se concentrează pe abordarea intersecției dintre sistemele de sănătate durabile și soluțiile medicale reziliente la schimbările climatice. Această **colaborare interdisciplinară** reunește experți din diverse domenii, inclusiv sănătatea publică, științele mediului și medicina,

pentru a dezvolta **soluții inovatoare** care să abordeze provocările de sănătate generate de schimbările climatice.

Prin colaborarea cu agențiile naționale de sănătate, ONG-urile și organizațiile internaționale, LNU contribuie activ la crearea unor sisteme de sănătate **rezistente** la impactul schimbărilor climatice. Rețeaua explorează modalități de **reducere a amprentei de carbon** a infrastructurii de sănătate și oferă soluții pentru riscurile de sănătate induse de climă.

117

Rezultate-cheie:

Sisteme de sănătate rezistente la schimbările climatice: Inovații în sistemele de asistență medicală care sunt rezistente la schimbările climatice și promovează sănătatea publică pe termen lung.

Practici ecologice în domeniul asistenței medicale: Dezvoltarea unor practici durabile din punct de vedere ecologic în unitățile sanitare, inclusiv clădiri eficiente din punct de vedere energetic și strategii de reducere a deșeurilor.

Impactul asupra sănătății globale: Contribuția la agenda globală în domeniul sănătății prin abordarea provocărilor din ce în ce mai mari în materie de sănătate legate de schimbările de mediu.

Universitatea din Almeria, Spania

Programul UALtransfierE de la Universitatea din Almería (UAL) este o inițiativă strategică care vizează transferul către societate a cunoștințelor generate în cadrul universității, promovând **colaborarea cu întreprinderi, entități sociale și organizații publice**. Acest efort se bazează pe interacțiunea cu mai multe părți interesate, stabilind alianțe care stimulează inovarea și dezvoltarea în sectoare-cheie. În plus, UALtransfierE încorporează o componentă puternică de sensibilizare cu privire la criteriile ESG (de mediu, sociale și de guvernanță), aliniindu-se la Agenda 2030 a Organizației Națiunilor Unite pentru Obiectivele de Dezvoltare Durabilă (SDG).

118

UALtransfierE reprezintă o **inițiativă-cheie** care nu numai că **consolidează relația dintre UAL și părțile sale interesate strategice**, dar **integrează și criteriile ESG în proiectele sale**. Prin această strategie, universitatea se consolidează ca un actor-cheie în dezvoltarea durabilă a regiunii, promovând un model de inovare bazat pe colaborare și impact pozitiv asupra societății și mediului

Colaborarea cu părțile interesate: Întreprinderi, municipalități și entități publice

Unul dintre pilonii fundamentali ai UALtransfierE este accentul pus pe colaborarea cu actorii strategici din ecosistemul social și de afaceri. Universitatea acționează ca o punte între cercetarea academică și nevoile sectorului productiv, stabilind sinergii cu:

întreprinderi: Proiectele de cercetare și dezvoltare în sectoare strategice precum agrobusinessul, turismul, energia și tehnologia de producție permit întreprinderilor să aibă acces la cercetare avansată și la soluții inovatoare pentru provocările lor.

Municipalități și administrații publice: UAL colaborează cu administrațiile locale pentru a implementa soluții inovatoare în managementul public, de la eficiența energetică la planificarea urbană durabilă.

Organizații din sectorul terțiar: Cooperarea cu ONG-urile și asociațiile este încurajată pentru a aborda provocările sociale prin transferul de cunoștințe și tehnologie.

Aceste acorduri nu numai că consolidează legătura dintre mediul academic și cel de afaceri, dar creează și oportunități de angajare pentru studenții și absolvenții universității.

Angajamentul față de durabilitatea mediului

Ca parte a strategiei sale ESG, UALtransferE promovează diverse inițiative pentru a reduce impactul asupra mediului și pentru a promova durabilitatea:

Eficiența energetică: Optimizarea consumului de energie în instalațiile UAL și promovarea utilizării energiei regenerabile.

Gestionarea deșeurilor: Punerea în aplicare a programelor de reciclare și reducere a deșeurilor în colaborare cu entitățile locale.

Mobilitatea durabilă: Dezvoltarea de acțiuni de încurajare a utilizării transportului public, a bicicletelor și a carpooling-ului în rândul comunității universitare și al companiilor asociate.

Inovare socială și dezvoltare durabilă

UALtransferE promovează, de asemenea, proiecte cu impact social semnificativ, axate pe:

Reducerea inegalității: Colaborarea cu întreprinderi și organizații pentru a crea locuri de muncă incluzive și accesibile.

Egalitatea de gen: Promovarea proiectelor care favorizează echitatea la locul de muncă și în educație.

Sănătatea publică și bunăstarea: Dezvoltarea de soluții tehnologice aplicate sănătății și bunăstării comunității.

Guvernanță și transparență

Programul stabilește, de asemenea, principii de guvernanță responsabilă în acordurile sale cu părțile interesate. Valori precum transparența, managementul etic și responsabilitatea sunt prioritare în fiecare acțiune.

Unviersitatea din Lodz, Polonia

120

Parteneriate cu părțile interesate

Proiectul RiEcoLab, condus de Universitatea din Łódź, reprezintă o inițiativă ambițioasă în cadrul Consorțiului Instituțiilor de Învățământ Superior (HEI) Responsible Innovation-Led Entrepreneurial University Transformation Centres. Sprijinit printr-un acord de subgrant (21307) între EIT Manufacturing și Universitatea din Łódź, RiEcoLab își propune să **redefinească rolul universităților în promovarea cercetării, inovării și antreprenoriatului responsabile prin crearea de laboratoare de integrare a ecosistemului (EIL)**. Aceste laboratoare întruchipează o abordare transformativă a **cercetării, inovării și implicării părților interesate**.

Obiectivul principal al proiectului RiEcoLab este de a **revoluționa modul în care cercetarea și dezvoltarea (C&D) sunt realizate în cadrul universităților**, asigurând o tranziție fără probleme de la inovarea academică la spin-off-urile comerciale. Acest obiectiv este atins prin implicarea unei game largi de părți interesate interne, personal academic și neacademic, precum și studenți, și prin încurajarea colaborărilor cu părți interesate externe, cum ar fi investitorii, întreprinderile și organismele guvernamentale. Viziunea generală este de a consolida **capacitățile antreprenoriale și inovatoare** ale universităților, **promovând în același timp dezvoltarea durabilă prin cercetare și inovare responsabile (RRI)**.

EIL-urile sunt piatra de temelie a proiectului RiEcoLab, servind drept infrastructuri hibride care integrează medii fizice și virtuale pentru a sprijini întreprinderile nou-înființate și a promova ecosistemele de inovare. Fiecare universitate participantă, inclusiv Universitatea din Łódź, University College Dublin (Irlanda), Wageningen Research (Țările de Jos), Universitatea Națională de Științe

Politice și Administrație Publică (România) și Universitatea Yaşar (Turcia), a dezvoltat un EIL adaptat nevoilor lor regionale și potențialului de inovare. Aceste laboratoare au fost create utilizând cadrul de evaluare a nevoilor HEInnovate și aliniat la strategiile de specializare inteligentă ale fiecărei instituții.

EIL-urile facilitează:

1. **Sprijin pentru Spin-Offs și Startups:** Birourile de transfer tehnologic îmbunătățite și consiliile consultative orientează și finanțează noile întreprinderi.
2. **Implicarea părților interesate:** Sesiunile de formare obligatorii oferă personalului și studenților instrumentele necesare pentru a naviga în peisajul antreprenorial.
3. **Colaborare public-privat:** Parteneriatele cu investitorii de impact reduc decalajele dintre inovarea academică și oportunitățile comerciale.
4. **Sustenabilitatea operațională:** Sistemele cuprinzătoare de măsurare a performanței asigură faptul că EIL își mențin impactul.

Succesul EIL se bazează pe parteneriate solide cu diverse părți interesate. Mai jos sunt prezentate exemple notabile care demonstrează impactul acestor colaborări:

1. **Acceleratorul agroalimentar al Universității Yaşar Sprijinit de RiEcoLab,** EIL al Universității Yaşar a obținut 1 milion EUR din partea guvernului turc pentru a se constitui într-un accelerator oficial pentru inovații agroalimentare. Această inițiativă exemplifică modul în care EIL-urile pot atrage fonduri publice și angajamentul industriei pentru a aborda provocări regionale esențiale.
2. **Colaborare intersectorială în Łódź La UŁ,** parteneriatele cu industriile locale și organismele publice au facilitat integrarea principiilor RRI în proiectele de cercetare și dezvoltare. Această colaborare a avut ca rezultat procese de

comercializare îmbunătățite, strategii de proprietate intelectuală perfecționate și un ecosistem de inovare durabilă care aduce beneficii atât mediului academic, cât și societății.

3. Accentul **pus de Wageningen Research pe durabilitate** Wageningen Research și-a valorificat EIL pentru a acorda prioritate spin-off-urilor axate pe durabilitate, în concordanță cu expertiza sa în domeniul agriculturii și al științelor mediului. Această orientare strategică a atras investitori internaționali și a consolidat rolul laboratorului ca centru pentru inovare responsabilă.

RiEcoLab a determinat schimbări instituționale în cadrul universităților participante prin redefinirea proceselor interne și promovarea unei culturi a inovării. Principalele rezultate includ:

1. **Îmbunătățirea politicilor:** Au fost elaborate noi orientări pentru strategiile de cercetare, etică și comercializare.
2. **Dezvoltarea competențelor:** Programe cuprinzătoare de formare au consolidat competențele antreprenoriale ale personalului și studenților.
3. **Consolidarea reputației:** EIL-urile au consolidat reputația globală a instituțiilor de învățământ superior participante, poziționându-le ca lideri în domeniul inovării.

Succesul proiectului este atribuit următoarelor bune practici:

1. **Extinderea treptată:** Începând cu echipe mici de cercetare și extinzându-se la inițiative la nivelul întregii facultăți.
2. **Comunicarea cu părțile interesate:** Utilizarea de narațiuni convingătoare pentru a transmite viziunea și impactul proiectului.
3. **Strategii adaptate:** Personalizarea abordărilor pentru a răspunde nevoilor unice ale fiecărei instituții de învățământ superior și ale ecosistemului său.

Consortiul RiEcoLab s-a confruntat cu provocări precum termenele strânse ale proiectului și necesitatea de a alinia diverse priorități instituționale. Cu toate acestea,

dedicarea echipelor participante și sprijinul EIT Manufacturing au asigurat finalizarea **cu succes a proiectului.**

În continuare, accentul va fi pus pe **operaționalizarea EIL** prin recrutarea de proiecte de cercetare, promovarea de noi colaborări și integrarea principiilor RRI în inițiativele în curs. Aceste eforturi urmăresc să consolideze rolul EIL-urilor ca platforme dinamice pentru inovare și impact societal.

Proiectul RiEcoLab evidențiază **potențialul de transformare al laboratoarelor de integrare a ecosistemelor în promovarea inovării și antreprenoriatului responsabile.** Prin crearea de parteneriate puternice cu părțile interesate și prin instituționalizarea celor mai bune practici, proiectul a pus bazele unor ecosisteme de inovare durabile care reduc decalajul dintre mediul academic și societate. Pe măsură ce EIL continuă să evolueze, acestea promit să servească drept modele pentru transformarea instituțională bazată pe inovare în întreaga lume.

123

ImpactSci, Portugalia

Studiu de caz: Programul de guvernanță corporativă și ESG al Católica Lisbon School of Business & Economics

Católica Lisbon School of Business & Economics (CLSBE) s-a poziționat ca lider în încurajarea parteneriatelor care sprijină **inițiativele ESG**. Recunoscând importanța colaborării în abordarea provocărilor ESG, CLSBE a dezvoltat **programul de guvernanță corporativă și ESG** în colaborare cu lideri din industrie, organisme de reglementare și organizații neguvernamentale. Inițiativa urmărește să consolideze competențele ESG în rândul cadrelor de conducere, al factorilor de decizie politică și al studenților, construind în același timp o rețea de părți interesate angajate în favoarea practicilor durabile.

Programul de guvernanță corporativă și ESG este conceput pentru a combina rigoarea academică cu perspective practice pentru a îmbunătăți cunoștințele ESG și standardele de guvernanță. Programul urmărește să creeze

valoare comună prin colaborarea între părțile interesate și pregătește participanții să conducă într-o lume din ce în ce mai influențată de imperativele sustenabilității.

Programul implică o gamă variată de părți interesate, inclusiv corporații multinaționale, instituții financiare, firme de consultanță și agenții publice. Acești parteneri contribuie la program prin studii de caz, mentorat și prelegeri invitate, asigurându-se că conținutul rămâne relevant pentru situațiile din lumea reală. Programa acoperă subiecte ESG cheie, cum ar fi **finanțele durabile, conducerea etică, guvernanta corporativă și măsurarea impactului**, cu un accent puternic pe integrarea ESG în procesele decizionale la toate nivelurile organizaționale.

124

Participanții se implică în studii de caz practice furnizate de organizațiile partenere, care evidențiază atât implementările ESG de succes, cât și provocările întâmpinate. Aceste studii de caz oferă participanților o perspectivă asupra aplicării cadrelor ESG și oferă strategii pentru abordarea obstacolelor comune. De asemenea, participanții colaborează la proiecte orientate spre acțiuni care abordează provocări ESG reale cu care se confruntă organizațiile partenere ale programului. Aceste proiecte au adesea ca rezultat recomandări concrete, făcând legătura între expertiza universității și impactul asupra părților interesate. Sesiunile de networking și mesele rotunde permit părților interesate să facă schimb de bune practici, să exploreze sinergii și să discute tendințele emergente în domeniul ESG.

Mai mult de **150 de lideri seniori** din corporații, instituții publice și ONG-uri au finalizat programul, dobândind competențe-cheie pentru a integra principiile ESG în strategiile lor organizaționale. Programul a consolidat relațiile dintre CLSBE și partenerii săi corporativi și instituționali, conducând la noi proiecte de cercetare, stagii și oportunități de consultanță. Proiectele orientate spre acțiuni au avut rezultate tangibile, inclusiv **îmbunătățirea practicilor de raportare privind durabilitatea** și dezvoltarea de **produse inovatoare de investiții ESG** de către organizațiile partenere. Ca urmare, CLSBE s-a impus ca lider de opinie în domeniul educației și guvernantei ESG, influențând politicile și practicile de afaceri din Portugalia și nu numai. Implicarea diverselor părți interesate în program îmbogățește conținutul, asigurându-se că acesta rămâne relevant și abordează provocările lumii reale.

Accentul pus pe aplicarea practică prin proiecte realizabile și studii de caz din lumea reală s-a dovedit eficient în îmbunătățirea rezultatelor învățării și în furnizarea de valoare imediată părților interesate. Colaborarea susținută cu partenerii a consolidat relațiile și a generat oportunități pentru un impact pe termen lung.

Programul Corporate Governance and ESG al Católica Lisbon School of Business & Economics ilustrează modul în care universitățile pot colabora cu părțile interesate pentru a promova principiile ESG. CLSBE a stabilit un model de abordare a provocărilor legate de sustenabilitate, promovând în același timp o cultură a **leadership-ului etic** și a **inovării** prin combinarea excelenței academice și a parteneriatelor practice.

125

Mai multe informații aici: <https://clsbe.lisboa.ucp.pt/pt-pt/corporate-governance-e-esg/programa-detalhado>

4.4 Angajamentul cu factorii de decizie politică

Universitatea Metropolitană din Belgrad, Serbia

SHIFT la LIMEN 2024 - Pledoarie pentru ESG în învățământul superior

La **cea de-a 10-a Conferință științifică internațională LIMEN 2024**, desfășurată la Viena, proiectul BMU a profitat de ocazie pentru a pleda pentru **integrarea principiilor ESG în învățământul superior**. Profesori de la Universitatea Metropolitană din Belgrad - **Vladimir Škorić**, **Zorica Lazić** și **Goran Pavlović** - au prezentat rezumatul "*Impactul integrării ESG asupra instituțiilor de învățământ superior*", prezentând modul în care ESG remodelează mediile academice și influențează educația și cariera studenților.

Această conferință a servit drept o platformă esențială pentru angajarea cu **factorii de decizie politică**, promovând dialogul privind durabilitatea, echitatea socială și guvernanta în mediul academic. Prin participarea sa, proiectul SHIFT a evidențiat **importanța ESG în învățământul superior**, contribuind la modelarea viitorului politicilor care sprijină obiectivele de durabilitate și un peisaj academic mai

ecologic și mai incluziv. Evenimentul a oferit oportunitatea de a intra în contact cu principalele părți interesate, de a discuta despre provocările și beneficiile integrării ESG și de a pleda pentru **modificări de reglementare** care vor încuraja universitățile să adopte aceste principii pe scară mai largă.

Participarea la conferințe precum **LIMEN 2024** oferă o platformă neprețuită pentru a intra în contact cu **factorii de decizie politică** și pentru a promova discuții semnificative pe teme importante precum **integrarea ESG în învățământul superior**. Atunci când cercetătorii, cum ar fi cei de la **Universitatea Metropolitană din Belgrad** care prezintă **proiectul SHIFT**, participă la aceste conferințe, nu numai că se angajează în dialog cu alți universitari, ci și interacționează direct cu factorii de decizie politică și cu factorii de influență care modelează politicile în materie de educație și durabilitate.

Una dintre principalele oportunități oferite de participarea la astfel de evenimente este capacitatea de a prezenta lucrări de cercetare care abordează provocările actuale și propun soluții aplicabile. Prin prezentarea unei lucrări precum **"Impactul integrării ESG asupra instituțiilor de învățământ superior"**, participanții pot influența în mod direct dezbaterile politice, prezentând modul în care principiile ESG remodelează universitățile și influențează educația studenților, oportunitățile de carieră și mediul din campus. Acest act de prezentare a unei lucrări bine documentate permite factorilor de decizie politică să obțină informații cu privire la recomandările practice, bazate pe cercetare, pentru direcțiile politice viitoare.

În plus, conferințele servesc adesea drept spațiu pentru stabilirea de contacte cu **reprezentanți ai guvernului, lideri din industrie și alți factori de decizie**. Aceste conexiuni permit cercetătorilor să sublinieze importanța educației durabile și să pledeze pentru politici care încurajează universitățile să adopte cadre ESG. Prin dialogul cu factorii de decizie în astfel de contexte, cercetătorii pot sublinia urgența alinierii instituțiilor academice la obiectivele de durabilitate și pot influența viitoarele reglementări care promovează această aliniere.

În plus, discuțiile și schimburile care au loc la conferințe precum **LIMEN 2024** creează o oportunitate de a asculta preocupările și prioritățile factorilor de decizie

politică, permițând cercetătorilor să își adapteze eforturile de promovare în consecință. Prin audierea temei, factorii de decizie politică pot fi mai bine informați cu privire la rolul învățământului superior în atingerea obiectivelor de durabilitate, ceea ce poate duce la elaborarea unor politici mai solide și mai informate. În cele din urmă, aceste interacțiuni consolidează eforturile de integrare a principiilor ESG în sistemele de învățământ la nivel global.

Universitatea Linnaeus, Suedia

Implicarea factorilor de decizie pentru a susține politicile și reglementările ESG

Pe măsură ce provocările globale se intensifică, integrarea **politicilor de mediu, sociale și de guvernanță (ESG)** a devenit esențială în configurarea unui viitor durabil. **Universitățile**, ca centre de cunoaștere și inovare, joacă un rol unic în reducerea decalajului dintre cercetare și elaborarea de politici concrete. Acest studiu de caz explorează inițiativele întreprinse de **LNU**, care, prin angajamentul strategic față de **factorii de decizie politică**, pledează pentru integrarea principiilor ESG în cadrele naționale și internaționale.

128

Cadrul de angajament la **LNU** se bazează pe principiile prezentate în **Declarația de responsabilitate socială a universităților (DSOU)**. Acest document, aprobat de un consorțiu de peste 160 de instituții, subliniază responsabilitatea colectivă a mediului academic în abordarea provocărilor societale prin **educație, cercetare și promovare a politicilor**. Un accent semnificativ este pus pe stabilirea de **parteneriate** care promovează practici durabile în toate sectoarele, făcând din universități motoare vitale ale schimbării în peisajul ESG global.

LNU a demonstrat abordări exemplare în depășirea acestor provocări prin diverse inițiative:

1. Centrul de cunoștințe privind dezvoltarea durabilă ecologică

Green Sustainable Development Knowledge Hub al LNU funcționează ca un grup de reflecție, oferind factorilor de decizie politică recomandări politice oportune și bine documentate privind guvernanta de mediu și tranziția ecologică. Prin crearea unei **platforme centralizate** pentru colaborare, această inițiativă conectează cercetătorii, studenții și partenerii externi, inclusiv organismele guvernamentale, pentru a aborda provocările urgente de mediu.

Acțiuni întreprinse:

- Înființarea unei unități centrale de coordonare pentru cercetarea relevantă pentru politici.

- Dezvoltarea unei baze de date cuprinzătoare care să pună în legătură factorii de decizie politică cu experți și studenți calificați în domeniile ESG.
- Organizarea periodică de ateliere și forumuri pentru promovarea dialogului privind prioritățile tranziției ecologice.

Impact:

- Acces sporit al factorilor de decizie politică la recomandări bazate pe dovezi.
- Consolidarea abordărilor interdisciplinare pentru abordarea provocărilor globale în materie de durabilitate.

129

2. Grupul consultativ pentru politici privind apa și clima

Grupul consultativ pentru politici privind apa și clima se concentrează pe elaborarea de politici bazate pe cercetare pentru gestionarea durabilă a apei și strategii de adaptare la schimbările climatice. LNU reunește experți în hidrologie, știința mediului și studii climatice pentru a ghida politicile naționale și regionale privind reziliența apei, atenuarea și adaptarea la schimbările climatice.

Acțiuni întreprinse:

- Formarea unui grup de lucru specializat care să abordeze problemele presante ale politicii privind apa și clima.
- Coordonarea cu guvernele naționale și organizațiile internaționale privind strategiile de reziliență la schimbările climatice.
- Crearea de publicații care abordează cele mai bune practici în materie de politici privind apa și adaptarea la schimbările climatice.
- Impact:
- Consolidarea cadrelor politice pentru conservarea apei și adaptarea la schimbările climatice.
- Colaborare sporită între cercetători, factorii de decizie politică și părțile interesate din industrie în abordarea problemelor legate de climă.

3. Economia circulară în politicile privind învățământul superior

Încorporarea principiilor economiei circulare în guvernanta învățământului superior este un domeniu-cheie de interes la LNU. Această inițiativă pledează pentru

politici care promovează reducerea, reutilizarea și reciclarea resurselor în cadrul universităților, promovând în același timp schimbări societale mai ample către circularitate.

Acțiuni întreprinse:

- Adoptarea principiilor economiei circulare în governanța și managementul universitar.
- Colaborarea cu factorii de decizie politică pentru a influența integrarea modelelor economiei circulare în politicile educaționale naționale.
- Punerea în aplicare a inițiativelor de durabilitate în campus pentru a modela circularitatea pentru studenți și comunitatea în general.

130

Impact:

- A poziționat LNU ca lider în domeniul sustenabilității în cadrul sectorului învățământului superior.
- A încurajat alte instituții să adopte practici de economie circulară în governanță și operațiuni.

4. Promovarea cadrului național privind clima

LNU a jucat un rol activ în modelarea politicilor climatice naționale ale Suediei prin implicarea în discuții care aliniază cercetarea academică cu obiectivele de durabilitate ale națiunii. Prin aceste eforturi, universitatea își propune să **influențeze strategiile climatice naționale**, asigurându-se că Suedia continuă să facă progrese în ceea ce privește angajamentele sale de mediu.

Acțiuni întreprinse:

- Participarea activă la discuțiile și consultările publice privind politicile climatice ale Suediei.
- Diseminarea rezultatelor cercetărilor academice pentru a informa planurile naționale de acțiune privind clima.
- Implicarea organismelor guvernamentale pentru alinierea politicilor climatice la cadrele globale de durabilitate.

Impact:

- Consolidarea cadrului climatic național al Suediei în conformitate cu obiectivele globale de durabilitate.
- Colaborare consolidată între mediul academic, guvern și industrie în ceea ce privește reziliența la schimbările climatice și strategiile de reducere a emisiilor de carbon.

131

Pentru a spori și mai mult **sensibilizarea** și integrarea **ESG** în diferite sectoare, LNU oferă mai multe recomandări menite să consolideze atât angajamentul academic, cât și cel practic față de **ESG**: LNU recomandă promovarea unor colaborări mai puternice între **industrie** și **mediul academic** pentru a integra principiile ESG în **guvernanța corporativă** și în practicile de afaceri. Aceste parteneriate ar trebui să se concentreze pe proiecte de cercetare în colaborare, stagii și programe academice sponsorizate de industrie pentru a permite studenților să dobândească experiență în lumea reală, iar întreprinderilor să adopte practici durabile bazate pe cercetarea academică de ultimă oră.

Universitatea din Almeria, Spania

Angajamentul față de factorii de decizie politică pentru a pleda în favoarea politicilor și reglementărilor ESG

Într-un context global caracterizat de deficitul tot mai mare **de apă** și de nevoia urgentă de a trece la **politici** mai **durabile**, Universitatea din Almería (UAL) își reafirmă angajamentul față de principiile ESG (de mediu, sociale și de guvernanță) prin inițiative care promovează **dialogul, transferul de cunoștințe și colaborarea** între actorii cheie. Una dintre cele mai notabile expresii ale acestui angajament este organizarea unui curs specializat **privind gestionarea integrată a apei**, o inițiativă care transcende sfera academică pentru a deveni un adevărat forum de dialog între universitate, industrie, entități publice și responsabili politici.

Acest curs a făcut parte din strategia instituțională a UAL de a se poziționa ca un actor activ în construcția de **soluții durabile** la provocări complexe, cum ar fi gestionarea apei în regiunile cu **stres hidric** în creștere. Pe parcursul cursului, programul a abordat aspecte fundamentale ale **ciclului apei**: de la purificare și tratare la reutilizare, utilizare eficientă, gestionarea nămolurilor și asigurarea calității și aprovizionării pentru consumul uman. Toate aceste elemente au o puternică componentă **de mediu** și de reglementare și sunt esențiale pentru **agenda ESG** la nivel național și internațional.

Una dintre cele mai distinctive caracteristici ale acestui curs a fost accentul pus pe **interacțiunea directă dintre cercetători și factorii de decizie politică**. Această abordare răspunde **nevoii tot mai mari ca politicile publice** să se bazeze pe dovezi științifice, în timp ce cercetarea academică răspunde nevoilor reale ale teritoriului și ale cetățenilor săi. În acest sens, participarea reprezentanților instituțiilor și ai sectorului privat a fost esențială. Personalități precum consilierul pentru apă, spații verzi și agricultură și al treilea viceprimar al Consiliului municipal din Almería, șeful departamentului de mediu industrial din cadrul Grupului Cosentino și șeful departamentului de gestionare a cunoștințelor și mediu din cadrul Aqualia, printre

altele, au contribuit cu perspectivele lor practice și politice asupra provocărilor cu care se confruntă orașele și companiile în domeniul apei.

La eveniment au participat, de asemenea, cadre universitare, tehnicieni din cadrul organismelor de standardizare și specialiști foarte respectați, care au trecut în revistă cele mai relevante modificări legislative în domeniul tratării și purificării apei. Au fost evidențiate atât provocările, cât și oportunitățile care decurg din aceste modificări de reglementare, subliniindu-se necesitatea adaptării de către toate părțile interesate. De asemenea, au fost discutate aspecte emergente precum **tratarea nămolurilor și regenerarea și reutilizarea apei**, un domeniu care devine din ce în ce mai important în contextul schimbărilor climatice și al presiunii asupra acviferelor.

133

Principala valoare adăugată a acestei inițiative constă în capacitatea sa de a crea un spațiu pentru un dialog eficient între diferite sectoare. Prin reunirea cadrelor universitare, a reprezentanților industriei (cum ar fi FCC Aqualia și Cosentino), a entităților publice, a factorilor de decizie politică și a organismelor de reglementare, Universitatea din Almería a reușit să faciliteze un **ecosistem de colaborare** menit să promoveze politici informate, viabile și acceptate social. În acest sens, cursul nu a servit doar ca o oportunitate de formare, ci și ca un mecanism de influențare a elaborării **de politici publice durabile**, în conformitate cu **principiile ESG**.

Astfel de inițiative poziționează UAL ca lider în domeniul durabilității și al gestionării resurselor, demonstrând modul în care universitățile pot juca un rol activ în dezvoltarea și punerea în aplicare a politicilor de mediu. Datorită unor astfel de acțiuni, este promovat un model de guvernanță bazat pe dovezi, consens și inovare, trei piloni fundamentali pentru abordarea provocărilor actuale și viitoare legate de apă.

Pe scurt, cursul privind gestionarea integrată a apei organizat de Universitatea din Almería este un exemplu tangibil al modului în care **colaborarea** dintre mediul academic, factorii de decizie politică și sectorul privat poate genera sinergii valoroase pentru a avansa implementarea eficientă a strategiilor ESG. Într-o lume care solicită

din ce în ce mai mult soluții durabile, UAL se poziționează ca un actor angajat, cu o viziune transformatoare și capacitatea de a influența politicile care vor modela cursul dezvoltării noastre sociale și de mediu.

Unviersitatea din Lodz, Polonia

Implicarea factorilor de decizie politică pentru a susține politicile și reglementările ESG

Pe măsură ce provocările globale se intensifică, integrarea **politicilor de mediu, sociale și de guvernanță (ESG)** a devenit esențială în configurarea unui viitor durabil. Universitățile, ca centre de cunoaștere și inovare, joacă un rol unic în reducerea decalajului dintre cercetare și elaborarea de politici concrete. Acest studiu de caz explorează inițiativele întreprinse de instituțiile de învățământ superior din Polonia, care, prin implicarea strategică în **procesul de elaborare a politicilor**, pledează pentru integrarea principiilor ESG în cadrele naționale și regionale.

Cadrul pentru angajament se bazează pe principiile prezentate în **Declarația de responsabilitate socială a universităților (DSOU)**. Acest document, aprobat de un consorțiu de peste 160 de instituții, subliniază responsabilitatea colectivă a mediului academic în abordarea provocărilor societale prin educație, cercetare și promovarea politicilor. Un accent semnificativ este pus pe stabilirea de **parteneriate** care promovează practicile durabile în toate sectoarele.

Implicarea factorilor de decizie în discuțiile legate de ESG necesită depășirea mai multor bariere:

1. Resursele financiare limitate restricționează adesea domeniul de aplicare al proiectelor și al inițiativelor de colaborare.
2. Este posibil ca factorii de decizie politică să nu aibă o înțelegere cuprinzătoare a principiilor ESG, ceea ce creează o nevoie de acțiuni educative specifice.
3. Politicile naționale și regionale inconsecvente complică alinierea recomandărilor academice cu agendele legislative.

4. Accesul la instrumente și platforme avansate pentru simularea politicilor și analiza impactului rămâne limitat în unele cadre universitare.

Universitățile poloneze au demonstrat abordări exemplare în depășirea acestor provocări, după cum ilustrează următoarele cazuri:

1. Universitatea din Łódź - Inițiativa Science Hub

Universitatea din Łódź a lansat **inițiativa Science Hub UŁ** pentru a reduce decalajul dintre **expertiza academică și elaborarea politicilor**. Prin crearea unei platforme centralizate pentru colaborare, inițiativa conectează cercetătorii, studenții și partenerii externi, inclusiv organismele guvernamentale, pentru a aborda provocările societale prezente.

135

Acțiuni întreprinse:

- Înființarea unei unități centrale de coordonare pentru cercetarea relevantă pentru politici.
- Dezvoltarea unei baze de date care să conecteze factorii de decizie politică cu experți și studenți calificați în domeniile ESG.
- Ateliere și forumuri periodice pentru promovarea dialogului privind prioritățile ESG.

Impact:

- Îmbunătățirea accesului factorilor de decizie politică la recomandări bazate pe dovezi.
- Consolidarea abordărilor interdisciplinare ale provocărilor politice.

2. Universitatea de Științe Economice din Cracovia - Programul UEK responsabil

Recunoscând importanța incluziunii în elaborarea politicilor ESG, Universitatea de Științe Economice din Cracovia a implementat proiectul Responsible UEK. Această inițiativă urmărește să insuflă valorile responsabilității sociale în rândul părților

interesate, promovând în același timp politici aliniate ESG la diferite niveluri de guvernare.

Acțiuni întreprinse:

- Formarea unui grup de lucru pentru coordonarea eforturilor de promovare a ESG.
- Organizarea de dezbateri publice și discuții privind politicile economice durabile.
- Publicarea de note de politică care abordează provocările guvernărilor locale.

136

Impact:

- Crearea unui cadru de dialog solid între mediul academic și factorii de decizie politică.
- Vizibilitate sporită a aspectelor ESG în cercurile politice regionale.

Prin implicarea constantă, universitățile au reușit:

- 1. influențat agendele politice:** Prin furnizarea de recomandări bazate pe cercetare, universitățile au contribuit la formularea de reglementări ESG care se aliniază la obiectivele globale de durabilitate.
- 2. Au creat capacități:** Programele educaționale destinate factorilor de decizie politică au sporit gradul de conștientizare a principiilor ESG și a implicațiilor acestora.
- 3. Promovarea colaborării:** Parteneriatele între mai multe părți interesate, facilitate de universități, au eliminat decalajele dintre mediul academic, guvern și industrie.

Recomandări care pot fi adresate și altor instituții de învățământ superior

- 1.** Să înființeze birouri de legătură dedicate în cadrul universităților pentru a eficientiza comunicarea cu factorii de decizie politică.

2. Să pledeze pentru creșterea finanțării guvernamentale și internaționale în vederea sprijinirii cercetării ESG și a proiectelor de advocacy.
3. Să dezvolte programe pilot în colaborare cu factorii de decizie politică pentru a testa și perfecționa inițiativele ESG înainte de o punere în aplicare mai amplă.

Angajamentul proactiv al universităților poloneze în promovarea ESG demonstrează potențialul de transformare al mediului academic în modelarea viitorului durabil. Prin încurajarea colaborării cu factorii de decizie politică și abordarea provocărilor sistemice, aceste instituții subliniază rolul vital al învățământului superior în **promovarea obiectivelor globale de durabilitate**.

ImpactSci, Portugalia

Studiu de caz: Proiectul SIGMA: Promovarea politicilor ESG în cadrul municipalităților locale

Proiectul SIGMA (Sustainability, Innovation, and Governance in Municipal Action) este o inițiativă condusă de un consorțiu de **universități**, inclusiv Universitatea din Coimbra, în parteneriat cu **municipalități** locale și agenții guvernamentale. Proiectul urmărește să integreze **principiile de mediu, sociale și de guvernanță (ESG)** în procesele decizionale municipale și să stabilească un cadru pentru guvernarea locală durabilă. Recunoscând rolul municipalităților în punerea în aplicare a obiectivelor naționale de durabilitate, proiectul SIGMA urmărește să doteze **factorii de decizie politică** cu instrumentele, cunoștințele și cadrele necesare pentru a stimula inovarea și dezvoltarea bazate pe ESG la nivel local.

Proiectul SIGMA este o inițiativă cuprinzătoare menită să promoveze colaborarea între **universități**, municipalități și organismele de elaborare a politicilor. Programul se concentrează pe furnizarea de cercetări bazate pe dovezi, formare ESG adaptată și recomandări concrete pentru a ajuta administrațiile locale să creeze și să pună în aplicare politici durabile.

Un element-cheie al proiectului este dezvoltarea de **cadre de politici ESG** localizate, care sunt create prin colaborarea dintre universități și municipalități. Aceste cadre abordează provocări precum **adaptarea la schimbările climatice, echitatea socială** și guvernarea transparentă, cu accent pe satisfacerea nevoilor specifice ale fiecărei regiuni. Sunt organizate ateliere de lucru pentru liderii municipali, factorii de decizie politică și personalul tehnic pentru a le îmbunătăți înțelegerea principiilor ESG. Aceste sesiuni acoperă subiecte precum **raportarea privind durabilitatea**, planificarea urbană pentru reziliența la schimbările climatice și strategiile de atragere a investițiilor ecologice.

De asemenea, universitățile pun la dispoziția municipalităților instrumente de **cercetare** și analiză pentru a le ajuta să monitorizeze și să evalueze impactul politicilor lor. Aceste instrumente includ **evaluări ale impactului asupra mediului**, indici de

echitate socială și audituri de guvernare. Programul sprijină, de asemenea, municipalitățile în implementarea **proiectelor pilot** care aliniază cu obiectivele ESG. Exemple de astfel de proiecte includ inițiative pentru **mobilitate urbană durabilă**, **adoptarea energiei regenerabile** și programe sociale orientate către comunitate. În plus, Proiectul SIGMA facilitează dialogul dintre administrațiile locale și factorii de decizie politică naționali pentru a se asigura că inițiativele municipale se aliniază la reglementările ESG mai ample. Proiectul creează, de asemenea, platforme pentru ca municipalitățile să își împărtășească succesele și provocările, promovând o abordare colaborativă a sustenabilității.

139

Mai multe municipalități implicate în proiectul SIGMA au adoptat politici ESG inovatoare, cum ar fi **orientări privind achizițiile ecologice**, strategii de planificare urbană neutră din punct de vedere al emisiilor de carbon și programe de echitate socială conduse de comunitate. Aceste municipalități au raportat îmbunătățirea practicilor de guvernare, inclusiv creșterea transparenței și a implicării părților interesate, ca rezultat direct al adoptării cadrelor ESG. În plus, municipalitățile participante la proiect au reușit să atragă finanțare pentru **proiecte conforme cu ESG** din surse naționale și internaționale, inclusiv subvenții pentru energie regenerabilă și dezvoltare urbană.

Colaborarea dintre universități și municipalități a facilitat, de asemenea, un schimb bidirecțional de cunoștințe. Universitățile au dobândit cunoștințe practice privind provocările guvernării locale, în timp ce municipalitățile au beneficiat de acces la **cercetări** și expertiză **academică** de ultimă oră.

Proiectul a evidențiat importanța adaptării **cadrelor ESG** pentru a se potrivi caracteristicilor unice ale fiecărei municipalități. Această abordare a asigurat o adoptare și un succes sporite. Colaborarea dintre universități și municipalități a fost, de asemenea, crucială pentru acoperirea lacunelor de cunoștințe și alinierea obiectivelor ESG la realitățile practice ale guvernării locale. În plus, utilizarea datelor și a **procesului decizional bazat pe dovezi** s-a dovedit a fi un instrument puternic de consolidare a elaborării politicilor și de creștere a credibilității inițiativelor municipale atunci când se pledează pentru finanțare sau sprijin de reglementare.

Proiectul SIGMA demonstrează rolul semnificativ pe care universitățile îl pot juca în modelarea politicilor publice și în promovarea principiilor ESG la nivelul administrației locale. Inițiativa oferă un model care poate fi reprodus pentru promovarea dezvoltării durabile prin elaborarea de politici bazate pe , combinând expertiza academică cu guvernanta municipală. Succesul proiectului SIGMA evidențiază potențialul **colaborărilor dintre universități și administrații publice** de a determina schimbări semnificative în atingerea obiectivelor de durabilitate.

140

Mai multe informații aici: <https://ccp.pt/2024/03/inovacao-e-desenvolvimento-local-esg-nos-municipios-o-projecto-sigma/>

Capitolul 5: Monitorizarea și raportarea performanței ESG

5.1 Determinarea parametrilor de măsurare a progreselor înregistrate în atingerea scopurilor și obiectivelor ESG

141

Determinarea parametrilor pentru măsurarea progreselor înregistrate în atingerea obiectivelor ESG implică o abordare sistematică pentru identificarea, implementarea și urmărirea indicatorilor-cheie de performanță (KPI). Iată un proces pas cu pas: ~

1. Identificarea problemelor ESG importante

2. Înțelegerea priorităților părților interesate: Relaționați cu părțile interesate pentru a înțelege provocările lor ESG.

Politici ESG: Analizați politicile europene și naționale ESG specifice instituțiilor de învățământ superior.

2. Stabilirea unor scopuri și obiective clare

Definiți scopurile și obiectivele: Stabiliți scopuri și obiective specifice, măsurabile, realizabile, relevante și limitate în timp (SMART) pentru fiecare dimensiune ESG.

Alinierea cu strategia: Asigurați-vă că obiectivele ESG sunt alinate la strategia generală ESG.

3. Selectarea parametrilor adecvați

Metrici de mediu, Metrici sociale, Metrici de guvernanță

Urmând acești pași, instituțiile de învățământ superior își pot măsura și demonstra în mod eficient progresele înregistrate în atingerea scopurilor și

obiectivelor ESG, asigurându-se că acestea răspund așteptărilor părților interesate și contribuie la dezvoltarea durabilă.

5.2 Integrarea scopurilor și obiectivelor ESG în politicile și practicile instituționale

143

Dimensiunea ESG	Obiectiv ESG	Obiectivul ESG	Politici și practici
Mediul înconjurător	ODD 4 - Educație de calitate	1. Lipsa conștientizării și a educației ecologice	Cursuri, ateliere și campanii de sensibilizare: Pe teme precum durabilitatea, economia circulară și gestionarea deșeurilor, destinate comunității universitare. Proiecte precum Grön Stadsby (Orașe verzi): Include crearea de spații verzi și grădini durabile pentru promovarea biodiversității și îmbunătățirea calității aerului. Împăduriri și inițiative privind energia verde: Acțiuni specifice precum plantarea de copaci și utilizarea surselor de energie regenerabilă.
Mediul înconjurător	ODD 17 - Parteneriate pentru realizarea obiectivelor	2. Lipsa de sprijin instituțional și sistemic	Sprajin financiar pentru studenți în cadrul concursurilor: Instituția definește inițiative de sprijin financiar, deși acestea sunt limitate la evenimente specifice. Plan de egalitate de șanse: Include sprijin pentru minorități și programe de incluziune socială. Accesul la serviciile de bază: Cum ar fi introducerea de alimente în cantină pentru a ușura viața studenților. Politici de transparență și responsabilitate: Prin intermediul portalului și al auditurilor externe. Participarea studenților: Parlamentul studenților are un rol în consiliul de administrație, deși acesta ar putea fi extins.
Mediul înconjurător	ODD 12 - Producție și consum responsabile	3. Ineficiențe în digitalizarea și operaționalizarea ODD-urilor	Digitalizarea proceselor administrative: Deși există o intenție de a reduce utilizarea hârtiei, punerea în aplicare nu a obținut rezultatele dorite. Chestionare online obligatorii: Pentru a evalua profesorii și cursurile înainte de

			examene, care promovează feedback-ul, dar are probleme de eficiență. Punerea în aplicare a planurilor operaționale privind durabilitatea: Legate de Obiectivele de dezvoltare durabilă (ODD), dar fără o coordonare adecvată.
Mediul înconjurător	ODD 11 - Orașe și comunități durabile	4. Infrastructura și utilizarea resurselor energetice	<p>Utilizarea energiei regenerabile, cum ar fi panourile solare și sistemele de economisire a energiei.</p> <p>Mobilitate durabilă: Piste pentru biciclete și puncte de încărcare pentru vehiculele electrice.</p> <p>Adaptarea spațiilor existente: Îmbunătățirea infrastructurii pentru a le face funcționale și plăcute, cum ar fi curțile verzi.</p> <p>Competiție internă pentru economisirea energiei: Inițiativă de conducere pentru reducerea costurilor cu energia electrică cu colaborarea întregii comunități.</p>
Guvernanță	ODD 17 - Parteneriate pentru îndeplinirea obiectivelor	5. Lipsa de conectare și coordonare în punerea în aplicare a ODD-urilor și a ESG	<p>Planuri operaționale: Definite de universitate și facultăți, acestea orientează punerea în aplicare a ODD-urilor, dar există o lipsă de coordonare.</p> <p>Politica de sustenabilitate: Abordare generală pentru punerea în aplicare a ODD-urilor, dar nu este încă pe deplin integrată la toate nivelurile</p>
Guvernanță	ODD 16 - Pace, justiție și instituții puternice	6. Limitări în materie de guvernanță și participare	<p>Principiile de guvernanță: Promovarea respectului, participării, transparenței și responsabilității în deciziile universitare.</p> <p>Parlamentul studenților: Crește participarea studenților la procesul decizional</p>
Guvernanță	ODD 8 - Muncă decentă și creștere economică	7. Restricții bugetare și luarea deciziilor pe termen scurt	<p>Inițiative de economisire a costurilor: Conducerea universității implică pe toată lumea pentru a genera idei de reducere a costurilor ca răspuns la creșterea costurilor.</p> <p>Sprrijin financiar: Sunt oferite inițiative pentru a sprijini</p>

			studentii în competiții și activități, în ciuda restricțiilor bugetare
Guvernanță	ODD 4 - Educație de calitate	8. Deficiențe în formare și comunicare internă	Îmbunătățirea comunicării între profesori: Promovează cooperarea și consolidează competențele cadrelor didactice. Politica de răspuns la e-mailuri: Este stabilit un termen de 48 de ore pentru a răspunde la e-mailuri, deși acesta nu este întotdeauna aplicat în mod consecvent
Social	ODD 8 - Muncă decentă și creștere economică	9. Comunicare și condiții de muncă nefavorabile	Canalele de comunicare sunt îmbunătățite, cum ar fi e-mailurile și cutiile de sugestii, pentru a informa studenții cu privire la practicile facultății
Social	ODD 5 - Egalitatea de gen	10. Inegalitatea de gen și diversitatea	Spațiile sunt optimizate pentru a le face mai funcționale și mai plăcute, proiecte precum EUniWell fiind implementate pentru a îmbunătăți bunăstarea în spațiile universitare.
Social	ODD 11 - Orașe și comunități durabile	11. Lipsa spațiilor adecvate	Universitatea promovează egalitatea de gen și incluziunea prin politici și programe de sensibilizare, împreună cu burse pentru grupurile subreprezentate.

Social	ODD 4 - Educație de calitate	12. Acces echitabil la educație și resurse	Sunt oferite burse și programe de sănătate mintală, iar taxele de școlarizare sunt reduse pentru studenții din zonele rurale, îmbunătățind accesul la educație.
---------------	------------------------------	--	---

Monitorizarea și raportarea performanței ESG

ODD 4 - Educație de calitate	Mediu	E1. Conștientizarea și educația ecologică
------------------------------	-------	---

Indicatorul 1: Implicarea elevilor în programe de educație ecologică

Definiție: Acest KPI măsoară nivelul de participare a studenților la inițiativele de educație ecologică, cum ar fi cursurile, atelierele, seminariile și activitățile extracurriculare privind durabilitatea.

Măsurare:

Numărul de studenți înscriși: Numărul total de studenți înscriși la instituția de învățământ superior sau un subset (de exemplu, studenți înscriși în programe de durabilitate).

Numărul de programe sau activități oferite: Numărul total de cursuri de mediu, ateliere sau inițiative de durabilitate oferite de IIS.

Tipuri de participare a studenților:

- Înscrierea la cursuri legate de durabilitate (de exemplu, cursuri opționale axate pe durabilitate, știința mediului).
- Participarea la ateliere și evenimente (de exemplu, seminarii de sensibilizare privind mediul, programe de voluntariat).

- Implicarea în activități de mediu extracurriculare (de exemplu, cluburi studentești de mediu, provocări privind durabilitatea).

Metrici de participare incluse:

- **Date cantitative:** Numărul total de studenți participanți sau înscriși în fiecare categorie (cursuri, evenimente, cluburi).
- **Date calitative:** Feedback-ul studenților sau sondaje de evaluare a calității implicării și a impactului programului.

147

Cerința de compilare:

1. Calculați KPI prin împărțirea **numărului total de studenți** implicați în **programe de mediu** la numărul total de **studenți înscriși** sau **de programe de mediu**.
2. Urmăriți și raportați separat **participarea** la fiecare tip de implicare (cursuri, ateliere, programe extracurriculare) pentru a identifica domeniile de îmbunătățire.
3. **Raportați** atât ratele generale de participare a studenților, cât și date mai granulare (de exemplu, pe departament, facultate sau tip de program) pentru a analiza tendințele.

Orientări: Implicarea studenților în programele de educație ecologică reflectă capacitatea instituției de învățământ superior de a sensibiliza și educa cu privire la durabilitate. Urmărirea implicării prin programe și activități specifice permite instituțiilor de învățământ superior să identifice domeniile care necesită mai multă promovare sau sprijin. Normalizarea implicării studenților (de exemplu, per student înscriș sau per program) permite compararea între ani sau instituții, contribuind la evidențierea îmbunătățirilor sau a domeniilor care pot necesita resurse suplimentare.

Indicatorul 2: Participarea cadrelor didactice la formarea și cercetarea în domeniul dezvoltării durabile

Definiție: Acest KPI măsoară gradul în care membrii facultății participă la activități de dezvoltare profesională legate de durabilitate și contribuie la cercetarea axată pe durabilitate.

Măsurare:

Numărul de membri ai facultății: Numărul total al cadrelor didactice sau al cadrelor didactice din cadrul anumitor departamente sau discipline.

Numărul de oportunități de dezvoltare profesională: Numărul total de programe de formare sau ateliere legate de durabilitate oferite membrilor corpului profesoral.

148

Tipuri de participare a cadrelor didactice:

- **Participarea cadrelor didactice la cursuri de formare în domeniul dezvoltării durabile: Participarea** la ateliere, seminarii și cursuri online legate de durabilitate.
- **Contribuția facultății la cercetarea privind durabilitatea:** Numărul de proiecte de cercetare, publicații și colaborări axate pe durabilitate.

Metrici de cercetare și formare incluse:

- **Date cantitative:** Numărul de cadre didactice care au participat la ateliere privind durabilitatea sau care au contribuit la proiecte de cercetare/publicații privind durabilitatea.
- **Date calitative:** Răspunsuri la sondaje privind sensibilizarea cadrelor didactice față de subiectele de mediu și integrarea acestora în predare.

Cerințe de compilare:

1. Calculați KPI prin împărțirea numărului **total** de membri ai facultății **implicați în** formarea și cercetarea în domeniul **dezvoltării durabile** la **numărul total de membri ai facultății**.
2. Urmăriți rezultatele cercetării separat de **participarea la formare** pentru a oferi o imagine clară a implicării cadrelor didactice atât în predare, cât și în cercetare în domeniul dezvoltării durabile.
3. **Raportați** anual atât participarea la formare, cât și rezultatele cercetării pentru a evalua tendințele în timp.

Orientări: Urmărirea participării cadrelor didactice ajută la identificarea lacunelor în educația privind durabilitatea și în eforturile de cercetare, permițându-le să răspundă nevoilor de formare și să intensifice cercetarea interdisciplinară privind durabilitatea. Participarea la cursuri de formare în domeniul dezvoltării durabile poate fi un precursor al unei integrări sporite a dezvoltării durabile în programele de studii, în timp ce rezultatele cercetărilor facultății reflectă angajamentul instituțional de a avansa în domeniul cunoașterii dezvoltării durabile.

Indicatorul 3: Conștientizarea politicilor și practicilor de mediu de către studenți și personal

Definiție: Acest KPI măsoară nivelul de conștientizare a politicilor de mediu, a practicilor și a inițiativelor de dezvoltare durabilă ale instituției în rândul studenților și al personalului.

Măsurare:

Numărul de studenți și de membri ai personalului: Numărul total de studenți și membri ai personalului conștienți de practicile și politicile de mediu.

Numărul de puncte de contact de comunicare: Numărul de platforme sau canale utilizate pentru a comunica politicile de mediu (de exemplu, e-mailuri, evenimente în campus, postări pe site).

Tipul de conștientizare:

- **Cunoașterea politicilor de durabilitate:** Cunoașterea principalelor politici de mediu, cum ar fi reducerea consumului de energie, gestionarea deșeurilor și opțiunile de transport durabil.
- **Cunoașterea inițiativelor de dezvoltare durabilă:** Cunoașterea programelor și campaniilor de dezvoltare durabilă în curs de desfășurare în cadrul instituției (de exemplu, inițiative de reciclare, eforturi de construcție ecologică).
- **Participarea la comunicările privind durabilitatea:** Participarea la buletine informative, e-mailuri și campanii digitale privind durabilitatea.

150

Metrici pentru sensibilizare și implicare:

Date cantitative: Rezultatele sondajului privind numărul de studenți și de angajați care sunt conștienți de politicile de durabilitate și numărul celor care au interacționat cu comunicările legate de durabilitate.

Date calitative: Feedback deschis cu privire la eficiența cu care politicile și inițiativele de durabilitate sunt comunicate comunității.

Cerințe de compilare:

1. Calculați KPI-ul prin împărțirea **numărului total de studenți și membri ai personalului care demonstrează conștientizarea** politicilor și practicilor de mediu la **numărul total de studenți și membri ai personalului**.
2. Măsurați gradul de conștientizare prin **sondaje periodice și mecanisme de feedback**, asigurând reprezentarea atât a studenților, cât și a personalului.
3. Separați **măsurătorile privind eficiența comunicării** pentru a înțelege care platforme (e-mailuri, evenimente în campus etc.) sunt cele mai eficiente în creșterea gradului de conștientizare.

Orientări: Comunicarea regulată și transparența sunt esențiale pentru sensibilizarea comunității instituțiilor de învățământ superior cu privire la practicile de sustenabilitate. Prin urmărirea angajamentului față de comunicările privind

durabilitatea, instituția își poate ajusta strategia de sensibilizare pentru a-și îmbunătăți eficacitatea.

ODD 11 - Orașe și comunități durabile	Mediul înconjurător	E4. Infrastructura și utilizarea resurselor energetice
---------------------------------------	---------------------	--

Indicatorul 1: Amprenta de CO₂ per angajat și student

151

Definiție: Emisiile anuale totale de dioxid de carbon generate de operațiunile instituției, în special de transport și călătorii, bunuri, energie, servicii și hrană și cazare, împărțite la numărul total de angajați permanenți și studenți înscriși. Emisiile provenite din proprietăți și construcții pot fi excluse sau raportate separat.

Măsurarea:

Categoriile de emisii: Emisiile anuale de CO₂ sunt calculate prin însumarea datelor verificate privind transportul, călătoriile, achiziția de bunuri, consumul de energie, serviciile, alimentația și cazarea.

Populația de referință: Numărul total de angajați permanenți și de studenți înscriși pentru anul de raportare.

Excluderi: Emisiile provenite din proprietăți și construcții pot fi raportate separat sau excluse, în funcție de disponibilitatea datelor.

La compilarea KPI, instituțiile de învățământ superior trebuie:

- Să colecteze și să clasifice datele privind emisiile de CO₂ în domenii operaționale definite.
- Utilizează factori de emisie și metodologii standardizate pentru calcularea emisiilor totale de CO₂.
- să împartă emisiile anuale totale la numărul de angajați permanenți și de studenți pentru a determina amprenta per capita.

Orientări: Acest indicator oferă o perspectivă asupra eficienței ecologice a instituției și sprijină evaluarea comparativă față de instituțiile de învățământ superior

similare. Monitorizarea periodică poate furniza informații privind intervențiile specifice pentru reducerea emisiilor și alinierea la obiectivele de neutralitate carbonică.

Indicatorul 2: Consumul de energie per angajat și student

Definiție: Consumul anual total de energie al instituției de învățământ superior, măsurat în MWh, împărțit la numărul total de angajați permanenți și de studenți înscriși.

Măsurare:

Consumul total de energie: Agregat al tuturor surselor de energie electrică, încălzire, răcire și alte surse de energie consumate pe parcursul anului.

Populație de referință: Numărul de angajați permanenți și de studenți înscriși în aceeași perioadă de raportare.

Unități de energie: Toate sursele de energie trebuie convertite în megawatt-oră (MWh) pentru a asigura coerența.

Atunci când compilează KPI, IES trebuie:

- Să colecteze date complete privind consumul de energie în toate campusurile și facilitățile.
- să normalizeze datele privind consumul pe cap de locuitor utilizând efectivele oficiale.
- să documenteze tendințele în timp pentru a sprijini îmbunătățirea eficienței energetice.

Orientări: Acest indicator permite instituțiilor să monitorizeze eficiența energetică, să evalueze progresele înregistrate în cadrul inițiativelor de economisire a energiei și să identifice oportunități pentru strategii de tranziție la energie durabilă.

Indicatorul 4: Suprafața pe angajat și student

Definiție: Suprafața construită totală a instituției, măsurată în metri pătrați (m²), împărțită la numărul de angajați permanenți și de studenți înscriși anual.

Măsurare:

Suprafața totală: Suma tuturor spațiilor funcționale ale clădirii utilizate de instituție, inclusiv clădirile academice, administrative și rezidențiale.

Populație de referință: Numărul anual de angajați permanenți și de studenți înscriși.

Tipologia spațiului (opțional): Suprafața poate fi defalcată în funcție de tipul de utilizare (de exemplu, învățământ, cercetare, locuințe).

Atunci când completează KPI, IIS trebuie:

- Să mențină o evidență exactă a suprafețelor totale ale clădirilor, verificată prin intermediul bazelor de date privind gestionarea instalațiilor sau a infrastructurii.
- Să calculeze raportul suprafață/persoană pentru a evalua eficiența utilizării spațiului.
- să utilizeze rezultatele pentru a evalua durabilitatea infrastructurii și pentru a informa planificarea viitoare a campusului.

Orientări: Utilizarea eficientă a spațiului sprijină economiile de energie, gestionarea rentabilă a instalațiilor și dezvoltarea durabilă a campusurilor. Acest indicator ajută instituțiile să alinieze infrastructura la obiectivele de durabilitate și operaționale.

ODD 12 - Producție și consum responsabile	Mediul înconjurător	E3. Digitalizarea și operaționalizarea ODD-urilor
---	---------------------	---

Indicatorul 1: Procentul de procese digitalizate de raportare și monitorizare a sustenabilității

Definiție: Proporția proceselor de raportare, monitorizare și urmărire a performanței unei instituții de învățământ superior care au fost digitalizate pentru a spori eficiența, transparența și accesibilitatea în luarea deciziilor legate de ESG.

Măsurare:

Domeniul de aplicare al digitalizării: Dacă colectarea, raportarea și analiza datelor legate de durabilitate sunt automatizate sau efectuate manual.

Integrarea cu sistemele instituționale: Dacă platformele digitale de sustenabilitate sunt conectate la bazele de date existente ale instituțiilor de învățământ superior, la sistemele administrative sau la cadrele naționale de sustenabilitate.

Transparența și accesibilitatea: Măsura în care rapoartele digitalizate sunt disponibile publicului, ușor accesibile și actualizate periodic.

Atunci când compilează KPI, instituțiile de învățământ superior trebuie:

- Să identifice și să calculeze procentul proceselor de raportare privind durabilitatea care sunt complet digitalizate.
- Evaluează nivelul de automatizare în monitorizarea performanței ESG și a inițiativelor legate de SDG.
- Să documenteze îmbunătățirile în materie de accesibilitate, eficiență și implicare a părților interesate care rezultă din digitalizare.

Orientări: Digitalizarea raportării privind durabilitatea raționalizează urmărirea performanței ESG, sporește responsabilitatea instituțională și permite luarea deciziilor în timp real. Instituțiile de învățământ superior care integrează instrumente digitale pentru monitorizarea ODD sporesc transparența, îmbunătățesc implicarea părților interesate și se aliniază la cele mai bune practici globale în materie de durabilitate.

Indicatorul 2: Numărul de instrumente digitale implementate pentru gestionarea durabilă a resurselor

Definiție: Numărul de platforme, aplicații sau tehnologii digitale adoptate de instituțiile de învățământ superior pentru a optimiza utilizarea resurselor, a reduce deșeurile și a îmbunătăți sustenabilitatea mediului în conformitate cu obiectivele ODD 12.

Măsurare:

Tipuri de instrumente digitale: Dacă acestea includ rețele inteligente de energie, sisteme de gestionare a deșeurilor bazate pe inteligență artificială, urmărirea digitală a apei, calculatoare ale amprentei de carbon sau tablouri de bord în timp real privind durabilitatea.

Impactul funcțional: Dacă instrumentele digitale îmbunătățesc eficiența în ceea ce privește consumul de energie, reducerea deșeurilor sau achizițiile durabile.

Procesul decizional bazat pe date: Dacă soluțiile digitale oferă informații utile pentru planificarea dezvoltării durabile și ajustarea politicilor.

Atunci când completează KPI, IES trebuie:

- să identifice și să raporteze numărul de instrumente digitale adoptate pentru producția și consumul responsabile.
- Evaluează eficacitatea acestor instrumente în reducerea impactului asupra mediului.
- să urmărească progresul în timp pentru a evalua îmbunătățirile în materie de durabilitate operațională.

Orientări: Adoptarea de instrumente digitale pentru gestionarea resurselor consolidează strategiile de durabilitate instituțională, îmbunătățește eficiența și încurajează inovarea în materie de responsabilitate față de mediu. Instituțiile de învățământ superior care utilizează tehnologia pentru operațiuni durabile contribuie la tranziția mai amplă către campusuri inteligente, ecologice și modele de consum responsabile.

Indicatorul 3: Procentul de procese de achiziții publice care utilizează criterii digitale de durabilitate

Definiție: Proporția proceselor de achiziții ale instituțiilor de învățământ superior care integrează instrumente digitale și criterii de durabilitate pentru a promova achizițiile responsabile, a reduce impactul asupra mediului și a sprijini principiile economiei circulare.

156

Măsurare:

Integrarea criteriilor de durabilitate: Dacă deciziile de achiziție acordă prioritate produselor și serviciilor eficiente din punct de vedere energetic, cu emisii reduse de dioxid de carbon sau provenite din surse etice.

Utilizarea platformelor digitale: Dacă achizițiile sunt efectuate prin intermediul unor platforme digitale transparente care urmăresc conformitatea ESG.

Angajamentul furnizorilor: Dacă instrumentele digitale facilitează colaborarea cu furnizorii sustenabili și monitorizează performanța ESG în întregul lanț de aprovizionare.

Atunci când completează KPI, HEI trebuie:

- Să determine procentul de activități de achiziții care aplică criterii de durabilitate prin intermediul platformelor digitale.
- să evalueze eficacitatea achizițiilor digitale în ceea ce privește promovarea consumului durabil și reducerea risipei.
- monitorizează tendințele în ceea ce privește aprovizionarea responsabilă și conformitatea ESG a furnizorilor.

Orientări: Digitalizarea proceselor de achiziții cu criterii de durabilitate asigură un consum responsabil, sporește transparența și sprijină obiectivele ESG instituționale. Instituțiile de învățământ superior care implementează instrumente digitale în domeniul achizițiilor contribuie la reducerea amprentei lor de mediu, la încurajarea lanțurilor de aprovizionare etice și la promovarea sustenabilității pe termen lung.

ODD 17 - Parteneriate pentru obiective	De mediu	E2. Sprijin instituțional și sistemic
--	----------	---------------------------------------

Indicatorul 1: Numărul de inițiative multisectoriale naționale și internaționale orientate spre protecția mediului (inclusiv proiecte)

157

Definiție: Numărul de parteneriate, proiecte sau inițiative de colaborare între instituțiile de învățământ superior și părțile interesate externe (cum ar fi guverne, întreprinderi, ONG-uri și organizații internaționale) care se axează pe protecția mediului și pe obiective legate de durabilitate.

Măsurare:

Tipuri de inițiative incluse: Dacă acestea au un domeniu de aplicare național, internațional sau regional.

Sectoare implicate: Dacă inițiativa include parteneriate cu mediul academic, industria, instituțiile publice și organizațiile societății civile.

Temele de mediu abordate: Teme precum conservarea biodiversității, reducerea emisiilor de carbon, economia circulară, reducerea poluării, gestionarea apei și a deșeurilor, reziliența la schimbările climatice și tranziția energetică durabilă.

La compilarea KPI, instituțiile de învățământ superior trebuie:

- Să numere numărul total de inițiative la care participă în calitate de instituție principală sau de sprijin.
- să facă distincția între inițiativele naționale și internaționale pentru a oferi o imagine de ansamblu clară a angajamentului global.
- să ia în considerare numai inițiativele active sau finalizate oficial în perioada de raportare.

Orientări: Inițiativele multisectoriale contribuie la schimbarea sistemică a mediului prin integrarea cunoștințelor, cercetării și inovării. Instituțiile de învățământ

superior joacă un rol-cheie în încurajarea colaborării intersectoriale, în promovarea politicilor cu impact și în conducerea proiectelor axate pe durabilitate care se aliniază agendei naționale și globale în materie de durabilitate.

Indicatorul 2: Numărul de clasamente axate pe schimbarea instituțională în vederea dezvoltării durabile (precum Higher Education Impact) etc.

158

Definiție: Numărul de clasamente recunoscute axate pe durabilitate în care instituția de învățământ superior este listată, clasată sau evaluată pentru angajamentul său față de schimbarea instituțională în vederea dezvoltării durabile.

Măsurare:

Tipuri de clasamente incluse: Clasamentele care pot fi incluse pot acoperi: Times Higher Education (THE) Impact Rankings, UI GreenMetric, STARS (AASHE), QS Sustainability Rankings sau alte cadre recunoscute de evaluare a durabilității.

Criteriile acoperite în clasament: Fie că evaluează gestionarea mediului, guvernanta pentru durabilitate, impactul cercetării, angajamentul social sau realizările specifice ODD.

Nivelul de recunoaștere: Dacă instituția de învățământ superior este clasificată la nivel național, regional sau mondial.

La compilarea KPI, instituțiile de învățământ superior trebuie:

- să raporteze cu privire la numărul de clasamente axate pe durabilitate la care participă sau pentru care primesc recunoaștere.
- să includă numai clasamentele care evaluează performanța instituțională dincolo de excelența academică și de cercetare, cu un accent puternic pe dezvoltarea durabilă
- să identifice tendințele în ceea ce privește performanța în clasament de-a lungul timpului pentru a evalua îmbunătățirile în eforturile de dezvoltare durabilă.

Orientări: Participarea la clasamentele orientate spre durabilitate permite instituțiilor de învățământ superior să evalueze progresele înregistrate în transformarea durabilității instituționale, să demonstreze transparență și să își consolideze reputația de lider în dezvoltarea durabilă. De asemenea, oferă informații valoroase pentru elaborarea de politici, alocarea de fonduri și planificarea strategică a inițiativelor de durabilitate.

Indicatorul 3: % din fondurile cheltuite pentru inițiative informale multisectoriale care sprijină dezvoltarea durabilă

Definiție: Procentul din bugetul total al unei instituții de învățământ superior alocat inițiativelor informale și multisectoriale în materie de durabilitate care nu fac parte din granturile de cercetare formalizate sau din programele instituționale de durabilitate, dar care contribuie la realizarea obiectivelor de dezvoltare durabilă.

Măsurare:

Tipuri de inițiative incluse: Dacă acestea implică proiecte conduse de studenți, activități de sensibilizare a comunității, colaborări interdisciplinare sau parteneriate informale cu întreprinderi, ONG-uri sau organisme guvernamentale.

Surse de finanțare: Dacă fondurile provin din finanțarea de bază a instituției de învățământ superior, granturi externe, contribuții filantropice sau parteneriate industriale.

Domeniile de interes ale sustenabilității: Cum ar fi acțiunile climatice, echitatea socială, economia circulară, eficiența energetică, mobilitatea durabilă sau protecția biodiversității.

Atunci când compilează KPI, IES trebuie:

- Să identifice resursele financiare totale alocate inițiativelor informale în materie de durabilitate.
- Să calculeze procentul din cheltuielile instituționale totale care sprijină astfel de inițiative.

- să facă o diferențiere între finanțarea internă inițiată de instituțiile de învățământ superior și mecanismele de cofinanțare externă pentru a evidenția dinamica colaborării.

Orientări: Inițiativele informale joacă un rol crucial în promovarea inovării, a mișcărilor la nivel local și a soluțiilor experimentale în materie de durabilitate. Instituțiile de învățământ superior care investesc în acțiuni de sustenabilitate multisectoriale, de jos în sus, contribuie la parteneriate locale și globale, la consolidarea capacităților și la schimbări culturale pe termen lung în direcția sustenabilității.

ODD 4 - Educație de calitate	Guvernanță	G8. Formare și comunicare internă
------------------------------	------------	-----------------------------------

Indicatorul 1: Sistem educațional de calitate în universitate

Definiție: Prezența, structura și recunoașterea externă a unui sistem de asigurare a calității educației la nivelul întregii universități. Aceasta include gradul în care procesele de educație de calitate sunt formalizate, sistematice și aliniate la standarde sau certificări externe recunoscute.

Măsurare:

Prezența sistemului: Dacă există un sistem de asigurare a calității pentru educație și dacă acesta este instituționalizat în mod formal.

Implementarea sistematică: Măsura în care procesele de calitate (de exemplu, evaluarea curriculumului, revizuirea cadrelor didactice, monitorizarea rezultatelor învățării) sunt aplicate în mod regulat în toate programele.

Validare externă: Adoptarea standardelor naționale sau internaționale recunoscute (de exemplu, ISO 21001, ESG de către ENQA, organismele naționale de acreditare).

Atunci când compilează KPI, instituțiile de învățământ superior trebuie:

- Documenteze cadrul instituțional pentru educația de calitate, inclusiv birourile și procedurile responsabile.
- Să raporteze cu privire la participarea la audituri, acreditări sau certificări.
- să evalueze nivelul de maturitate al sistemului (de exemplu, ad hoc, parțial instituționalizat, complet integrat).

Orientări: Un sistem de asigurare a calității sistematic, validat extern, consolidează responsabilitatea instituțională, sprijină îmbunătățirea continuă și asigură alinierea la standardele educaționale internaționale. De asemenea, este esențial pentru încrederea părților interesate și pentru reputația academică pe termen lung.

161

Indicatorul 2: Rata de succes a programului pentru studenți

Definiție: Procentul mediu de studenți care finalizează cu succes programul academic la care s-au înscris inițial, măsurat prin finalizarea examenelor.

Măsurare:

Calculul succesului: Numărul de studenți care își finalizează examenele în programul inițial/numărul de studenți înscriși inițial în programul respectiv × 100.

Interval de timp: Perioada standard de studiu plus orice perioadă de prelungire acceptată oficial (de exemplu, durata normativă + 1 an).

Dezagregarea (opțional): Ratele de succes pot fi dezagregate în funcție de domeniul de studiu, de nivelul de studii sau de caracteristicile demografice ale studenților.

Atunci când compilează KPI, IIS trebuie:

- Să urmărească datele privind înscrierea și finalizarea examenelor în mod sistematic pe cohortă și program.
- Să raporteze procentul de studenți care își finalizează studiile în același program în care au început.

- să analizeze tendințele pentru a identifica domeniile de intervenție și de sprijin pentru studenți.

Orientare: Ratele de succes ale programelor reflectă eficiența instituției în ceea ce privește îndrumarea studenților către finalizarea studiilor. Ratele ridicate indică programe de studii bine concepute, sisteme de sprijin eficiente și o guvernare academică puternică.

162

Indicatorul 3: Rata de ocupare a programului - absolvenți angajați în domeniul de studiu după cinci ani

Definiție: Procentul de absolvenți care sunt angajați în același domeniu sau într-un domeniu înrudit cu programul lor academic la cinci ani după absolvire.

Măsurare:

Alinierea ocupării forței de muncă: Numărul de absolvenți angajați în domeniul lor de studiu la cinci ani după absolvire / numărul total de absolvenți ai programului respectiv × 100.

Surse de date: Anchete privind absolvenții, baze de date naționale privind ocuparea forței de muncă, studii de urmărire sau date privind asigurările sociale/taxele.

Relevanța domeniului: "Angajat în domeniul de studiu" se referă la rolurile profesionale directe sau strâns legate de acesta.

Atunci când compilează KPI, instituțiile de învățământ superior trebuie:

- Să efectueze studii periodice de urmărire a absolvenților pentru a colecta date privind ocuparea forței de muncă.
- să definească și să aplice criterii coerente pentru a determina relevanța domeniului de studii.

- Să utilizeze rezultatele pentru a evalua alinierea programului la piață și să actualizeze programele de studii, dacă este necesar.

Orientări: Urmărirea rezultatelor pe termen lung ale angajării absolvenților ajută la evaluarea relevanței și a impactului programelor academice. De asemenea, sprijină alinierea la piața muncii, elaborarea strategică a programelor de studii și serviciile de carieră eficiente.

ODD 8 - Muncă decentă și creștere economică	Guvernare	G7. Planificarea financiară strategică și procesul decizional care echilibrează constrângerile bugetare cu obiectivele pe termen lung
---	-----------	---

Indicatorul 1: Procentul din bugetul instituțional alocat inițiativelor de durabilitate pe termen lung

Definiție: Procentul din bugetul total al unei instituții de învățământ superior alocat inițiativelor strategice de sustenabilitate, asigurând alinierea planificării financiare cu obiectivele economice, sociale și de mediu pe termen lung.

Măsurare:

Categoriile de alocări: Dacă fondurile sunt direcționate către infrastructura ecologică, cercetarea durabilă, investițiile etice sau dezvoltarea forței de muncă.

Cadre bugetare: Dacă planurile financiare multianuale includ obiective de sustenabilitate și strategii de gestionare a riscurilor.

Reziliența financiară: Dacă planificarea bugetară include mecanisme de stabilitate economică, susținând în același timp angajamentele de sustenabilitate.

Atunci când compilează KPI, instituțiile de învățământ superior trebuie:

- Să identifice și să raporteze procentul din bugetul instituțional total alocat investițiilor axate pe durabilitate.

- Evaluează mecanismele de planificare financiară care echilibrează nevoile operaționale cu durabilitatea pe termen lung.
- să urmărească evoluția în timp a angajamentelor financiare pentru a evalua prioritățile instituționale.

Orientări: Asigurarea unei planificări financiare pe termen lung pentru sustenabilitate consolidează reziliența economică a instituțiilor de învățământ superior, demonstrând în același timp angajamentul față de principiile ESG. O strategie financiară bine echilibrată permite instituțiilor să realizeze o creștere durabilă fără a compromite funcțiile de bază ale educației și cercetării.

164

Indicatorul 2: Numărul de evaluări ale riscurilor financiare efectuate pentru planificarea investițiilor durabile

Definiție: Numărul de evaluări structurate ale riscurilor financiare efectuate pentru a se asigura că deciziile bugetare sprijină obiectivele de durabilitate pe termen lung, atenuând în același timp incertitudinea economică.

Măsurare:

Categorii de riscuri evaluate: Dacă evaluările analizează stabilitatea financiară, riscurile de investiții legate de durabilitate sau incertitudinile economice legate de climă.

Aliniere strategică: Dacă evaluările riscurilor influențează politicile financiare instituționale și procesul decizional.

Transparența raportării: Dacă rezultatele evaluării sunt integrate în rapoartele de guvernare instituțională.

Atunci când compilează KPI, instituțiile de învățământ superior trebuie:

- Să raporteze numărul de evaluări ale riscurilor financiare efectuate în perioada de raportare.

- Identificarea principalelor riscuri financiare legate de durabilitate și a strategiilor de atenuare.
- Să se asigure că rezultatele evaluării riscurilor stau la baza deciziilor financiare strategice.

Orientări: Evaluările periodice ale riscurilor financiare îmbunătățesc guvernanta, permițând instituțiilor de învățământ superior să ia decizii informate și echilibrate care integrează creșterea economică cu strategiile de investiții durabile. Instituțiile care evaluează proactiv riscurile financiare sunt mai bine poziționate pentru a face față provocărilor economice, menținând în același timp angajamentele ESG.

165

Indicatorul 3: Procentul de venituri generate din surse de finanțare sustenabile și etice

Definiție: Proporția din veniturile totale ale unei instituții de învățământ superior provenite din surse de finanțare etice și durabile, inclusiv investiții responsabile, granturi conforme cu ESG și finanțare ecologică.

Măsurare:

Surse de finanțare: Dacă veniturile sunt generate din dotări etice, granturi conforme cu ESG, finanțare durabilă a cercetării sau parteneriate cu industrii responsabile.

Politici de investiții: Dacă portofoliile financiare instituționale aderă la standardele de investiții etice și dacă exclud industriile care contravin principiilor ESG.

Tendințe de creștere: Dacă ponderea finanțării durabile crește în timp, reflectând strategiile de planificare financiară pe termen lung.

Atunci când compilează KPI, HEI trebuie:

- Să identifice și să calculeze procentul din veniturile instituționale totale provenite din surse etice și durabile.

- Să evalueze impactul politicilor de planificare financiară asupra creșterii economice pe termen lung și asupra sustenabilității instituționale.
- monitorizează tendințele în materie de finanțare responsabilă pentru a evalua progresul instituțional către obiectivele financiare ESG.

Orientări: Deciziile financiare strategice care acordă prioritate surselor durabile de venituri asigură stabilitatea economică, consolidând în același timp angajamentul instituțiilor de învățământ superior față de principiile ESG. Instituțiile care integrează practici de investiții responsabile își sporesc reziliența financiară și contribuie la dezvoltarea durabilă pe termen lung.

ODD 16 - Pace, justiție și instituții puternice	Guvernanță	G6. Guvernanță și participare
---	------------	-------------------------------

Indicatorul 1: Numărul de inițiative care vizează dimensiunea etică în mediul academic

Definiție: Numărul de inițiative formale și informale din cadrul unei instituții de învățământ superior care promovează valorile etice, integritatea și comportamentul responsabil în mediul academic.

Măsurare:

Tipuri de inițiative incluse: cum ar fi programe de formare axate pe etică, ateliere, politici, comitete, proiecte de cercetare și campanii de sensibilizare.

Domenii de interes etic: Acestea pot include integritatea academică (de exemplu, prevenirea plagiatului), conduita responsabilă în cercetare, confidențialitatea datelor, protecția avertizorilor, etica în IA și tehnologie și drepturile omului în educație.

Părțile interesate implicate: Dacă inițiativele implică studenți, cadre didactice, personal administrativ, parteneri externi sau comunitatea în general.

La compilarea KPI, HEI trebuie:

- Să numere numărul total de inițiative puse în aplicare în perioada de raportare.
- Să facă diferența între inițiativele interne (inițiate de HEI) și inițiativele de colaborare cu parteneri externi (de exemplu, ONG-uri axate pe etică, organisme guvernamentale).
- Evaluați impactul și amploarea acestor inițiative prin măsurarea ratelor de participare și a punerii în aplicare a politicilor care rezultă din acestea.

167

Orientare: Instituțiile de învățământ superior joacă un rol esențial în modelarea standardelor etice prin încurajarea practicilor academice responsabile, a transparenței guvernantei și a responsabilității instituționale. Inițiativele axate pe etică consolidează încrederea în mediul academic și asigură alinierea la principiile păcii, justiției și drepturilor omului.

Indicatorul 2: Proporția posturilor (în funcție de sex, vârstă, persoane cu handicap și grupuri de populație) în funcții de conducere

Definiție: Reprezentarea procentuală a diferitelor grupuri demografice în funcții manageriale și de conducere în cadrul unei instituții de învățământ superior, reflectând diversitatea, echitatea și incluziunea în guvernanță.

Măsurare:

Se includ categoriile de funcții de conducere: Acestea pot include membri ai consiliului universitar, decani, șefi de departament, directori, administrația superioară.

Se iau în considerare defalcările demografice, de exemplu

- a) Reprezentarea de gen (bărbați, femei, non-binare).
- b) Distribuția pe vârste (de exemplu, sub 40 de ani, 40-60, 60+).
- c) Persoane cu handicap (autodeclarate).
- d) Alte grupuri de populație, cum ar fi minoritățile etnice, populațiile indigene sau alte grupuri marginalizate social.

La compilarea KPI, HEI trebuie:

- Să calculeze procentul de funcții de conducere deținute de persoane din fiecare categorie demografică.
- Să urmărească tendințele în timp pentru a evalua progresele în materie de diversitate și incluziune.
- Compararea cu reperele naționale sau sectoriale pentru reprezentarea diversității în învățământul superior.

168

Orientări: Guvernanța incluzivă asigură reprezentarea echitabilă a diferitelor voci în procesul decizional al instituțiilor de învățământ superior, sprijinind justiția socială și egalitatea de șanse. Instituțiile care promovează o conducere diversă și echilibrată din punctul de vedere al genului contribuie la crearea unor medii academice mai puternice și mai echitabile.

Indicatorul 3: Numărul anual de încălcări ale drepturilor omului

Definiție: Numărul total de cazuri raportate de încălcări ale drepturilor omului în cadrul sau cu implicarea instituției de învățământ superior, inclusiv încălcări ale libertății academice, discriminare, hărțuire și încălcări ale politicilor etice.

Măsurare:

Tipuri de încălcări incluse, de ex:

- a) Încălcări ale libertății academice (de exemplu, cenzură, presiuni politice asupra cercetării).
- b) Cazuri de discriminare (bazate pe rasă, gen, handicap, religie, orientare sexuală etc.).
- c) Hărțuirea la locul de muncă și în campus (inclusiv hărțuirea sexuală și intimidarea).
- d) Încălcări ale drepturilor de muncă (de exemplu, tratament inechitabil al cadrelor didactice/personalului).

- e) încălcări ale eticii cercetării (de exemplu, falsificarea datelor, experimente neetice).

Mecanismul de raportare: Dacă cazurile au fost înregistrate prin intermediul comisiilor oficiale de etică universitară, al birourilor ombudsmanului, al uniunilor studentești sau al căilor legale.

Stadiul rezolvării: Dacă cazurile sunt pendinte, în curs de investigare sau soluționate.

La compilarea KPI, HEI trebuie:

- Să numere numărul total de încălcări ale drepturilor omului raportate oficial.
- Să clasifice cazurile în funcție de tip și gravitate.
- să asigure confidențialitatea și un proces echitabil în cadrul mecanismelor de raportare.

Orientări: Urmărirea încălcărilor drepturilor omului consolidează responsabilitatea instituțională și guvernanta. Instituțiile de învățământ superior care acordă prioritate mediilor sigure, echitabile și favorabile incluziunii contribuie la obiective mai largi de justiție și demnitate umană în cadrul spațiilor academice.

ODD 17 - Parteneriate pentru atingerea obiectivelor	Guvernanta	G5. Conectare și coordonare în punerea în aplicare a ODD-urilor și a ESG
---	------------	--

Indicatorul 1: Nivelul de implementare a ESG în strategia instituțională

Definiție: Acest indicator măsoară dacă principiile și valorile asociate cu ESG sunt încorporate în mod explicit în politicile, planurile strategice și reglementările organizației sau guvernului instituțiilor publice.

Măsurare:

Procentul de documente strategice care includ obiective aliniate ESG.

Cerința de compilare:

1. Definirea domeniului de aplicare prin identificarea **setului de documente strategice** care ghidează procesul decizional instituțional.
2. Elaborarea unei **liste de verificare a principiilor ESG** (de exemplu, acțiunea pentru climă, echitatea socială, transparența guvernantei) care ar trebui să fie reflectate în documentele strategice.
3. Analizați fiecare document pentru a verifica dacă acesta integrează în mod explicit obiectivele ESG.
4. Calculați **procentul prin împărțirea numărului de documente integrate ESG la numărul total de documente strategice analizate**. Definiți un prag pentru o integrare puternică a ESG (de exemplu, peste 70% din documentele strategice care conțin angajamente ESG).

170

Îndrumare: la analiza documentelor, ar trebui efectuată o evaluare sistematică a fiecărui document utilizând un sistem structurat de notare. Atribuiți o pondere sau un punctaj în funcție de profunzimea și specificitatea integrării criteriilor ESG (de exemplu, obiective ESG explicite versus mențiuni generale ale sustenabilității).

Indicatorul 2: Formarea și consolidarea capacităților funcționarilor publici privind ESG

Definiție: Acest KPI evaluează măsura în care funcționarii publici și agenții politici cu responsabilități instituționale beneficiază de formare în materie de ESG.

Măsurare:

Numărul de module/cursuri de formare privind ESG desfășurate.

Procentul de funcționari cu funcții de răspundere care au urmat cursuri de formare în domeniul ESG.

Cerințe de compilare:

1. Determinați **formatele de formare ESG** (de exemplu, ateliere, cursuri online, seminarii) care se califică pentru măsurare.

2. **Definiți domeniile-cheie de învățare** aliniate la principiile ESG.
3. Urmăriți **numărul** de sesiuni de formare ESG desfășurate într-o anumită perioadă și înregistrați ratele de participare și **procentele de finalizare** a programului de formare.
4. Utilizați următoarele formule pentru a cuantifica eforturile de formare ESG:

Frecvența formării: Totalul sesiunilor de formare ESG desfășurate într-o anumită perioadă.

Gradul de acoperire a formării: (Numărul de funcționari cu funcții de răspundere formați/Total funcționari cu funcții de răspundere) × 100.

1. Definiți obiective de referință pentru **acoperirea formării ESG** (de exemplu, 80% din funcționarii-cheie instruiți anual).

Orientări: Instituțiile trebuie să mențină o evidență actualizată a programelor de formare ESG, inclusiv datele privind participanții, conținutul cursurilor și ratele de finalizare.

Indicatorul 3: Nivelul de cunoaștere și de satisfacție a publicului

Definiție: acest indicator măsoară gradul de cunoaștere a societății civile cu privire la ESG, precum și satisfacția acesteia cu privire la acțiunile politice și guvernamentale în această privință.

Măsurare:

Prin **sondaje** pe ambele teme, destinate publicului în general și reprezentanților societății civile, pentru a măsura **nivelul de conștientizare** și înțelegere a factorilor ESG, **satisfacția** față de politicile și inițiativele ESG ale guvernului, precum și efectul factorilor sociologici, cum ar fi vârsta, statutul social și alți indicatori demografici, pentru a vizualiza tendințele și disparitățile.

Cerințe de compilare:

1. Identificați **publicul țintă** pentru sondaje, inclusiv publicul larg, ONG-urile, liderii comunității și principalii reprezentanți ai societății civile. Asigurați diversitatea participanților la sondaj pentru a surprinde diverse perspective din punct de vedere demografic (vârstă, nivel de venit, educație, localizare geografică).
2. Elaborarea **unor criterii de conștientizare și satisfacție ESG** care să acopere aspecte precum conștientizarea mediului: Schimbările climatice, durabilitatea, energia regenerabilă, social Conștientizare: Drepturile omului, incluziunea, drepturile lucrătorilor, echitatea socială și governanța Conștientizare: Transparență, măsuri anticorupție, responsabilitate guvernamentală. Includeți indicatori de satisfacție cu privire la politicile ESG ale guvernului, cum ar fi: eficiența percepută a inițiativelor ESG, încrederea în angajamentele ESG ale guvernului și nivelul de angajament și de participare a publicului la luarea deciziilor legate de ESG.
3. Utilizați următorii parametri pentru a analiza rezultatele sondajului:

Scorul cunoștințelor ESG: Procentul de respondenți care demonstrează o înțelegere de bază sau avansată a principiilor ESG.

Scorul de satisfacție: Procentul de respondenți care își exprimă satisfacția moderată sau ridicată față de acțiunile ESG ale guvernului.

Orientarea: asigurați un eșantion reprezentativ de respondenți din diferite domenii și grupuri sociale și colectați atât date calitative (răspunsuri deschise), cât și cantitative (evaluări pe scara Likert) pentru a îmbogăți rezultatul.

ODD 4 - Educație de calitate	Social	S12. Accesul la educație și resurse
------------------------------	--------	-------------------------------------

Indicatorul 1: Rata de acces la baza de date de cercetare digitală

Definiție: Măsura în care studenții au acces și utilizează bazele de date digitale de cercetare ale universității și resursele bibliotecii online pentru a-și sprijini activitățile academice.

Măsurare:

Urmărirea accesului: Numărul de studenți care au accesat bazele de date digitale de cercetare cel puțin o dată în perioada de raportare.

Rata de utilizare: Împărțiți numărul de studenți care accesează bazele de date la numărul total de studenți înscriși $\times 100$.

Sursa datelor: Jurnalele de acces din sistemele bibliotecilor universitare, sondajele studenților sau sistemele de autentificare.

Atunci când compilează KPI, IIS trebuie:

- să monitorizeze accesul unic al studenților la platformele digitale de cercetare licențiate (de exemplu, JSTOR, Scopus, Web of Science).
- Să calculeze raportul dintre studenții care au accesat bazele de date cel puțin o dată și populația totală de studenți.
- În cazul în care sunt disponibile, să documenteze tendințele în ceea ce privește frecvența accesului, modelele de acces specifice disciplinei și satisfacția utilizatorilor.

Orientări: Acest indicator evidențiază amploarea și eficiența resurselor academice digitale. Ratele ridicate de acces sugerează că studenții se implică în utilizarea instrumentelor digitale de învățare și a materialelor de cercetare, promovând accesul echitabil la cunoștințe și alfabetizarea digitală în rândul studenților.

Indicatorul 2: Studenți în funcție de proveniența academică a părinților

Definiție: Distribuția studenților în funcție de nivelul de educație academică al părinților lor, utilizată pentru a evalua diversitatea, incluziunea și accesul la învățământul superior pentru studenții din medii non-academice.

Măsurare:

Rata mediilor non-academic: Numărul de studenți ai căror părinți nu au studii universitare / numărul total de studenți × 100.

Rata mediului academic parțial: Numărul de studenți ai căror părinți au o educație academică / numărul total de studenți × 100.

Defalcare opțională: Datele pot include și studenții cu doi părinți cu studii universitare.

174

La compilarea KPI, instituțiile de învățământ superior trebuie:

- să colecteze informații generale de la studenți la înscriere (de exemplu, prin sondaje de admitere sau declarații).
- clasifică studenții pe baza celui mai înalt nivel de educație atins de fiecare părinte sau tutore.
- să calculeze și să raporteze proporția de studenți care se încadrează în fiecare categorie de origine.

Orientări: Înțelegerea mediului academic familial al studenților sprijină strategiile specifice de echitate și incluziune. Instituțiile pot utiliza acest KPI pentru a elabora programe de informare, mentorat și sprijin pentru studenții din prima generație, reducând astfel barierele sistemice în calea succesului academic.

Indicatorul 3: Rata sprijinului financiar pentru taxele de școlarizare și costurile de trai

Definiție: Proporția studenților care primesc sprijin financiar pentru taxele de școlarizare și/sau cheltuielile de întreținere, clasificată în funcție de nivelul de sprijin.

Măsurare:**Categoriile de sprijin pentru taxele de școlarizare:**

1. Sprijin integral pentru plata taxelor de școlarizare = $\frac{\text{Numărul de studenți care beneficiază de sprijin integral pentru plata taxelor de școlarizare}}{\text{numărul total de studenți}} \times 100$
2. Sprijin școlar parțial = $\frac{\text{Numărul de studenți care beneficiază de sprijin școlar parțial}}{\text{numărul total de studenți}} \times 100$
3. Fără sprijin pentru școlarizare = $\frac{\text{Numărul de studenți care nu beneficiază de sprijin pentru școlarizare}}{\text{numărul total de studenți}} \times 100$

175

Categoriile de sprijin pentru costurile de trai:

1. Sprijin complet pentru costurile de trai = $\frac{\text{Numărul de studenți care primesc sprijin complet pentru costurile de trai}}{\text{numărul total de studenți}} \times 100$
2. Sprijin parțial pentru costurile de trai = $\frac{\text{Numărul de studenți care primesc sprijin parțial pentru costurile de trai}}{\text{numărul total de studenți}} \times 100$
3. Fără sprijin pentru costurile de trai = $\frac{\text{Numărul de studenți care nu beneficiază de sprijin pentru costurile de trai}}{\text{numărul total de studenți}} \times 100$

Atunci când compilează KPI, instituțiile de învățământ superior trebuie:

- să colecteze date privind ajutorul financiar și bursele, defalcate în funcție de taxele de școlarizare și de cheltuielile de întreținere.
- Să facă distincția între sprijin complet, parțial și fără sprijin pentru a reflecta accesibilitatea financiară a educației.
- să analizeze tendințele datelor în funcție de caracteristicile demografice ale studenților și de programe.

Orientări: Acest indicator oferă informații privind accesibilitatea educației și eficiența programelor de ajutor financiar instituțional sau guvernamental. El sprijină elaborarea de politici menite să reducă barierele financiare și să promoveze accesul la învățământul superior pentru grupurile dezavantajate din punct de vedere economic.

ODD 5 - Egalitatea de gen	Social	S10. Egalitatea de gen și diversitatea
---------------------------	--------	--

- Prezența unui document formal care reglementează aspectele de gen în cadrul instituțiilor de învățământ superior.
- Numărul de inițiative care vizează prevenirea violenței împotriva femeilor.
- Numărul de cazuri de discriminare anual în cadrul diviziei privind: genul, sexul, vârsta.
- Numărul de studenți reprezentând diferite naționalități.

176

Indicatorul 1: Existența unui document formal care reglementează aspectele legate de gen în cadrul instituțiilor de învățământ superior

Definiție: Existența unei politici, a unei strategii sau a unui document formal adoptat oficial în cadrul unei instituții de învățământ superior care reglementează aspectele legate de gen, asigurând drepturi, oportunități și protecții egale pentru toate genurile.

Măsurare:

Tipuri de documente incluse, de ex:

1. Politici privind egalitatea de gen.
2. Orientări împotriva discriminării.
3. Protocoale de prevenire a hărțuirii sexuale și a violenței.
4. Strategii privind diversitatea și incluziunea.
5. Politici privind concediul de maternitate și paternitate.

Domeniul de aplicare al documentului: Dacă se aplică studenților, personalului academic și administrativ. Dacă include recrutarea, promovările, salariile, echilibrul dintre viața profesională și cea privată și siguranța campusului.

Mecanisme de punere în aplicare, de ex:

1. Existența unui birou, comitet sau grup de lucru responsabil cu monitorizarea conformității.
2. Structuri clare de raportare și punere în aplicare.

Atunci când compilează KPI, HEI trebuie:

- să confirme existența cel puțin a unei politici de gen oficiale, disponibile public.
- Evaluează dacă documentul este actualizat și aliniat la cadrele juridice naționale/internaționale (de exemplu, CEDAW, Strategia UE privind egalitatea de gen).
- Evaluați dacă politica este monitorizată și pusă în aplicare prin mecanisme instituționale.

177

Orientări: O politică formală în materie de gen este esențială pentru promovarea echității instituționale între sexe, protejarea împotriva discriminării și asigurarea unui mediu academic incluziv.

Indicatorul 2: Numărul de inițiative care vizează prevenirea violenței împotriva femeilor

Definiție: Numărul de programe, campanii, sesiuni de formare și politici conduse de instituțiile de învățământ superior care vizează prevenirea violenței bazate pe gen (VBG), cu un accent special pe violența împotriva femeilor.

Măsurare:

Tipuri de inițiative incluse, de ex:

1. Campanii de sensibilizare privind hărțuirea sexuală, violența domestică și consimțământul.
2. Ateliere și cursuri de autoapărare pentru studentele și personalul feminin.
3. Linii telefonice de urgență, servicii de consiliere și programe de sprijin pentru supraviețuitori.
4. Programe de intervenție a spectatorilor pentru a abilita studenții și personalul să prevină violența de gen.

Publicul țintă: Dacă inițiativele se concentrează asupra studenților, personalului academic și administrativ sau asupra comunității în general.

Colaborarea cu organizații externe: Dacă instituțiile de învățământ superior colaborează cu ONG-uri locale, cu autoritățile de aplicare a legii sau cu organizații pentru drepturile femeilor.

La compilarea KPI, instituțiile de învățământ superior trebuie:

- Să numere toate inițiativele care abordează în mod direct prevenirea violenței împotriva femeilor.
- Identificați dacă inițiativele sunt obligatorii (de exemplu, formare pentru personal) sau voluntare (de exemplu, campanii conduse de studenți).
- Evaluează dacă aceste inițiative au rezultate măsurabile, cum ar fi reducerea cazurilor de hărțuire sau creșterea numărului de raportări.

Orientări: Instituțiile de învățământ superior trebuie să acționeze activ pentru prevenirea violenței, sprijinirea supraviețuitorilor și educarea comunității academice cu privire la problemele legate de violența de gen.

Indicatorul 3: Numărul anual de cazuri de discriminare în cadrul diviziei privind genul, sexul, vârsta

Definiție: Numărul total de cazuri de discriminare raportate oficial în cadrul IIS, clasificate pe gen, sex și vârstă.

Măsurare:

Tipuri de discriminare acoperite, de ex:

1. Discriminare bazată pe gen: Tratamente inegale din cauza identității sau expresiei de gen.
2. Discriminare bazată pe sex: Inegalitate bazată pe sexul biologic.
3. Discriminarea pe criterii de vârstă: Prejudecăți în ceea ce privește angajarea, clasificarea sau oportunitățile academice pe baza vârstei.

Mecanisme de raportare: Dacă cazurile au fost raportate prin intermediul unui birou de resurse umane, al unui ombudsman al studenților, al unui comitet de etică sau al unui sistem independent de reclamații.

Stadiul rezolvării: Dacă cazurile au fost respinse, în curs de investigare sau soluționate.

La compilarea KPI, IES trebuie:

- Să înregistreze anual numărul de cazuri de discriminare raportate oficial.
- Categorizează cazurile în funcție de tip și gravitate.
- Să asigure confidențialitatea și conformitatea cu cadrele juridice în tratarea cazurilor.

179

Orientări: Urmărirea cazurilor de discriminare este esențială pentru evaluarea incluziunii instituționale, îmbunătățirea mecanismelor de reclamație și asigurarea unui mediu academic sigur.

Indicatorul 4: Numărul de studenți care reprezintă diferite naționalități

Definiție: Numărul total de studenți înscriși la o instituție de învățământ superior care provin din alte țări decât țara gazdă, reprezentând diversitatea internațională în campus.

Măsurare:

Categoriile care trebuie incluse, de ex:

1. Studenți internaționali cu normă întreagă (care doresc să obțină o diplomă).
2. Studenți în schimb (Erasmus+, programe de studii în străinătate).
3. Studenți refugiați sau solicitanți de azil.

Surse de colectare a datelor, cum ar fi: dosare oficiale ale studenților, date privind admiterea și informații privind vizele.

Repartizarea pe țări/regiuni: Dacă datele sunt grupate în funcție de continent, țară sau regiune pentru a evalua diversitatea globală.

La compilarea KPI, instituțiile de învățământ superior trebuie:

- Să numere numărul de studenți cu statut de rezidență sau cetățenie non-națională.
- Să furnizeze o defalcare a naționalităților studenților pentru a măsura diversitatea culturală și geografică.
- să identifice tendințele în ceea ce privește înscrierea studenților internaționali de-a lungul timpului.

Orientări: Diversitatea studenților internaționali îmbogățește schimburile academice, perspectivele globale și reputația instituțională. Un corp studentesc divers sprijină învățarea interculturală, inovarea și politicile incluzive.

ODD 8 - Muncă decentă și creștere economică	Social	S9. Comunicare și condiții de muncă
---	--------	-------------------------------------

Indicatorul 1: Satisfacția angajaților cu privire la comunicare și condițiile de muncă

Definiție: Acest KPI măsoară nivelul de satisfacție al angajaților universității (cadre didactice, cercetători și personal administrativ) în ceea ce privește comunicarea internă și condițiile generale de muncă, inclusiv transparența, accesibilitatea informațiilor, echilibrul între viața profesională și cea privată și cultura locului de muncă.

Măsurare:

1. Efectuați un **sondaj anual** utilizând o **scală Likert (1-5 sau 1-10)** pentru a evalua percepția angajaților cu privire la claritatea comunicării, mediul de lucru și sprijinul instituțional.
2. Includeți dimensiuni-cheie precum **eficiența comunicării interne, transparența managerială și satisfacția față de volumul de muncă și flexibilitate.**

3. Calculați **scorul mediu de satisfacție** și **procentul de angajați care își evaluează condițiile ca fiind "satisfăcătoare"** sau mai mari (de exemplu, 4 sau 5 pe o scară de 5 puncte).

Cerințe de compilare:

- Elaborați și distribuiți sondajul **în rândul tuturor angajaților universității**, asigurând **anonimatul** pentru a încuraja feedback-ul sincer.
- Asigurați o **rată minimă de răspuns (de exemplu, 60%)** pentru a menține fiabilitatea datelor.
- Comparați rezultatele cu **anii anteriori** și cu instituții similare pentru a urmări progresul și a identifica domeniile de îmbunătățire.

181

Îndrumare: desfășurarea de focus grupuri sau interviuri va ajuta la colectarea de informații mai profunde cu privire la preocupările evidențiate în sondaj. Împărtășirea unui rezumat al rezultatelor sondajului cu angajații, împreună cu îmbunătățirile planificate, va demonstra angajamentul față de schimbare.

Indicatorul 2: Timpul de răspuns și rata de soluționare a canalelor de comunicare internă

Definiție: Acest KPI urmărește eficiența mecanismelor de comunicare internă (e-mail, platforme interne, asistență pentru resurse umane) în ceea ce privește răspunsul și rezolvarea întrebărilor sau preocupărilor angajaților legate de condițiile de la locul de muncă.

Măsurare:

1. **Timpul de răspuns:** timpul mediu (în ore/zile) necesar pentru a confirma și a răspunde la solicitările angajaților.
2. **Rata de soluționare:** Procentul de probleme rezolvate într-un interval de timp predefinit (de exemplu, **rezolvarea în termen de cinci zile lucrătoare**).

- Feedback-ul angajaților cu privire la calitatea răspunsului:** Sondaje periodice de feedback care măsoară satisfacția cu privire la procesul de soluționare.

Cerințe de compilare:

- **Monitorizarea birourilor de asistență ale universității, a e-mailurilor HR și a platformelor de comunicare internă** pentru depunerea cererilor și urmărirea timpului de soluționare.
- Implementarea **înregistrării standardizate** a cererilor și problemelor angajaților pentru o raportare precisă.
- Stabiliți **un punct de referință acceptabil** (de exemplu, **90% din solicitări rezolvate în termen de cinci zile**) și urmăriți anual îmbunătățirile.

Orientare: efectuarea de revizui periodice ale timpilor de răspuns și ale calității soluționării va contribui la identificarea blocajelor sau a domeniilor care necesită îmbunătățiri.

Indicatorul 3: Rata de adoptare a echilibrului între viața profesională și cea privată și a acordurilor de lucru flexibile

Definiție: Acest KPI evaluează disponibilitatea și utilizarea modalităților de lucru flexibile (de exemplu, munca la distanță, ore flexibile) pentru a promova un **echilibru sănătos între viața profesională și cea privată** pentru personalul universitar.

Măsurare:

- Procentul de angajați care au acces la opțiuni de lucru flexibile** (de exemplu, muncă hibridă, programe ajustate).
- Rata de utilizare a aranjamentelor de lucru flexibile** (procentul angajaților eligibili care le utilizează în mod activ).

3. Percepția angajaților cu privire la echilibrul dintre viața profesională și cea privată (evaluată prin sondaje anuale).

Cerințe de compilare:

- Adunați **date de resurse umane** privind politicile și participarea angajaților la programe de lucru flexibile.
- Efectuați **sondaje și focus grupuri** pentru a evalua percepția personalului asupra echilibrului dintre viața profesională și cea privată.
- Comparați rezultatele cu **cele mai bune practici din sectorul educației** și adaptați politicile în consecință.

Orientarea: opțiunile de lucru flexibile pot fi segmentate în funcție de tip (de exemplu, lucru de la distanță, lucru hibrid, program flexibil) pentru a oferi o imagine detaliată.

ODD 11 - Orașe și comunități durabile	Social	S11. Spații adecvate
---------------------------------------	--------	----------------------

Indicatorul 1: Procent din infrastructura campusului proiectată pentru o utilizare incluzivă și durabilă

Definiție: Proporția de spații din campusurile instituțiilor de învățământ superior proiectate sau adaptate pentru a promova accesibilitatea, durabilitatea mediului și incluziunea socială.

Măsurare:

1. Funcționalitatea spațiului: Dacă clădirile și zonele exterioare sprijină diverse activități, inclusiv învățarea, cercetarea, implicarea în comunitate și bunăstarea.
2. Conformitatea accesibilității: Dacă facilitățile respectă principiile designului universal și standardele de accesibilitate pentru persoanele cu handicap.

3. Caracteristici de sustenabilitate: Dacă spațiile includ eficiența energetică, arhitectura ecologică sau materialele de construcție cu emisii reduse de carbon.

Atunci când completează KPI, HEI trebuie:

- să identifice și să raporteze procentul din infrastructura totală a campusului care îndeplinește criteriile de durabilitate și accesibilitate.
- Să evalueze gradul de incluziune a elementelor de proiectare, cum ar fi accesul fără bariere, facilitățile neutre din punct de vedere al genului și spațiile verzi publice.
- să urmărească în timp îmbunătățirile aduse planificării durabile a campusului.

184

Orientări: Asigurarea unor spații adecvate care să se alinieze principiilor durabilității și incluziunii consolidează rolul instituțiilor de învățământ superior în promovarea unor medii urbane durabile. Un campus bine proiectat contribuie la bunăstarea studenților, la accesul echitabil și la responsabilitatea față de mediu.

Indicatorul 2: Numărul de spații accesibile comunității dezvoltate sau renovate pentru implicarea publicului

Definiție: Numărul de spații gestionate de instituțiile de învățământ superior - cum ar fi biblioteci, centre culturale și centre de colaborare - care sunt deschise studenților, cadrelor didactice și comunității în general pentru a promova schimbul de cunoștințe și participarea civică.

Măsurare:

1. Tipologii de spații. Dacă spațiile includ săli multifuncționale, laboratoare de inovare deschise sau centre comunitare cu tematică sustenabilă.
2. Angajamentul public. Dacă aceste spații găzduiesc evenimente, ateliere sau programe educaționale accesibile comunităților externe.
3. Impactul social și asupra mediului. Dacă dezvoltările se aliniază la principiile sustenabilității urbane, infrastructurii ecologice și incluziunii sociale

La compilarea KPI, HEI trebuie:

- Să numere numărul de spații nou dezvoltate sau renovate accesibile comunității.
- Să evalueze gradul de utilizare a acestora de către diferite grupuri de părți interesate (studenți, cercetători, rezidenți locali, întreprinderi).
- să urmărească impactul pe termen lung al acestor spații asupra consolidării comunității și asupra conștientizării sustenabilității.

185

Orientări: Instituțiile de învățământ superior joacă un rol crucial în durabilitatea urbană, oferind spații cu acces public care încurajează învățarea pe tot parcursul vieții, implicarea civică și colaborarea interdisciplinară. Investițiile în infrastructura comună consolidează legătura dintre mediul academic și comunitățile locale.

Indicatorul 3: Procentul de spații verzi și deschise din campus dedicate bunăstării studenților și a personalului

Definiție: Proporția din suprafața de teren a HEI alocată spațiilor verzi și deschise care promovează sănătatea mintală, relaxarea și interacțiunea socială.

Măsurare:

1. Alocarea spațiului. Dacă spațiile verzi includ parcuri, grădini pe acoperiș, păduri urbane sau zone recreative ecologice.
2. Impactul asupra bunăstării. Dacă spațiile sprijină reducerea stresului, învățarea în aer liber și inițiativele de educație ecologică.
3. Întreținerea și durabilitatea. Dacă instituțiile de învățământ superior implementează amenajări peisagistice favorabile biodiversității, irigații durabile și strategii de dezvoltare cu impact redus.

La compilarea KPI, IES trebuie:

1. Să calculeze procentul total de teren din campus dedicat spațiilor verzi și deschise.

2. Evaluează impactul acestor spații asupra bunăstării studenților prin sondaje sau studii comportamentale.
3. să urmărească schimbările în dezvoltarea spațiilor verzi ca parte a planificării sustenabilității instituționale.

Orientări: Integrarea naturii în infrastructura instituțiilor de învățământ superior îmbunătățește sustenabilitatea socială, promovează administrarea mediului și creează medii de învățare mai sănătoase. Investiția în spații verzi demonstrează un angajament față de educația holistică și bunăstarea comunității.

Dimensiunea ESG	Obiectiv ESG	Obiectivul ESG	KPI identificați
Mediul înconjurător	ODD 4 - Educație de calitate	1. Lipsa de conștientizare și educație de mediu	Implicarea studenților în programe de educație ecologică Participarea cadrelor didactice la formarea și cercetarea în domeniul durabilității Conștientizarea politicilor și practicilor de mediu în rândul studenților și al personalului
Mediul înconjurător	ODD 17 - Parteneriate pentru obiective	2. Lipsa sprijinului instituțional și sistemic	Numărul de inițiative multisectoriale naționale și internaționale orientate spre protecția mediului (inclusiv proiecte) Numărul de clasamente orientate spre schimbarea instituțională pentru dezvoltarea durabilă (cum ar fi impactul asupra învățământului superior) etc. % din fondurile cheltuite pentru inițiative informale multisectoriale care sprijină dezvoltarea durabilă
Mediul înconjurător	ODD 12 - Producție și consum responsabile	3. Ineficiențe în digitalizarea și operaționalizarea ODD-urilor	Procentul de procese digitalizate de raportare și monitorizare a sustenabilității Numărul de instrumente digitale implementate pentru gestionarea durabilă a resurselor Procentul de procese de achiziții publice care utilizează criterii digitale de durabilitate
Mediu	ODD 11 - Orașe și comunități durabile	4. Infrastructura și utilizarea resurselor energetice	Amprenta de CO2/angajat și student MWh/angajat și studenți m2/angajat și studenți
Guvernanță	ODD 17 - Parteneriate pentru obiective	5. Lipsa de conectare și coordonare în punerea în aplicare a ODD-urilor și a ESG	Nivelul de implementare a ESG în strategia instituțională Formarea și consolidarea capacităților funcționarilor publici cu privire la ESG Nivelul de cunoaștere și satisfacție a publicului

Guvernanță	ODD 16 - Pace, justiție și instituții puternice	6. Limitări în materie de guvernanță și participare	Numărul de inițiative care vizează dimensiunea etică în mediul academic Proporțiile de poziții (în funcție de sex, vârstă, persoane cu handicap și grupuri de populație) în funcții de conducere Numărul anual de încălcări ale drepturilor omului
Guvernanță	ODD 8 - Muncă decentă și creștere economică	7. Restricții bugetare și luarea deciziilor pe termen scurt	Procentul din bugetul instituțional alocat inițiativelor de sustenabilitate pe termen lung Numărul de evaluări ale riscurilor financiare efectuate pentru planificarea investițiilor durabile Procentul de venituri generate din surse de finanțare durabile și etice
Guvernanță	ODD 4 - Educație de calitate	8. Deficiențe în formare și comunicare internă	Sistemul calității în universitate Rata de succes a programului Rata de ocupare a programului, Munca studenților în domeniul programului după cinci ani
Social	ODD 8 - Muncă decentă și creștere economică	9. Comunicare și condiții de muncă nefavorabile	Satisfacția angajaților cu privire la comunicare și condițiile de muncă Timpul de răspuns și rata de soluționare a canalelor de comunicare internă Rata de adoptare a echilibrului între viața profesională și cea privată și a contractelor de muncă flexibile
Social	ODD 5 - Egalitatea de gen	10. Inegalitatea de gen și diversitatea	Prezența unui document formal de reglementare a aspectelor de gen în cadrul instituțiilor de învățământ superior Numărul de inițiative care vizează prevenirea violenței împotriva femeilor

			Numărul de cazuri de discriminare anual în cadrul diviziei privind: genul, sexul, vârsta
Social	ODD 11 - Orașe și comunități durabile	11. Lipsa spațiilor adecvate	<p>Procent din infrastructura campusului proiectată pentru o utilizare incluzivă și durabilă</p> <p>Numărul de spații accesibile comunității dezvoltate sau renovate pentru implicarea publică</p> <p>Procentul de spații verzi și deschise din campus dedicate bunăstării studenților și personalului</p>
Social	ODD 4 - Educație de calitate	12. Acces echitabil la educație și resurse	<p>Acces la resurse digitale (bibliotecă)</p> <p>Studenți cu origine parentală neacademică</p> <p>Sprijin financiar pentru studenți</p>

Concluzii

WP2 subliniază importanța **evaluărilor materialității și a implicării părților interesate** în evaluarea **factorilor de mediu, sociali și de guvernanță (ESG)** în cadrul **instituțiilor de învățământ superior (IIS)**. **Evaluările materialității** permit instituțiilor de învățământ superior să prioritizeze aspectele critice care afectează performanța în materie de durabilitate, să identifice principalele riscuri și oportunități și să îmbunătățească procesele decizionale. Sunt evidențiate **strategiile de implicare a părților interesate**, subliniindu-se importanța **co-creării, difuzării, asimilării, transformării și direcționalității** în cercetare și inovare. Se subliniază, de asemenea, comunicarea eficientă a **rezultatelor implicării părților interesate, satisfacția angajaților universității și conștientizarea politicilor de durabilitate** în rândul studenților și al personalului.

190

WP2 reflectă rolul semnificativ al **instituțiilor de învățământ superior** în abordarea provocărilor legate de durabilitate și **accentul pus de Comisia Europeană** pe **co-crearea și difuzarea cunoștințelor**, subliniind importanța strategică a **cercetării și inovării** în dezvoltarea societății.

WP2 integrează diverse puncte de vedere ale părților interesate. Cu toate acestea, provocările includ **echilibrarea intereselor diverselor părți interesate și gestionarea proiectelor transdisciplinare complexe**. Principalul rezultat al **WP2** este că **implicarea eficientă a părților interesate și evaluarea materialității** sunt esențiale pentru ca **instituțiile de învățământ superior** să abordeze **provocările ESG** și să contribuie la **bunăstarea societății**.

WP2 contribuie la **proiectul SHIFT** prin sintetizarea cunoștințelor teoretice și practice **privind implicarea părților interesate și evaluarea materialității** în contextul **instituțiilor de învățământ superior**. Acesta subliniază importanța strategică a acestor procese pentru **durabilitate și impactul societal**, sugerând necesitatea mai multor practici privind **eficacitatea** acestora. Constatările subliniază

importanța **adoptării de către instituțiile de învățământ superior a unor abordări strategice privind implicarea părților interesate și durabilitatea.**

Referințe bibliografice

191

Bebbington, J., & Thomson, I. (2013). Dezvoltare durabilă, management și contabilitate: Boundary crossing. *Management Accounting Research*, 24(4), 277-283. <https://doi.org/https://doi.org/10.1016/j.mar.2013.09.002>

Blocher, E., Stout, D., Juras, P., & Gary, C. (2024). *Managementul costurilor: A Strategic Emphasis*. McGraw-Hill Education.

Calabrese, A., Costa, R., Levaldi, N., & Menichini, T. (2016). O metodă fuzzy de proces de ierarhie analitică pentru a sprijini evaluarea materialității în rapoartele privind durabilitatea. *Journal of Cleaner Production*, 121, 248-264. <https://doi.org/https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2015.12.005>

Canning, M., O'Dwyer, B., & Georgakopoulos, G. (2019). Procesele de auditabilitate în asigurarea sustenabilității - cazul construcției materialității. *Accounting and Business Research*, 49(1), 1-27.

Crutzen, N., & Herzig, C. (2013). O revizuire a cercetării empirice în controlul de gestiune, strategie și durabilitate. În *Accounting and Control for Sustainability* (Vol. 26, pp. 165-195). Emerald Group Publishing Limited. [https://doi.org/10.1108/S1479-3512\(2013\)0000026005](https://doi.org/10.1108/S1479-3512(2013)0000026005)

Deegan, C. (2023). *Teoria contabilității financiare*. Cengage.

Edmans, A. (2023). The end of ESG. *Financial Management*, 52(1), 3-17. <https://doi.org/https://doi.org/10.1111/fima.12413>

Erasmus+. (2023). *SHIFT - Indicele de impact ESG în învățământul superior*.

Farooq, M. B., Zaman, R., Sarraj, D., & Khalid, F. (2021). Examinarea gradului și a factorilor determinanți pentru dezvoltarea evaluării materialității în rapoartele de

durabilitate. *Sustainability Accounting, Management and Policy Journal*, 12(5), 965-1002. <https://doi.org/10.1108/SAMPJ-04-2020-0113>

Friede, G. (2019). De ce nu vedem mai multe acțiuni? O metasinteză a impedimentelor investitorilor de a integra factorii de mediu, sociali și de guvernare. *Business Strategy and the Environment*, 28(6), 1260-1282. <https://doi.org/https://doi.org/10.1002/bse.2346>

GRI1. (2021). GRI 1: Fundația 2021. În (pp. 39): Global Reporting Initiative.

GRI3. (2021). GRI 3: Subiecte materiale 2021. În (pp. 30): Global Reporting Initiative.

Guenster, N., Bauer, R., Derwall, J., & Koedijk, K. (2011). Valoarea economică a ecoeficienței corporative. *European Financial Management*, 17(4), 679-704. <https://doi.org/https://doi.org/10.1111/j.1468-036X.2009.00532.x>

Jørgensen, S., Mjøs, A., & Pedersen, L. J. T. (2022). Raportarea dezvoltării durabile și abordările privind materialitatea: tensiuni și potențiale soluții. *Sustainability Accounting, Management and Policy Journal*, 13(2), 341-361. <https://doi.org/10.1108/SAMPJ-01-2021-0009>

Lueg, R., & Radlach, R. (2016). Gestionarea dezvoltării durabile cu ajutorul sistemelor de control managerial: O revizuire a literaturii de specialitate. *European Management Journal*, 34(2), 158-171. <https://doi.org/https://doi.org/10.1016/j.emj.2015.11.005>

Raith, D. (2023). Concursul pentru materialitate. Ce contează ca RSI? *Journal of Applied Accounting Research*, 24(1), 134-148. <https://doi.org/10.1108/JAAR-04-2022-0093>

Reid, E. M., & Toffel, M. W. (2009). Responding to public and private politics: corporate disclosure of climate change strategies. *Strategic Management Journal*, 30(11), 1157-1178. <https://doi.org/https://doi.org/10.1002/smj.796>

Co-funded by
the European Union

Finanțat de Uniunea Europeană. Cu toate acestea, punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă în mod necesar cele ale Uniunii Europene sau ale Agenției Executive pentru Educație și Cultură a Uniunii Europene (EACEA). Nici Uniunea Europeană și nici EACEA nu pot fi trase la

